

"A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji
dobra djela čini i koji govori: 'Ja sam, doista, musliman!'"
Sura Fussilat, ajet 33

informativni islamski časopis

El - Asr

IZDVAJAMO:

- PRINCIPI IZVORNOG ISLAMSKOG RADA
- ISKRENOST U POZIVANJU LJUDI U ISLAM
- SURADNJA DA'IJA I ODRAZ ISTOG PO ZAJEDNICU
- VAŽNOST I VELIČINA NAMAZA
- GREŠKE POJEDINIH MUŽEVA
- ŠTA UČENJACI KAŽU O ŠAHU

01.01.2007 / 28.02.2007 1428, H.G. broj 16, godina 4 Cijena € 2

www.el-asr.com

RAHMET

Humanitarna organizacija Džemata Hidžra

POZIV ZA POMOĆ MALOM VEDAHU

Trogodišnjem Vedahu Ramiću (otac mu je Mehmed Ramić, 100% ratni vojni invalid i otac petero djece) je potrebna pod hitno novčana pomoć? Obolio je od krvnog tumora zvani "APLAZIJA CRVENIH KRVNIH ZRNACA", koji uništava eritrocite. Vedahu je uništena koštana srž i morat će izvršiti transplantaciju koštane srži u Beču (Austrija). Doktori na pedijatrijskom odjelu bolnice Koševo u Sarajevu kažu da im je ovo prvi slučaj ove vrste tumora u posljednjih 15 godina i da se ovaj sastav liječnika po prvi put susreće sa ovakvim slučajem. O ovom slučaju obavijestili su i ostale klinike i njihovo savjetovanje sa njima je još u toku. Svakodnevno prima venozne terapije i kontroliše krvne nalaze radi primanja transfuzije, koju prima svakih 6 dana. Transfuzijom ljekari podignu ERIT na 3,3 dok ih tumor ne uništi i ne spadnu na 2,0 nakon čega se opet pristupa transfuziji. Samo Uzvišeni Allah zna šta će biti dalje. U ovom momentu Vedahov život se svodi na održavanje transfuzijama i pripremama za transplantaciju, inša'Allah.

„Nećete zaslužiti nagradu sve dok ne udijelite dio od onoga što vam je najdraže; a bilo šta vi udijelili, Allah će, sigurno, za to znati.“ (Prijevod značenja Ali-Imran 92.)

Od Abdullaha b. Amra b. 'Asa, radijallahu 'anhuma, se prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Onima koji su milostivi, će se smilovati Milostivi, pa budite samilosni prema onima na zemlji, smilovat će vam se Onaj koji je na Nebesima! (Ahmed, Ebu Davud i Tirmizi)

PODATCI ZA UPLATU IZ INOSTRANSTVA:

Ime banke: HVB CENTRAL PROFIT BANKA SARAJEVO
SWIFT kod HVB-Central Profit Banke SARAJEVO: BACXBA22
Ime i prezime: MEHMED RAMIĆ
Račun/konto: 40117084

Adresa primaoca:
Ul. Hašima Spahića 20
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: 0038761359885
Broj lične karte: 06BPB7160

PODATCI ZA UPLATU IZ BOSNE:

Ime banke: HVB CENTRAL PROFIT BANKA SARAJEVO
Naznaka: UPLATA NA IME MEHMED RAMIĆ
Broj računa: 40117084
Adresa:
Mehmed Ramić
Ul. Hašima Spahića 20
71000 Sarajevo

Informativni islamski časopis "El-Asr"

Izdavač

Stichting (Udruženje) Hidžra

Adresa

Kloosterstraat 13, Beverwijk, Holandija

Registracija

ISN 18730795

KvK Alkmaar 34185854

Uplate na račun

Rabo Bank 1427.67.425

Urednik

Š. Fazlić

Redakcija

E. Zukić

Ebu Hamza

H. Stranjac

Dizajn

M. Ramić

Šerijatska recenzija

Hajruddin Tahir Ahmetović

Lektura

A. Šibonjić

U ovom broju za El-Asr pišu:

Hfz. mr. Muhammed Fadil Porča

Suad Drpljanin

Hajruddin Tahir Ahmetović

Prof. Ishak Ahmetović

Osman Smajlović

Hakija Kanurić

Bilal Bosnić

Saudin Čokoja

Ummu Mu'az Smajlović

Ummu Muhammed

Informacije

Telefon: (0031) 6 253 20042

e-mail: el-asr@hotmail.com

Štampa

Grafika "S" Zenica

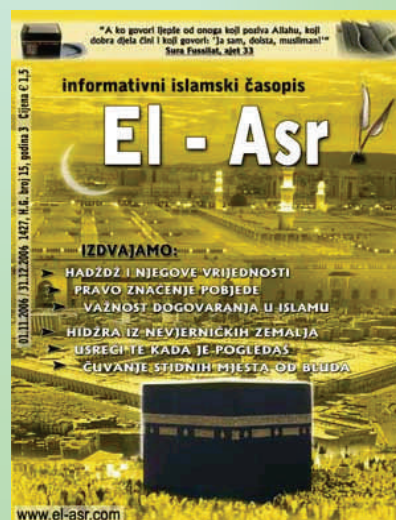
Narudžbe & marketing

El-asr@hotmail.com

U ovom broju

Iskrenost u pozivanju ljudi u Islam	4
Principi izvornog islamskog rada	6
Ispunjavanje emaneta i povjerenih stvari	8
Šta učenjaci kažu o šahu	10
Razilaženje u islamskom radu	13
Suradnja da'ija i odraz istog po zajednicu	16
Fetve	20
Adabi vjernice van kuće	21
Greške pojedinih muževa	23
Glugonijemi Mervan-najrječitiji dječak	26
Fetve iz medicine	28
Važnost i veličina namaza	29
Pouke i poruke iz sure Jusuf, VI. dio	32
Meka prije objave	34
Uzvišeni se nad Aršom uzvisio	36
Islamska država za vrijeme Muavije	38
Dječija priča	41
U svijetu računara	42

PROŠLI BROJ

Iskrenost u pozivanju ljudi u islam

Vidjet ćemo danas da postoje grupe koje pozivaju da se čini samo da'va, ili grupe koje pozivaju samo u džihad, ili grupe koje pozivaju samo u nešto određeno sa čime je došao Islam, a sve drugo zanemaruju. Znajte da takvi nisu na onome na čemu je bio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, jer je on, kada je bilo vrijeme borbe išao u borbu, kada je bilo vrijeme pozivanja, pozivao ljude itd

Piše: Suad Drpljanin

U Kur'anu se spominju mnoga svojstva kojim treba da se okiti svaki musliman, a posebno onaj koji poziva u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru. Kao što znamo, svako zanimanje ili posao traže od onoga koji ih izvršava određene sposobnosti i svojstva. Samim tim i najvažnije zanimanje na ovom dunjaluku, tj. pozivanje u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru, traži od onoga ko želi da se time bavi određena svojstva koja mora imati pri sebi. Uzvišeni Allah, dželle ša'nuhu, kao što stoji u prijevodu značenja, kaže: "Allah je od vjernika kupio živote njihove i imetke njihove u zamjenu za džennet koji će im dati - oni će se na Allahovom putu boriti, pa ubijati i ginuti. On im je to zbilja obećao u Tevratu i Indžilu i Kur'anu, a ko od Allaha dosljednije ispunjava obećanje Svoje? Zato se radujte pogodbi svojoj koju ste s Njim ugovorili, i to je veliki uspjeh. Oni koji se kaju, i Njega obožavaju, i Njega hvale, i poste, i molitvu obavljaju, i traže da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvrćaju i Allahovih propisa se pridržavaju. A vjernike obraduj!" (E'tevba, 111-112) U ovim ajetima Allah, dželle ša'nuhu, spominje neke od osobina vjernika, pa, vidimo da poslije spominjanja osobine da se bore na Allahovom, dželle ša'nuhu, putu spominje i ostale osobina a jedna od njih je naređivanje na dobro i

odvrćanje od zla. Treba da znamo da je Islam savršena vjera i da je obuhvatila cijeli život vjernika. Tako, kada primjetimo grupe ili pojedince da pozivaju samo u jedan dio islama, a zapostavljaju ostale dijelove, to nam ukazuje da oni ne slijede sunnet. Vidjet ćemo danas da postoje grupe koje pozivaju da se čini samo da'va, ili grupe koje pozivaju samo u džihad, ili grupe koje pozivaju samo u nešto određeno sa čime je došao Islam a sve drugo zanemaruju. Znajte da takvi nisu na onome na čemu je bio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, jer je on, kada je bilo vrijeme borbe išao u borbu, kada je bilo vrijeme pozivanja pozivao ljude itd. Najvažnije osobine koje mora da posjeduje svaki musliman, a posebno onaj koji poziva u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru su:

1. Iskrenost (da poziva samo radi Allaha, dželle ša'nuhu)
2. Djela koja prate govor
3. Slijedenje sunneta
4. Znanje i oštroumnost
5. Strpljenje (sabur)
6. Šerijatsko i opšte obrazovanje

Ovo su neke od osobina koje treba da posjeduje svaki vjernik, a posebno onaj koji

poziva u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru. Pokušat ćemo da svako od ovih osobina posebno objasnimo.

Ihlas - Iskrenost

Ibnul-Kajjim spominje definiciju ihlasa, a ona je: da se u pokornosti Allahu, dželle ša'nuhu, traži samo Njegovo zadovoljstvo. (Medaridžus-Salikin, 2166) Mjesto iskrenosti je srce i nijet koji razdvaja djela, tako da dva čovjeka mogu raditi isto djelo, jedan će biti nagrađen, a drugi kažnjen. Prvi je imao iskren nijet, a drugi nije imao iskrenosti nego je to radio radi nečeg drugog, a ne radi Allaha, dželle ša'nuhu. Drugim riječima, iskrenost je nastojanje čovjeka da se svojim djelima približi Allahu, dželle ša'nuhu, i ništa drugo osim toga. Svaki da'ija mora da bude iskren u svom radu za Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru. Njegovo sticanje znanja i njegov rad moraju biti isključivo radi Allaha, dželle ša'nuhu. To pozivanje ne smije biti radi nekih dunjalučkih ciljeva, već samo radi Allahovog, dželle ša'nuhu, zadovoljstva.

Važnost ihlasa u životu jednog da'ije

Allah, dželle ša'nuhu, je svim poslanicima naredio da moraju biti iskreni i da pozivaju

svoje sljedbenike u iskrenost. Allah, dželle ša'nuhu, kao što stoji u prijevodu značenja, kaže: "A podvojili su se oni kojima je data Knjiga baš onda kada im je došao dokaz jasni, a naređeno im je da samo Allaha obožavaju, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju, i da molitvu obavljaju, i da milostinju udjeljuju; a to je- ispravna vjera." (El-Bejjina, 4-5) Iz ovog ajeta možemo zaključiti da je iskrenost osnova vjere i da se bez iskrenosti ne može zaraditi ahiret. Isto tako Allah, dželle ša'nuhu, je i posljednjem poslaniku Muhammedu, salallahu 'alejhi ve sellem, naredio da mora biti iskren, kao što je to naredio njegovoj braći vjerovjesnicima. U tom smislu Allah, dželle ša'nuhu, kaže: "Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato samo Allaha obožavaj i iskreno Mu vjeru ispovjedaj! Iskreno ispovjedanje vjere dug je Allahu! ..." (Prijevod značenja Ez-Zumer, 2-3) "Reci: 'Samo Allaha obožavam, iskreno mu ispovjedajući vjeru svoju, a vi, pored Njega, obožavajte koga hoćete! ...'" (Prijevod značenja Ez-Zumer, 14-15) Naredba Poslaniku, salallahu 'alejhi ve sellem, je naredba i njegovom ummetu, a kamo li onima koji pozivaju u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru, a koji su opisani da su nasljednici Poslanika, salallahu 'alejhi ve sellem! Iskrenost je ta koja razdvaja između imana i nifaka

(licemjerstva), i ona je šart za ispravnost imana. Allah, dželle ša'nuhu, kao što stoji u prijevodu značenja, kaže: "Licemjeri će na samom dnu džehennema biti i ti im nećeš zaštitnika naći; ali oni koji se pokaju i poprave i koji čvrsto Allaha prihvate i vjeru svoju u Allaha iskreno ispolje, bit će s vjernicima, a Allah će sigurno vjernicima veliku nagradu dati." (Prijevod značenja En-Nisa, 145-146) Da bi shvatili važnost ihlasa dovoljno je da znamo da je on uvjet za ispravnost djela. Allah neće primiti djela koja nisu rađena radi njega, a isto tako neće primiti djela koja nisu u skladu sa sunnetom. Kada ova dva uslova ispuni, čovjek će biti sretan, i na ovom, i na budućem svijetu. Hadis koji jasno govori o važnosti ihlasa je hadis kojeg prenosi Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik,

salallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Prvi kome će na Sudnjem danu biti presuđeno je čovjek koji je preselio kao šehid. Bit će mu prikazana njegova djela i bit će upitan šta je radio sa njima, odgovorit će da se borio radi Allaha sve dok nije poginuo. Bit će mu rečeno da laže i da se borio da bi ljudi rekli kako je hrabar, a to su mu i govorili, pa će biti naređeno da se odvuče na licu i da se baci u vatru. Zatim, čovjek koji je sticao znanje i druge podučavao i učio Kur'an. Bit će mu prikazana njegova djela i bit će upitan šta je radio sa njima, odgovorit će da je učio i čitao Kur'an radi Allaha. Bit će mu rečeno da laže i da je to radio da bi ljudi rekli kako je učen, a to su mu i govorili, pa će biti naređeno da se odvuče na licu i da se baci u vatru. Zatim čovjek kojem je Allah dao veliko bogatstvo. Bit će mu prikazana njegova djela i bit će upitan

šta je radio sa njima, odgovorit će da je udjeljivao na svakom koraku radi Allaha. Bit će mu rečeno da laže i da je to radio da bi ljudi rekli kako je darežljiv, a to su mu i govorili, pa će biti naređeno da se odvuče na licu i da se baci u vatru." (Muslim, 1905) Iz hadisa se jasno vidi da čovjek koji nije iskren u svojim djelima, da mu neće biti primljena, pa makar to bila velika djela poput preseljenja na Allahovom putu. Naprotiv, onaj koji bude takva djela radio radi neke dunjalučke koristi bit će kažnjen na Sudnjem danu. Svaki onaj koji bude pozivao u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru radi nekog dunjalučkog cilja, a ne radi Allaha, dželle ša'nuhu, bit će kažnjen na Sudnjem danu, osim ako mu se Allah, dželle ša'nuhu, ne smiluje.

Posljedice izostanka ihlasa u da'vi

Najčešće posljedice zbog izostanka ihlasa u da'vi su:

1. Traženje materijalne nadoknade od ljudi. Znamo da je sunnet svih poslanika, a tako i posljednjeg Muhammeda, salallahu 'alejhi ve sellem, da nisu tražili od ljudi materijalnu korist. Allah, dželle ša'nuhu, kao što stoji u prijevodu značenja, kaže da je Nuh 'alejhis-sellam rekao: "O narode moj! Za ovo ja od vas ne tražim blaga, Allah će mene nagraditi. ..." (Hud, 29) Isto tako Allah, dželle ša'nuhu, obraćajući se Muhammedu, salallahu 'alejhi ve sellem, kaže: "Reci: Kakvu god nagradu da zatražim od vas, nek` ostane vama, mene će nagraditi Allah, On nad svim bdi." (Prijevod značenja Saba', 47) Ovakva je bila da'va svih poslanika, oni su nagradu tražili samo od Allaha, dželle ša'nuhu! Moramo napomenuti da je da'iji dozvoljeno da uzme platu za to što radi, ali da mu to ne smije biti cilj. Pa, da ukoliko dobije pare poziva, a ako ne dobije ostavi pozivanje u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru.

2. Traženje zadovoljstva ljudi. Svaki da'ija treba da traži Allahovo, dželle ša'nuhu, zadovoljstvo sa onim što radi, a ne zadovoljstvo ljudi. Allah, dželle ša'nuhu, kao što stoji u prijevodu značenja kaže: "Zar se onaj koji traži Allahovo zadovoljstvo može porediti s onim koji je Allahovu srdžbu navukao i čije će prebivalište biti džehennem? A užasno je to boravište!" (Ali 'Imran, 162)

3. Rija' (rad radi ljudi ili pretvaranje). Dovoljno nam je da znamo da je ovo osobina munafika o kojima je Allah, dželle ša'nuhu, rekao: "Licemjeri misle da će Allaha prevariti, i On će ih za varanje njihovo kazniti. Kada ustaju da molitvu obave, lijeno se dižu, i samo zato da bi se pokazali pred svijetom, a Allaha gotovo da i ne spomenu." (Prijevod značenja En-Nisa', 142)

Principi izvornog islamskog rada

Velika je potreba posebno u vremenu neznanja koje vlada među ljudima i mnogobrojnih iskušenja da se pojasne principi izvornog rada i djelovanja Ehlu-sunneta i džemaata, i to ne samo deklarativno, već da bi se po njima radilo u svakodnevnom životu. Prvo da sebe podsjetimo na temeljna pitanja vjerovanja, rada i zalaganja i druge u njih da pozovemo, a drugo da drugi znaju da ovaj poziv nije neutemeljen, privremen i površan, a samim tim da ima sa Allahovom pomoći perspektivu

Piše: hfz. mr. Muhammed Fadil Porča

Velika je potreba posebno u vremenu neznanja koje vlada među ljudima i mnogobrojnih iskušenja da se pojasne principi izvornog rada i djelovanja Ehlu-sunneta i džemaata, i to ne samo deklarativno, već da bi se po njima radilo u svakodnevnom životu. Prvo da sebe podsjetimo na temeljna pitanja vjerovanja, rada i zalaganja i druge u njih da pozovemo, a drugo da drugi znaju da ovaj poziv nije neutemeljen, privremen i površan, a samim tim da ima sa Allahovom pomoći perspektivu.

- Poziv svih Allahovih poslanika i vjerovjesnika u čisti tewhid, tj. Jednoću Uzvišenog Allaha, subhanehu ve te'ala i ibadet samo Njemu Uzvišenom i spriječavanje širka kao najvećeg grijeha koji se ne oprašta onome ko se od njega ne pokaje.
- Islam crpiti iz njegovih izvora Kur'ana i Sunneta shvatanjem ashaba koji su najbolje poznavali ovu vjeru i najbolje po njoj radili i za nju se zalagali, jer imaju garanciju Objave svoje ispravnosti.
- Slijediti poznatu i od ummeta priznatu islamsku ulemu koja izvorno tumači Islam. Oni nisu sveti niti nepogriješivi, ali nisu ni prokleti zbog greški koje učine svojim

idžtihadom, tako da im se priznaje njihovo pravo poštivanja, zaštite i slijeđenja koliko su dokazima potkrijepljeni.

- Zalagati se za sticanje i širenje šerijatskog znanja kojim se prepoznaje istina od zablude i upoznaje način ibadeta Uzvišenom Allahu kao i ostali propisi vjere i svakodnevnog života.
- Sunnet Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pojašnjava i tumači Kur'an i po njemu se prepoznaju sljedbenici istine kod razilaženja među ljudima.
- Zastupati srednji, umjereni, pravedni pravac koji je legalizovan Objavom i od njega ne odstupati bez obzira na poteškoće, prepreke i spletke koje se na Pravom putu postavljaju. Srednji put nije ni jedna krajnost, bilo da se radi o popuštanju u vjeri ili pretjerivanju i dodavanju na propise onoga što nije od njih. Srednji umjereni put nije put običaja niti ljudskih nahođenja i pretpostavki, kao ni sredina između istine i neistine.
- Suprotstavljanje svakoj novotariji u vjeri i njeno ukidanje, jer je to falsifikat vjere i vid njenog rušenja.
- Suprotstavljanje korištenju vjere u

svrhu ličnog koristoljublja. Treba živjeti za Islam, a ne od Islama.

- Suprotstavljanje monopolu nad vjerom i manipulisanju narodom preko nje.
- Naređivati dobro i odvrćati od zla nužnost je ispravnosti i opstanka društva.
- Djela i riječi su od imana, koji se opet povećava i smanjuje prema djelima, suprotno shvatanju murdžija.
- Veliki griješnici, mimo onih koji učine širk i kufr i ostave vjeru nisu u kategoriji nevjernika, već griješnika, suprotno shvatanju haridžija.
- Pridržavanje datih obećanja i sklopljenih ugovora i dogovora makar se radilo o nevjernicima.
- Ne slijediti vjeru orijentalista niti njihovih učenika kao ni škole nevjernika koje obrazuju kadrove za tumačenje Islama.
- Poziv u Islam mudro i lijepim savjetom i raspravljati kako je najljepše.
- Islam je savršen u cijelosti i njegova primjena je garant uspjeha u svakom mjestu i vremenu.

- Uzvišeni Allah je zadovoljan jedino Islamom kao vjerom i to samo onakvim kakav je objavljen.

- Islam i uputa su najveće Allahove blagodati kojima vjernik treba da se raduje i bude ponosan.

Emanet vjere Islama je najveći emanet i odgovornost koju je čovjek preuzeo na sebe i za koju će biti pitan.

- Cilj ne opravdava sredstvo i ne može se nedozvoljenim haram stvarima ići ka cilju.

Sam nijjet i namjera nisu dovoljni, nužno je potrebno da su djela u skladu sa propisima.

- Nikome nepravdu ne činiti, radilo se o muslimanima, nemuslimanima, životinjama, prirodi i ostalom, a isto tako ne dozvoliti da se nama nepravda čini.

- Ne slijediti običaje i tradiciju koja nije u skladu sa propisima Islama.

- Ustrajnost na Pravom putu i postojanost u pridržavanju propisa i stalno nastojati biti ispravan.

- Vjerovati i slijediti muhkem - jasne ajete koji su temelj Knjige, a mutešabih - manje jasne ili nejasne ajete vjerovati i vraćati njihovo značenje na jasne. Oznaka i svojstvo zabludjelih je da ostavljaju jasne ajete i otvoreno im se suprostavljaju, a drže se nejasnih.

- Kloniti se neutemeljenih i beskorisnih rasprava zasnovanih na pretpostavkama i različitim filozofijama.

- Jedan je pravi put, a ostali su putevi

zablude.

- Islam svojim propisima obuhvata cjelokupni ljudski život i sve čovjekove radnje i stanja kao i događaje, radilo se o pojedincima ili zajednicama, i nije ograničen samo na ibadete (vjerske obrede), niti samo na džamije. Vjera Islam se ne smije i ne može odvojiti od svakodnevnog praktičnog života.

- Sve što imamo je od Allaha i Njegov je posjed, a nama je dato na raspolaganje samo u okvirima Allahovog zadovoljstva

prezirati i odricati se u ime Allaha.

- Vjerovati u sve objavljeno i raditi po Posljednjoj Objavi.

- Biti ponosan Islamom i ne posustajati.

- Rad i zalaganje za Islam i iskrenost i revnosnost u tome.

- Vjerovanje u kader i da nas nije moglo mašiti ono što nas je pogodilo i ono što nas je mašilo nije nas moglo pogoditi.

- Islamsko bratstvo je obaveza i put ka prosperitetu muslimana, kako bi svoju ulogu među narodima svijeta vršili donoseći i uspostavljajući im istinu i pravdu. Međusobna saradnja sa muslimanima može biti na osnovu dobročinstva i bogobožnosti u mjeri njihovog pridržavanja Izvornog Islama, a nikako grijeha i neprijateljstva. Muslimani se ne smiju dijeliti na grupe, partije i frakcije, već je dužnost svima čvrsto se prihvatiti za Allahovo uže.

- Pomaći muslimane i braniti ih, i štititi od napada i nasrtaja, i zalagati se i boriti za interese Islama i muslimana gdje god oni bili. Pružiti zaštitu slabima i obespravljenima i sprječavati silnike i nepravednike od zla.

Vallahu velijjut tewfik

koje se ogleda kroz izvršavanje propisa vjere.

- Strpljivost na putu iskušenja koja su neminovna i u kojima vjernici bivaju još jači.

- Suprotstavljanje korupciji u svim vidovima.

- Voliti i pomagati u ime Allaha i

Ispunjavanje emaneta i povjerenih stvari

Znanje je emanet i njegovo ispunjavanje sastoji se u radu po tom znanju, pozivanju ljudi njemu i strpljenje na svemu tome. Onaj koji bude činio tako, ispunio je emanet svoga znanja i biće od onih koji će profitirati i uspjeti. Onaj ko ne bude radio po svome znanju, ne bude pozivao njemu, niti saburao na svemu tome, pronevjerio je emanet znanja i biće od sigurnih stradalnika

Piše: Hajruddin Tahir Ahmetović

Od osobina vjernika koji će, inšaAllah, naslijediti Džennet, jeste i ispunjavanje emaneta, vođenje brige o povjerenim im stvarima. Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "i koji o povjerenim im emanetima i obavezama svojim brigu brinu" (*El-Mu'minun*, 8), da bi zatim rekao: "oni su dostojni nasljednici, koji će Džennet naslijediti, oni će u njemu vječno boraviti." (*Prijevod značenja El-Mu'minun*, 9-10) Takođe, u suri El-Me'aridž, kao što stoji u prijevodu značenja, Uzvišeni kaže: "i oni koji povjerene im emanete budu čuvali i ugovore svoje ispunjavali" (*El-Me'aridž*, 32), da bi zatim rekao: "oni će u džennetskim baščama biti počašćeni." (*Prijevod značenja El-Me'aridž*, 35) I mnoge druge riječi Uzvišenog Allaha koje govore o ispunjavanju emaneta, povjerenih stvari i preuzetih ugovora, obaveza. Islamski učenjaci govoreći o emanetu spominju više vrsta, podjela i definicija, pa između ostalog, kažu: - "Tri su emaneta: namaz, post i kupanje od dženabeta." - "Emanet su sve propisane stvari." - "Emanet su: vjera, propisi i kaznene odredbe." - "Emanet je: obavljanje namaza, izdvajanje zekata, post mjeseca ramazana, hodočašćenje Ka'be, istiniti govor, vraćanje duga, pravednost i poštenost pri vaganju, a teže od svega spomenutog jeste ono što je Uzvišeni Allah ostavio čovjeku na čuvanje." (*Ibn-Mes'ud*)

- "Emanet su propisi i granice vjere." (*Mudžahid*) - "Emanet je sve ono čime su vjernici zaduženi i ono što im je zabranjeno." (*Ebul-'Alije*) - "Emanet je post, kupanje od dženabeta i sve što je od Šerijata manje poznato." (*Zejd b. Eslem*) - "Emanet je sve ono što ti povjere ljudi i ispunjavanje ugovora koje si sklopio s njima." Između spomenutih značenja i vrsta emaneta nema nikakvih suprotnosti. Emanet obuhvata sve stvari vjere: namaz, zekat i ostale 'ibadete; preuzimanje uprave nad narodom, pravedna podjela imetka, pomoć i ispunjavanje prava onog kome je učinjeno nasilje, pravednost pri suđenju i sl. Čuvanje tijela od svega zabranjenog je emanet. Tako je tvoj sluh emanet. Obaveza ti je da slušaš samo ono što će ti koristiti, poput Kur'ana, hadisa i onoga u čemu je korist za islam i muslimane. Dok ti nije dozvoljeno da dopustiš svojim ušima da slušaju ono što će štetiti tvome tijelu od psovke, ogovaranja, svađanja i zavađanja, lažnog svjedočenja i sl. Takođe, tvoje oko je emanet. Dozvoljeno ti je da njime gledaš samo ono što ti je Uzvišeni Allah dozvolio, a to je ono u čemu je korist za tebe. Dok, nije ti dozvoljeno da svoj pogled spustaš na tuđe žene, tebi strane, prezrene fotografije s razgolićenim ženama i sve ono što ti je Uzvišeni Allah učinio strogo zabranjenim. Tvoj jezik, takođe, je emanet. Obaveza ti je da ga koristiš u učenju Kur'ana, čitanju hadisa, korisnih knjiga i svega onog čime te

obavezao Uzvišeni Allah od učenja raznih zikrova, slavljenja i veličanja Allaha, subhanehu ve te'ala, zahvaljivanja Njemu Uzvišenom, popravljanja stanja među ljudima, naređivanja na dobro i odvrćanja od zla, kao i korištenja u dozvoljenim stvarima poput kupoprodaje i sličnih ugovora. Dok, nije dozvoljeno čovjeku da svoj jezik koristi u ogovaranju, potvaranju, psovci, ismijavanju muslimana, narušavanju tuđe časti, ponižavanju drugih. Ko to bude činio pronevjerio je emanet jezika, a Allah, subhanehu ve te'ala, je zabranio pronevjeru rekavši kao što stoji u prijevodu značenja: "O vjernici, Allaha i Poslanika ne varajte i svjesno međusobno povjerenje ne poigravajte!" (*El-Enfal*, 27) Takođe, došlo je u hadisu Ebu-Hurejre da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Doista će čovjek reći riječ i na nju neće obratiti pažnju, a zbog nje će biti bačen u Vatru dublje nego što je između Istoka i Zapada!" (*Ahmed*) Doista, svako dobro je u ustezanju od prekomjernog govora. Poruka svima nama o opasnosti jezika je u hadisu Mu'aza, radijallahu te'ala 'anh, kada mu je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "A zar ljudi neće biti bacani u Vatru na svoja lica ili svoje noseve, osim zbog svojih jezika?!" (*Tirmizi*) A prije svih Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja: "I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati." (*El-Isra*, 36) Takođe, stomak je emanet i obaveza je da se u njega ne

unositi osim ono što je Uzvišeni Allah dozvolio. Onaj koji u svoj stomak unese nešto od onog što je Allah, subhanehu ve te'ala, zabranio, pronevjerio je emanet stomaka. Pogledamo li ispravne prethodnike, vidjećemo ih da su svoje stomake čuvali od stvari koje su sumnjive, a kamoli od strogo zabranjenih stvari. Ebu-Bekr, radijallahu te'ala 'anh, imao je dječaka slugu koji bi mu svaki dan pripremao hranu. Svaki puta Ebu-Bekr, radijallahu te'ala 'anh, bi ga pitao za porijeklo hrane prije nego što bi je kušao, osim tog jednog dana kada je iz prevelike gladi, pojeo zalogaž ili dva prije nego što je pitao o porijeklu hrane. Kada je Ebu-Bekr upitao mladića za hranu, ovaj ga je obavijestio kako se u džahilijetu bavio vraćanjem i još od tada jedan mu je čovjek ostao dužan, pa mu je sada vratio taj dug u ovoj hrani. Čuvši to, Ebu-Bekr, radijallahu te'ala 'anh, je stavio svoja dva prsta u usta i povratio pojedeno. Rekao je: "Tako mi Allaha! Skoro da me uništi! Čuo sam Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da kaže: "Svakom tijelu odhranjenom na haramu, vatra je najpreča!" (Ahmed i Darimi) Nečuvanje stomaka od harama povlači za sobom mnoge posljedice od kojih su i neprimanje dove i svakog dobrog djela. Takođe, ruka je emanet i obaveza je da se kao takva koristi samo u pokornosti Allahu, subhanehu ve te'ala. Da se njome ne dotiče osim ono što je dozvoljeno. Noga je emanet i kao takva treba da se koristi samo u pokornosti Svevišnjem Allahu, kao što je da se pješice ide u džamiju na namaze, na skupove zikra, znanja ili odlazak radi održavanja rodbinskih ili komšijskih veza, odlazak na određena mjesta radi pozivanja u dobro i odvratanje od zla i sl. Onaj koji svojim nogama bude odlazio na suprotna ovim, zabranjena mjesta, pronevjerio je emanet i na Sudnjem danu njegovo tijelo će svjedočiti protiv njega: "A na Dan kad Allahovi neprijatelji u vatru budu potjerani, - oni prvi bit će zadržani, da bi ih sustigli ostali, - i kad dođu do nje, uši njihove, i oči njihove, i kože njihove svedočiće protiv njih o onome što su radili." (Prijevod značenja Fussilet, 19-20) "Na Dan kada protiv njih budu svjedočili jezici njihovi, i ruke njihove, i noge njihove za ono što su

radili." (Prijevod značenja En-Nur, 24) Takođe, polni organ je emanet. Onaj ko svoje strasti bude zadovoljavao na dozvoljen način ispunio je emanet. U protivnom, ko pređe granicu dozvoljenog i bude činio blud pronevjerio je emanet i on je od onih koji svaku granicu zla prelaze: "A oni koji i pored toga traže, oni u zlu sasvim pretjeruju!" (Prijevod značenja El-Mu'minin, 7) Znanje je emanet i njegovo ispunjavanje sastoji se u radu po tom znanju, pozivanju ljudi njemu i strpljenje na svemu tome. Onaj koji bude činio tako, ispunio je emanet svoga znanja i biće od onih koji će

profitirati i uspjeti. Onaj ko ne bude radio po svome znanju, ne bude pozivao njemu, niti saburao na svemu tome, pronevjerio je emanet znanja i biće od sigurnih stradalnika, kao što nam je to Uzvišeni Allah prejasno stavio do znanja: "Tako mi vremena, - čovjek, doista, gubi, samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljenje." (Prijevod značenja El-Asr, 1-3) Dakle, Uzvišeni Allah je pojasnio da je sve i jedan čovjek stradalnik osim onih koji imaju znanje: "oni koji vjeruju", koji rade po tom znanju: "dobra djela čine", koji pozivaju znanju i radu po njemu: "koji jedni drugima istinu preporučuju" i koji su strpljivi na traženju znanja, radu po njemu i pozivanju istom: "koji jedni drugima preporučuju strpljenje". Zbog toga, Imam Šafija je i rekao: "Da Uzvišeni Allah nije objavio dokaz protiv ljudi, osim u ovoj suri, ona bi im bila dovoljna!" Na učenom čovjeku je da ispuni emanet svoga znanja: da radi po svome znanju, podučava druge tom znanju, poziva ih i upućuje i strpi se na

svemu tome. Onaj koji ne postupi tako, pronevjerio je emanet svoga znanja i poistovijetio se sa židovima, neka je Allahovo prokletstvo na njih, koji nisu radili po svome znanju, od kojih se utječemo Allahu, subhanehu ve te'ala, na svakom rekatu: "a ne na put onih koji su protiv sebe srdžbu izazvali..." (Prijevod značenja El-Fatiha, 7) Takođe, dijete je kod čovjeka emanet. Ako ti Uzvišeni Allah podari dijete, muško ili žensko, moraš voditi računa o ovom daru, ovom emanetu. Zahvaljuj se svome Gospodaru na Njegovoj blagodati koju ti je podario, odgajaj svoje dijete ispravnim islamskim odgojem podučavajući ga Kur'anu, ispravnom vjerovanju i ubjeđenju, ispravnom šerijatskom pravu, u njegovo srce usadi stablo plemenitog morala, jer Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: "Otac neće pokloniti ništa vrijednije svome djetetu od lijepog ponašanja!" (Tirmizi i Hakim) Takođe, na tebi je da svoju djecu podučavaš i podstičeš na činjenje dobrih djela. Povedi ih sa sobom u džamiju, na predavanje, izgrađuj njihove ličnosti još od malena. Udalji ih što više od lošeg društva. Neka ti bude uvijek na umu hadis koji govori o primjeru lijepog i lošeg društva, njegovim koristima i štetama. Žena je emanet, sva porodica je emanet i posluga je emanet, kao što je došlo u hadisu Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: "Doista, svi ste vi pastiri i svi ćete biti pitani za svoje stado. Imam, vođa je pastir i biće pitan za svoj narod. Čovjek je u svojoj kući pastir i biće pitan za svoje stado. Žena u čovjekovoj kući, takođe, je odgovorna za svoje stado. Sluga je pastir kada je u pitanju imetak njegovog gazde i on će biti pitan za svoje odgovornosti. Svi ste vi pastiri i svi ćete biti pitani za svoje stado." (muttefekun 'alejh)

Na svakom pastiru je da svoje emanete, povjerene mu stvari, ispoštuje. U hadisu Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala 'anh, Allahov poslanik, alejhisselam, kaže: "Ispuni emanet, povjerenu ti stvar, onome koji ti ga je povjerio i nemoj varati onoga ko je tebe prevario." (Ebu-Davud, Tirmizi i Hakim)

Šta učenjaci kažu o šahu

Ukoliko šahovske figure imaju oblik nekog živog bića, poput insana ili konja, nije dozvoljeno kupiti takav šah, jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, zabranio prodaju kipova, a time i njihovu kupovinu (*Buharija, 2082 Muslim, 2960*) Takve figure nije dozvoljeno ni držati u kući, jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "*Meleki ne ulaze u kuću u kojoj se nalazi pas ili kip.*" (*Buharija, 2986 Muslim, 3929*)

Piše: Hakija Kanurić

U zvišenom Allahu zahvaljujemo na svim blagodatima kojim nas je obdario, a posebno na blagodati Islama, jedine kod Allah prihvaćene vjere. Molimo Ga da nam osvijetli pravi put i da učvrsti naša srca. Neka je salat i selam na Allahovog najodabranijeg roba, poslanika Muhammeda, njegovu časnu porodicu, ashabe i sve one koji njegovu uputu slijede sve do Sudnjega dana. Pred nama je zimski period. Dani postaju sve kraći, a noći sve duže. Mnogi besposleno isčekuju ljetnu sezonu koristeći razna sredstva za "ubijanje vremena". Ovom prilikom želim ukazati na mišljenja islamskih učenjaka o igranju šaha. Ta igra je poznata od davnina. Nastala je u Indiji a zatim se rasprostranila širom svijeta. O njoj su govorili i učenjaci iz prvih generacija Islama. Šah nije bio poznat kod arapa u vrijeme Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Arapi se prvi put susreću s ovom igrom nakon što su ashabi, Allah njima zadovoljan bio, pronijeli svjetlo ove vjere van arapskog poluostrva i izmješali se sa Perzijancima i drugim narodima. Ne postoji vjerodostojan i direktan šerijatski dokaz koji pojašnjava stav Islama spram šaha. Samim tim, učenjaci su zauzeli različita mišljenja po pitanju ove igre.

Poznata su tri mišljenja

Prvo od njih kaže da je igranje šaha dozvoljeno. To je stav imama Ebu Jusufa, učenjaka hanefijske pravne škole, (*Fethu-l-Kadir, Ibni-l-Humam, 6/498*), te nekih učenjaka malikijskog mezheba. Jedini uslov je da ne odvrća igrača od ibadeta. (*Ez-Zhire, El-Karafi, 13/283*) Na istom stanovištu su neki učenjaci šafijskog mezheba. Oni uslovljavaju dozvoljenost time da se ne igra često. U protivnom biva jako pokuđeno. (*Revdatu-t-Talibin, En-Nevevi, 8/203*)

Po drugom mišljenju igranje šaha je pokuđeno. To je stav jednog broja Malikija (*El-Mudevvenetu-l-Kubra, 6/1934*) i većine Šafija. Uslovljava se da u igri ne bude kockanja, da ne odvrća od onog što je vadžib, poput namaza, i da se ne igra sa fascima (grješnicima) na javnim mjestima. U protivnom, igrač šaha se smatra zulumčarom (nepravednim) i njegovo svjedočenje pred kadijom se ne prihvata. Ukoliko vodi ka činjenju imam Šafija, Allah mu se smilovao: "Ne volimo igranje šaha, a on je lakši od nerda (igranja kockom)." (*El-Umm, Eš-Šafi'i, 8/189*)

Po trećem mišljenju igranje šaha je

haram. Na ovom stanovištu je većina Hanefija (kerahetu-t-tahrim). A ukoliko se u to umješa kocka ili ako zaokuplja igrača od namaza onda mu se ne prima svjedočenje. (*Fethu-l-Kadir, Ibni-l-Humam, 6/483*) Ovakvog mišljenja su i mnogi drugi učenjaci, naročito ako se često igra ili ako ruši čovjekov ugled. Sa ovim se slaže većina Malikija, (*El-Istizkar, Ibn Abdu-l-Ber, 8/462*) Hanbelije, (*El-Mugni, Ibnu-l-Kudame, 12/37*) i određeni broj Šafija (*Revdatu-t-Talibine, Nevevi, 8/203*). Isto mišljenje dijele Ibnu Tejmiyye (*El-Fetava El-Kubra, 4/455*) i šejh El-Usejmin, (*El-Fetava Eš-Šeri'je fi El-Kadaja El-Mua'sire, El-Džurejsi, 875*) Allah svima zadovoljan bio.

Dokazi onih koji smatraju igranje šaha dozvoljenim i primjedbe na njih

Postoje predaje da su neki tabi'ini, poput Eš-Ša'bija i Se'id Ibn Džubejra, igrali šah (*Es-Sunnenu-l-Kubra, El-Bejhaki, 10/357*). Prenosi se takođe od nekih ashaba, poput Ibn Abbasa, radijallahu 'anhuma, da su smatrali igranje šaha dozvoljenim.

Imam El-Karafi odgovara na ovaj dokaz navodeći da predaje o igranju šaha nekih tabi'ina nisu vjerodostojne. (*Ez-Zhire, El-Karafi, 13/283*) Ibnu Tejmiije (*El-Fetava El-Kubra, 4/473*) kaže da su Eš-Ša'bi i Sei'id Ibn Džubejr igrali šaha, da bi dali lošu sliku o sebi kako ih Hadždžadž ne bi imenovao kadijama. Predaje od selefa koje ukazuju na to da su igranje šaha smatrali dozvoljenim, ukoliko su predaje vjerodostojne, onda je to poput posrtaja učenjaka i nikome nije dozvoljeno da ih u tome slijedi. Njihove posrtaje Allah je oprostio. **"Gospodaru naš ne kazni nas ako zaboravimo ili što nehotice učinimo!"** (*Prijevod značenja El-Bekara, 286*) Rekao je Allah u hadisu-l-kudsi:

"Već sam to učinio." (*Muslim, 180*)

Ono u čemu neko od učenjaka pogriješi i izdvoji se od ostatka uleme, treba za njega tražiti oprost. Nije dozvoljeno slijediti ga u tome, jer nema poslušnosti stvorenju u neposlušnosti Stvoritelju. Ko ne postupi ovako slijedi svoje prohtjeve i time uznemirava vjernike. Rekao je Ibnu-l-Kajjim (*El-Furusijje 63*): "Nije poznato da je neko od ashaba smatrao igranje šaha dozvoljenim ili da ga je igrao. Allah ih je toga sačuvao. Sve što je u tom kontekstu pripisano nekom od njih, poput Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je obična izmišljotina i potvora koju poriče svaki poznavalac života ashaba i predaja o njima. Zar je zamislivo da najbolja generacija i najbolji ljudi nakon Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, dozvoljavaju bavljenje onim što odvraća od pominjanja Allaha i namaza više nego alkohol.

Igranje šaha unapređuje intiligenciju. Učenjaci hanefijske škole su odgovorili na ovaj dokaz time da je korist od igranja šaha indirektna i neznatna naspram štete koju uzrokuje. Takav primjer je ajeta o vinu i kocki: **"...samo je šteta od njih veća od koristi."** (*Prijevod značenja El-Bekare, 219*) Pa su tako vino i kocka zabranjeni zbog štete koja preovladava nad koristi. Ako bi neko rekao da onaj ko igra šah ne mora zbog toga ostaviti namaz ili džemat, odgovorićemo da će on srcem biti vezan za igru čak i kada je u namazu, a to je pokuđeno. (*Tebjinu-l-Hakaik, Ez-Zejli,*

15/71)

Osnova za sve stvari na dunjaluku je da su dozvoljene sve dok ne dođe dokaz koji potvrđuje suprotno.

Na ovaj argument može se odgovoriti protudokazima koje navode oni koji vide zabranu ili pokuđenost igranja šaha.

Dokazi drugog mišljenja, pokuđenosti igranja šaha

Ajet: **"A šta je nakon istine osim zabluda."** (*Prijevod značenja Junus, 32*) Imam Malik je učio ovaj ajet i smatrao igranje kockom i šah zabludom koja je suprotna istini i pozivao je da se to ostavi, tj. smatrao ih je

jako pokuđenim. Bavljenje time je samo igra, besposlica i zabava u kojoj nema nikakve koristi. Uzvišeni Allah u Svojoj knjizi spominje igru u negativnom kontekstu, pa ju je stoga preče ostaviti.

Ovo su neki od dokaza zbog kojih su rekli da je igranje šaha pokuđeno. Međutim nisu ga proglasili haramom zbog predaja koje se prenose od nekih ashaba i tabi'ina, a upućuju da je igranje šaha dozvoljeno. Možemo zaključiti iz citata učenjaka, koje smo naveli, da su sve te predaje slabe kada se radi o ashabima, a predaje od tabi'ina, pretpostavimo li da su neke od njih vjerodostojne, mogu se protumačiti kao što je to učinio Ibnu Tejmiije.

Dokazi zabrane

1. Riječi Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: **"Sve čime se čovjek musliman zabavlja je bezvrijedno osim gađanja strijelom, uvežbavanja konja i poigravanja sa ženom, to je odzabavljanja sa pravom."** (*Tirmizi, Vrijednosti džihada, 1561, rekao je Tirmizi o ovom hadisu: hasen - sahih, a šejh Albani ga je ocijenio slabim.*)

2. Brojne su štete kojima je uzrok ova igra. Neke od njih su:

- Igranje šaha prouzrokuje mržnju i neprijateljstvo među ljudima.

- Vodi ka zanemarivanju ibadeta i ostavljanju rada za oba svijeta (dunjaluka i ahireta) što je u Šerijatu, bez sumnje, zabranjeno. U tome šah liči na kocku i alkohol koji odvraćaju od spominjanja Allaha i obavljanja namaza, a sve što vodi zabranjenom biva zabranjenim. Igranje šaha je poput strasti, privlači da se u njemu ustraje. Tako možeš vidjeti šahiste kako neprekidno igraju, nepitajući niti za hranu niti za piće, što jasno upućuje da je to šejtanski poziv.

- Šah zaokuplja razum i tako ponekad upropasti nagradu dobrog djela, poput namaza.

3. Prenosi se od Alije, radijallahu 'anhu, da je naišao pored ljudi koji su igrali šah, pa im nije nazvao selam već je rekao: **"Kakvi su to kipovi oko kojih se okupljate?"** Aludirajući time na ajet iz sure El-Enbija. (*Es-Sunnenu-l-Kubra, El-Bejhaki, 10/358*) Od Ibn Omera, radijallahu 'anhu, se prenosi da je rekao o šahu: **"Gori je od kocke (nirda)"** (*Es-Sunnenu-l-Kubra, El-Bejhaki, 10/359*) Takođe se prenosi od Alije, radijallahu 'anhu, da je rekao: **"Igrač šaha je najveći lažac, kaže ubio sam, a Allaha mi, nije ubio."** Također, se prenosi njegova izreka: **"Šah je kocka stranaca (nearapa)." (Es-Sunnenu-l-Kubra, El-Bejhaki, 10/358)**

Nastavak na sl. strani --->

Učenjaci šafijske pravne škole su odgovorili da su to sve predaje od ashaba, a predaje od ashaba nisu dokaz ukoliko su njihovi stavovi oprečni. Osim toga većina ovih predaja prenešena je slabim lancem prenosioca.

Imam Eš-Ševkani smatra da se riječi Alije, radijallahu 'anhu: "Šah je kocka stranaca" odnose na slučaj kada se sa igranjem šaha pomiješa i kockanje, a da inače nije zabranjen. (*Nejlu-l-Evtar, Eš-Ševkani, 8/108*) Nakon što smo vidjeli mišljenja učenjaka i njihove dokaze možemo zaključiti sljedeće:

Igranje šaha je zabranjeno kod svih učenjaka ukoliko prouzrokuje ostavljanje vadžiba, poput namaza, ili činjenje harama, poput svađe i mržnje prema drugom muslimanu.

Igranje šaha je zabranjeno kod svih učenjaka ukoliko se s njim pomiješa kockanje, kao na primjer da igrači ulože određenu vrijednost, a potom pobjednik

uzima sav ulog.

Ukoliko se pri igranju šaha ne nađu gore spomenute sporne tačke, učenjaci su zauzeli tri stava: dozvoljenost, pokuđenost (nije zabranjen, ali ga je preče ostaviti) i haram (onaj ko igra čini grijeh).

Drugo mišljenje je najprihvatljivije. Ne kažemo da je haram jer je osnova dozvoljenost za sve stvari, a nema jasnog i vjerodostojnog dokaza koji ukazuje da je haram. Ne kažemo da je dozvoljeno bez pokuđenosti. Naime, muslimanu je preče da se bavi onim što će mu koristiti na dunjaluku ili na ahiretu od bavljenja beskorisnim stvarima koje će ga uz to odvratiti od činjenja dobrih djela.

Neispravno je pripisati nekom od ashaba da su smatrali igranje šaha dozvoljenim, jer nema vjerodostojnih predaja koje na to upućuju. Osim toga, poznato je da su oni bili daleko od besposličarenja. Glavna briga im je bila širenje vjere da'vetom i

džihadom.

Predaje koje govore o tome da su neki tab'i'ini smatrali igranje šaha dozvoljenim su sporne. Naime, postoje i predaje suprotnog značenja. Prenosi se od Saliha Ibn Ebi Jezida da je pitao Ibn-l-Musejjiba o šahu pa je rekao: "To je ništavno, a Allah ne voli ništavno." (*Es-Sunnenu-l-Kubra, El-Bejhaki, 10/359*)

Ukoliko šahovske figure imaju oblik nekog živog bića, poput insana ili konja, nije dozvoljeno kupiti takav šah, jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, zabranio prodaju kipova, a time i njihovu kupovinu (*Buharija, 2082 Muslim, 2960*) Takve figure nije dozvoljeno ni držati u kući, jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Meleki ne ulaze u kuću u kojoj se nalazi pas ili kip." (*Buharija, 2986 Muslim, 3929*)

Molimo Allaha Uzvišenog da nas pouči korisnom znanju i da život na dunjaluku provedemo u Njegovom zadovoljstvu.

Razilaženje u islamskom radu

Onaj koga Allah, subhanehu ve te'ala, uputi da prihvati istinu od koga god ona bila, čak i od onoga koga mrzi i neprijatelj mu je, i uputi ga da odbaci neistinu pa, makar ona bila od onoga koga voli i ko mu je prijatelj, takav je od onih koji su upućeni u onome u čemu se razišlo. Takav je od najučćenijih ljudi, najupućenijih i najispravnijeg govora

Piše: Osman Smajlović

Nije tajna i jasno je svakom muslimanu koji prati dešavanja i stanje našeg ummeta, da je zbog razilaženja i podijeljenosti, došlo do mržnje i raskola među muslimanima. Iz ovog je moguće izaći samo čvrstim držanjem za Allahovo, subhanehu ve te 'ala, uže (Kur'an i Sunnet), složni, a ne razjedinjeni i međusobno se potpomagajući. To se može postići samo jedinstvenim ciljem i sa čistim i ispravnim nijetom. Ibnul-Kajim, Allah mu se smilovao, je rekao: *"Dešavanje razilaženja je neizbježna stvar, zbog razlike u željama, shvatanjima i snazi spoznaje. Međutim, nepoželjna je nepravda i mržnja jednih prema drugima. Jer, ukoliko razilaženje bude u obliku koji neće dovesti do razdvajanja i stranaštva, a svima je cilj Allahova pokornost i slijedenje prakse Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, onda to neće štetiti, jer je to neizbježna stvar u samom ljudskom nastanku. Ukoliko je željeni cilj jedan, slijedenje puta do cilja, također, jedan, onda će teško doći do razilaženja. A ukoliko i dođe do njega, onda neće štetiti i ličit će razilaženju ashaba, Allah sa njima bio zadovoljan. Osnova na kojoj su gradili je jedna, a to je Allahova, subhanehu ve te ala', Knjiga i sunnet Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Cilj je, također, jedan, a to je Allahovo zadovoljstvo i pokornost u skladu sa Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve sellem, praksom. Put je jedan, a to je prihvatanje kur'anskih i sunnetskih dokaza, dajući im prednost nad svakim govorom, mišljenjem, analogijom, osjećajem i politikom."* (Sevaikul- Mursele, 2/519)

Definicija razilaženja

Razilaženje (*ihtilaf*) je suprotno ili oprečno sjedinjenju i okupljanju, dok, *iftirak* znači podvajanje, dijeljenje i razilaženje, tako da svaka grupacija biva zasebna. Svaki ihtilaf (razilaženje), nije iftirak (poodvajanje), a svaki iftirak je ihtilaf. Također, nije uvjet da su uvijek pookuđeni i ako prevladava kuđenje pripadnika iftiraka - podvajanja i ihtilafa - razilaženja. Razilaženje se dijeli na više vrsta, zavisno od različitih aspekata na osnovu čega se razlikuju i njihovi propisi.

Prividno razilaženje

Prividno razilaženje je razilaženje čiji razlog može biti međusobna razlika u govoru, jer neko biva riječit, a drugi opet ne. Također, imamo razilaženje u obliku raznolikosti i raznovrsnosti u kojem oni koji su se razišli od općeg termina spominju neke njegove vrste radi privlačenja pažnje slušaoca, a ne radi oformiranja jednostavne definicije koja će biti sveukupna. Primjer za predhodno razilaženje je tumačenje riječi: "Zalimul-li nefsih" (Koji čini nepavdu samom sebi), "Muktesid" (Umjeren) i "Sabikin" (Prvenci) (Prijevod značenja riječi iz sure Fatir, 32), kao različitih vrsti Allahovi, dželle šehnuhu, robova. Jedni su protumačili riječ "Sabikin" - oni koji klanjaju u prvo vrijeme, riječ "Muktesid" - umjeren u toku namaza, a "Zalimul-li nefsih" - oni koji klanjaju ikindiju u posljednje vrijeme. Drugi tumače riječ "Sabikin" - dobročiniteljom u sadakama, riječ „Muktesid" - u trgovini, a "Zalimul-li

nefsih" - onaj koji jede kamatu. Raznoliko razilaženje biva u vadžibu i u mustehabima. Primjer razilaženja u vadžibu je gdje je džihad nekom stroga obaveza, dok je drugome logistika ili sticanje znanja vadžib. Prividno razilaženje biva pookuđeno ukoliko se desi u laži.

Šta razilaženje povlači za sobom

Ako razilaženje biva u suštini, kao što je razilaženje u saglasnim temeljima, onda ovo razilaženje povlači za sobom mržnju i raskol. Ako razilaženje biva uopćeno, tj. u prividnom razilaženju, kao što je razilaženje u većini fikhskih pitanja u okviru dozvoljenog idžtihada, onda, ovakvo razilaženje ne povlači za sobom mržnju i raskol.

Razilaženje sa aspekta čije su pristalice pohvaljene ili ukorene

Ibnul- Kajjim, Allah mu se smilovao je rekao: "Dvije su vrste razilaženja u Kur'anu: Prvo: Svi koji su se razišli, ukoreni su. To su oni koji su se razišli sa te'vilom (tumačenje Kur'ana suprotno njegovom pravom značenju). Uzvišeni Allah nam je zabranio da ih oponašamo: "I ne budite kao oni koji su se razjedinili i u mišljenju podvojili kad su im već jasni dokazi došli, - njih čeka patnja velika" (Prijevod značenja Alu-Imran, 105),

Nastavak na sl. strani -->

"To je zato što je Allah objavio Knjigu, pravu istinu. A neslozi onih čija su mišljenja o Knjizi suprotna, doista nema kraja" (Prijevod značenja El-Bekara, 176) Pristalice ovoga razilaženja Uzvišeni Allah je opisao sa nepravdom, što povlači za sobom raskol i razilaženje koje kvari međusobne veze i prouzrokuje stranaštvo i r a z j e d i n j e n j e . Drugo: Pristalice ovog razilaženja se dijele na pohvalne i pokuđene. Onaj sa kojim je istina pohvaljen je, a onaj koji pogriješi trudeći se da dostigne istinu je pohvaljen u svom idžtihadu, a oprostena mu je pogreška. Dok je onaj koji pogriješi u svojoj nemarnosti i mržnji prema drugima ukoren. Primjer za ovu vrstu razilaženja nalazimo u Kur'anu: "Da je Allah htio, ne bi se međusobno oni poslije njih ubijali, kad su im jasni dokazi već došli, ali oni su se razišli; neki od njih su vjerovali, a neki su poricali" (Prijevod značenja El-Bekara, 253) i "Ma u čemu se razilazili, treba da presudu da Allah" (Prijevod značenja Eš-Šura, 10)

Naći ćemo, kod pristalica pokuđenog razilaženja, nešto od istine, koju ne priznaju njihovi suparnici. Naprotiv, tu istinu negiraju nepravедно, natjecanja radi, što ih čini da pribjegu neispravnom tumačenju *te'vilu* (tumačenju Kur'ana suprotno njegovom pravom značenju) po pitanju dokaza koji su kod njihovih suparnika. Ovo je stanje svih onih koji su se razišli, za razliku od onih koji su na istini, znaju istinu ko god došao s njom, prihvatajući je od svih grupacija, odbacujući njihovu neistinu: "i onda bi Allah, voljom Svojom, uputio vjernike da shvate pravu istinu o onome u čemu se nisu slagali" (Prijevod značenja El-Bekara, 213) Allah, subhanehu ve te'ala, obavještava da je uputio Svoje robove u onome u čemu su se razišli. Poslanik, salallahu 'alejhi ve sellem, bi govorio: "Gospodaru moj, Gospodaru Džibrila, Mikaila, Israfilu, Stvoritelju Nebesa i Zemlje, Poznavaoću nevidljivog i vidljivog, Ti presuđuješ između Svojih robova u onome u čemu su se razišli, uputi

me onome u čemu se razišlo od istine sa Tvojim dopustom. Ti zaista upućuješ koga hoćeš Pravom putu" (Ebu-Davud, 767; Tirmizi, 3420; Nesai, 1625; Albani ga je ocijenio dobrim). Onaj koga Allah, subhanehu ve te'ala, uputi da prihvati istinu od koga god ona bila, čak i od onoga koga mrzi i neprijatelj mu je, i uputi ga da odbaci neistinu pa, makar ona bila od onoga koga voli i ko mu je prijatelj, takav je od onih koji su upućeni u onome u čemu se

razišlo. Takav je od najučenijih ljudi, najupućenijih i najispravnijeg govora. Sljedbenici ovog pravca, ako se raziđu, njihovo razilaženje je milost i uputa, ne osuđuju jedni druge zbog toga, potpomažu se i bivaju prijatelji jedni drugima. Ovakav odnos se ubraja u međusobno potpomaganje. Još jedan od vidova razilaženja koja ne prouzrokuju mržnju, razdor i razbijanje jedinstva su neminovne diskusije u životu ljudi po pitanju različitih ahiretskih i dunjalučkih stvari. Ovakve međusobne diskusije koje su popraćene savjetovanjem i razmjenom mišljenja neće biti štetne ukoliko obje strane budu uvažavale uzroke koje su i jedni i drugi, u skladu sa svojim umnim sposobnostima, dosegli. Zatim, da bez fanatizma i oholosti, s ciljem pokornosti Allahu, subhanehu ve te'ala, svojim mišljenjima i stavovima presude Kur'anom i sunnetom Allahovog

Poslanika, alejhisselam. Na taj način je velika vjerovatnoća da će se spoznati ispravnost određenog mišljenja i ono što je blisko ispravnosti ili spoznati pogreška u mišljenju i ono što je blisko pogrešci. Poznato je da su se i sami ashabi, radijallahu 'anhum, razišli u dosta fikhskih pitanja kao što je status djeda u mirazu sa braćom, oslobađanje majke (robinje) djeteta nakon smrti njenog vlasnika, i svaki od njih bi se služio u pojačavanju svoga mišljenja svakim dokazom do kojeg bi došao, međutim, nisu mrzili jedni druge znajući da nisu nepogrešivi i ne bi im se zbog diskusije poremetila međusobna ljubav, prijateljstvo, bliskost i iskrenost. Nisu u sebi skrivali mržnju jednih prema drugima, već su, naprotiv, ukazivali jedan na drugog onome koji je tražio fetvu po nekom pitanju. I ne samo to, nego bi nakon razilaženja u nekom mišljenju svjedočili da je njegov sagovornik učeniji i bolji od njega samoga. Pripadnici ovakvog razilaženja su između dvije i jedne nagrade. Svaki od njih je pokoran Allahu, subhanehu ve te'ala, zavisno od njegovog nijeta, idžtihada i traženja istine. (Savaikul-Mursele, 2/214-2148).

Osnov u razilaženju

Osnova u razilaženju je ukor i njegovo ostavljanje, ukoliko se radi o suštinskom razilaženju koje može dovesti do raskola, a ono do proturječnosti. To je ono na što je ukazao Kur'an i Sunnet, koji su zabranili uzroke razilaženja, raskola, mržnje. Primjer toga je prošenje žene poslije prošnje svoga brata ili kupovina nad njegovom kupovinom i slično tome. Štaviše, ukoliko se radi o dobrovoljnom uzrokovanju razdvajanja i raskola, njegovom vršiocu pripada udio od ukora. Allah, subhanehu ve te'ala, kao što stoji u prijevodu značenja, kaže: "A oni koji su džamiju sagradili da bi štetu nanijeli i nevjerovanje osnažili i razdor među vjernike unijeli, pripremajući je za onoga koji se protiv

Allaha i Njegova Poslanika još prije borio - sigurno će se zaklinjati: 'Mi smo samo najbolje željeli'- a Allah je svjedok da su oni pravi lažljivci!' (Tevba, 108). Razilaženje koje je proturječno, međusobno destruktivno, je zlo od kojeg se neće spasiti niko osim onaj s kim je istina i koji će imati od istine onoliko dobra koliko tu istinu zastupa. Uz to moramo znati da se mudžtehid koji je pogriješio opravdava i čak nagrađuje zbog htijenja dobra. Takav mudžtehid je spašen od posljedica pokudenog razilaženja, jer je dao sve od sebe radi spoznaje istine i rada po njoj.

Da li je razilaženje milost i dobro ili je patnja i zlo

Prenose se hadisi po pitanju prethodno spomenutog koji nisu vjerodostojni kao: "Moji drugovi su kao zvijezde, bilo kojeg uzeli kao uzor na uputi ste" ili "Razilaženje moga umeta je milost", tako da su mišljena učenjaka različita zbog nedostatka vjerodostojnih predaja. Prenosi se od Omera b. Abdu-Aziza da je rekao: "Ne volim da se Poslanikovi, sallallahu 'alejhi ve sellem, drugovi ne razilaze, jer ukoliko bi bilo samo jedno mišljenje ljudi bi bili u tjeskobi." Ashabi su imami, uzimaju se kao uzori, tako ukoliko bi čovjek uzeo mišljenje jednog od njih bio bi u prostranosti. Ibnu-Abidin, Allah mu se smilovao, je rekao: "Razilaženje između mudžtehida u fikhu, ne svako razilaženje, je od obilježija milosti. U njihovom razilaženju je širina za ljude. Tako koliko god razilaženje bude veće biva milost prostranija". Međutim, ovo pravilo nije od saglasnih stvari. Jer se prenosi od Ibnu-Vehba, a on od od Imama Malika da je rekao: "Nije u razilaženju Poslanikovih drugova širina, jer je istina jedna". Dok je rekao El-Muzeni učenik Šafije, rahimehullah: "Allah, subhanehu ve te'ala, je ukorio razilaženje i naredio je vraćanje Kur'anu i Sunnetu." Ibnu-Tejmiye, Allah mu se smilovao, je zauzeo sredinu između dvije grupacije smatrajući da razilaženje biva nekada milost, a nekada kazna. Rekao je: "Razilaženje u propisima nekada biva milost, ukoliko ne dovede do ogromnog zla kao što je prikrivanje ispravnog poimanja propisa. Istina je jedna. U skrivenosti propisa može biti olakšica onome ko je

zadužen sa njim, jer u spoznaji propisa je težina za njega, i to je od Allahove milosti prema njemu. To se razumije kroz ajet: "O vjernici, ne zapitkujte o onome što će vam pričiniti neprijatnosti ako vam se objasni." (Prijevod značenja El-Maida, 101). Tako na primjer na pijaci se nalazi hrana i odjeća koja je u stvari uzurpirana, i onome koji to ne zna, dozvoljena mu je za razliku od onoga koji zna. Isto tako, nepoznavanje onoga u čemu je težina biva ponekad milost, kao što i nepoznavanje onoga što povlači olakšicu biva kazna. Otklanjanje sumnje nekada biva milost ili kazna.

Vrste razilaženja

Većinu vrsta razilaženja bi mogli podijeliti na slijedeće kategorije: Razilaženje u temeljima vjere, koji su utvrđeni kategoričkim dokazima kao što je: postojanje Uzvišenog Allaha i Njegova jednoća, melec, knjige, Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve sellem, poslanica, proživljenje poslije smrti i slično tome. U ovim stvarima nema prostora za razilaženje. Onaj koji potrefi istinu uspio je, a onaj koji promaši istinu nevjernik je i propao je.

Razilaženje u stvarima koje su svima poznate u vjeri, kao obaveznost pet dnevnih namaza, stroga zabrana bluda i slično ovome. U ovome nema mjesta za razilaženje i ko je suprotnog mišljenja, on je nevjernik. Razilaženje u pojedinim temeljima vjere, kao što je viđenje Uzvišenog Allaha na Ahiretu, govor da je Kur'an stvoren, izlazak iz vatre onih koji su vjerovali u Allaha Jedinog, ali su imali velike grijehe i slično tome. Imam Šafija, Allah mu se smilovao, je rekao da je nevjernik onaj ko se u tome razide, pa su neki od njegovih sljedbenika prihvatili to na osnovu spoljašnosti, dok drugi nisu. Razilaženje u stvarima koje su rezultat idžtihada, čiji dokazi ponekad nisu jasni. Ova vrsta razilaženja se dešava i u njoj se opravdava onaj koji ima suprotno mišljenje zbog nepoznavanja dokaza ili njihovog međusobnog suprostavljanja. Mudžtehid je opravdan u suprotnom mišljenju, ako nije do njega došao jasan i vjerodostojan dokaz, kojeg nije spoznao, nakon maksimalno

uloženog truda. Isto tako su i njegovi sljedbenici opravdani u ostavljanju njegovog mišljenja, nakon spoznaje da dokaz nije dopro do njega. Tako da se na ovakvu vrstu mišljenja ne možemo osloniti u šerijatskim pitanjima, jer je to idžtihad koji nije potrefio ispravnost, već se broji kao mišljenje.

Propis razilaženja u islamskom radu

Ukoliko razilaženje u islamskom radu bude sa strane raznolikosti i raznovrsnosti, tako što će se svaka grupacija specijalizovati u određenom radu, smatra se prividno razilaženje. Međutim, ukoliko razilaženje bude fanatičko i stranačko, koje spriječava međusobno potpomaganje i slušanje savjeta od drugoga, je svakako zabranjeno razilaženje. Kod razilaženja koje se dešava u fikhskim pitanjima ili pitanjima idžtihada, ne treba da dovede ljude do poprišta međusobne borbe i sukoba. Pristalicama ovoga razilaženja je lijep uzor u Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve sellem, drugovima. Iako su imali međusobno oprečna mišljenja, priznavali su dobrote jedni drugima i poštovali su se, radili su po svome mišljenju zbog ubjeđenja, ali nisu neistomišljenike vrijeđali. Tako da bi razilaženje u islamskom radu trebalo biti u ovom obliku ili sa strane razilaženje u raznolikosti i raznovrsnosti, naročito u vremenu koje je ispunjeno sa puno uzdignutih obilježija. Najuzvišeniji cilj je jedan, prostori djelovanja su raznoliki i široki za sviju. Nažalost danas je stvarnost sa praktične strane drugačija, prisutna je međusobna borba i sukob, strančenja i grupacije liče skupinama u vrijeme mezhebskog fanatizma. Učenjaci su korili mezhebski fanatizam i negirali ga, a na nama je da korimo fanatizam u stranaštvu i podjeli.

Suradnja da'ija i odraz istog po zajednicu

(PRVI DIO)

Nema sumnje, da je svaki od nas podložan grešci. Zato kada vidimo nekoga od nas da griješi, potpomognimo ga u otklanjanju te greške. Porazgovarajmo s tim kod koga smo primjetili grešku. Ponekad nam se čini da je dotično djelo greška, ali u stvarnosti nije tako. Pa, ukoliko se i ispostavi da je greška, tu njegovu grešku ne smijemo uzeti za razlog njegovog napadanja, omalovažavanja, upozoravanja na njega, odvrćanja drugih od njega. Doista, ovo nije osobina običnih vjernika, pa kako da se to isto nađe pri onima koji pozivaju u Allahovu vjeru

Autor: Muhammed b. Salih el-Usejmin, rahimehullahu te'ala. Prijevod: Hajruddin Tahir Ahmetović

Nema sumnje da je poziv Allahu, subhanehu ve te'ala, u Allahovoj vjeri na počasnom mjestu. Uzvišeni Allah u Svojoj Knjizi naređuje Svome vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, da dostavi ljudima posebnu naredbu: "Reci: 'Ovo je put moj, ja pozivam k Allahu, imajući jasne dokaze, ja, i svaki onaj koji me slijedi ...'" (Prijevod značenja Jusuf, 108) Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, je naređeno da sve i jedan harf iz Kur'ana dostavi Allahovim robovima, ljudima, međutim, ukoliko bi se radilo o posebnoj naredbi, Allah, subhanehu ve te'ala, posebno bi naglašavao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je dostavi. Naredbi, sličnih spomenutoj, u Kur'anu je mnogo. Npr. riječi Uzvišenog: "Reci vjernicima neka obore poglede svoje i neka vode brigu o stidnim mjestima svojim ..." - "A reci vjernicima neka obore poglede svoje i neka vode brigu o stidnim mjestima svojim ..." (Prijevod značenja En-Nur, 30-31) Takođe, riječi Uzvišenog: "Reci: 'Ja vam ne kažem: 'U mene su Allahove riznice', niti: 'Meni je poznat nevidljivi svijet' ...'" (Prijevod značenja El-En'am, 50) I mnogi drugi kur'anski ajeti. Ono što je bitno, jeste da znamo kada Uzvišeni Allah

propíše neku naredbu obraćajući se Svome poslaniku, Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem, tada, takva naredba zaslužuje posebnu pažnju. Allah, subhanehu ve te'ala,

الاسلام

je rekao Svome vjerovjesniku, Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem, u prijevodu značenja: "Reci: 'Ovo je put moj, ja pozivam k Allahu, imajući jasne dokaze, ja, i svaki onaj koji me slijedi ...'" Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kao i prethodna njegova braća, vjerovjesnici i poslanici, pristupio je ovom visokom i časnom zadatku, pozivu u Allahovu vjeru. Međutim, taj poziv je bio sazdan na jasnim dokazima: jasno se znalo čemu se poziva, jasno se znalo ko se poziva i jasno se znalo kojim načinom se poziva. I u svakom pozivu

neophodno je posjedovati jasne dokaze o spomenutom. Kada se potpuno jasno bude znalo: čemu se poziva, ko se poziva i kako se poziva, tada takav poziv biva poistovjećen s pozivom Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. U protivnom, ukoliko jedna od spomenute tri stvari bude nedostajala i sam poziv će utoliko biti nepotpuniji. Dakle, svako onaj koji se smatra sljedbenikom Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, ne smije se zadovoljiti samo njegovim slijedenjem u određenim 'ibadetima: namazu, zekatu, postu, hadždžu, dobročinstvu roditeljima, održavanju rodbinskih veza, već, neophodno je da takođe bude i misionar, da'ija u Allahovu, subhanehu ve te'ala, vjeru svojim riječima i svojim ponašanjem. Ali, neophodno je da bude učen, tj. da se podučiti i da poziva u Allahovu vjeru sa jasnim znanjem. Mora da mu bude potpuno jasno koga poziva u Allahovu vjeru. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je poslao Mu'azu u Jemen, rekao mu je: "Doista, ti ćeš doći narodu od sljedbenika Knjige ..." (Muslim, 19) Dakle, upoznao ga je o stanju onih koje on treba da poziva kako bi se pripremio za susret s njima i pri

tom susretu spustio se na stepen svakog kojeg bi pozivao u vjeru. Nema sumnje, da razuman insan, vrlo lahko može raspoznati neukog čovjeka od čovjeka koji se inati i oholi, i na osnovu toga svoj poziv prilagoditi. Tako i Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "I sa sljedbenicima Knjige raspravljajte na najljepši način, -ali ne i sa onima među njima koji su nepravedni ..." (El-Ankebut, 46) Dakle, s nasilnicima i nepravednim ne raspravljamo na lijep način, već onako kako odgovara njihovom stanju i njihovom nasilju. Nakon toga, neophodno je da da'ija bude dobro upoznat s načinima poziva u Allahovu vjeru, kako da poziva ljude. Ova stvar mnogo je bitna za da'ije. Kako pozivati ljude? Da li ih pozivati na grub i žestok način, napadajući ih zbog onoga na čemu su i preziranjem onoga što čine, ili pozivati ih blagošću, na lijep način bez osuđivanja onog na čemu su?! Poslušajmo riječi Uzvišenog Allaha upućene Njegovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem: "Ne grдите one kojima se oni, pored Allaha, klanjaju, da ne bi i oni nepravedno i ne misleći šta govore Allaha grdili ..." (Prijevod značenja El-En'am, 108) Svi mi

dobro znamo da je grdnja i omalovažavanje mušričkih božanstava potrebna stvar, jer sva ona su lažna božanstva, kao što Uzvišeni kaže: "To je zato što je Allah - istina (postoji), a oni kojima se oni, pored Allaha, klanjaju su ništavni (ne postoje)." (Prijevod značenja El-Hadždž, 62) Omalovažavanje i grdnja nečega što je ništavno, pojašnjavanje i ukazivanje ljudima na njegovu laž, prijeko je potrebna stvar, međutim, ukoliko će to imati za posljedicu veću štetu, a moguće je njegovu ništavnost pojasniti i drugim načinom, tada nam Allah zabranjuje da grdnju i omalovažavanje koristimo kao način otklanjanja spomenute laži. Shodno tome,

ukoliko da'ija primjeti nekog čovjeka na djelu kojeg da'ija smatra neispravnim, međutim, dotični čovjek ga smatra ispravnim, nikako nije od ispravnog načina na kojeg je Allah uputio Svoga vjerovjesnika, Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, omalovažavanje i grdnja onoga na čemu je taj čovjek i da'ija će time samo otjerati dotičnog čovjeka od sebe, a možda i tim svojim postupkom, navesti ga da on grdi i omalovažava ono na čemu je da'ija od istine. Ispravan način je da mu se ukaže i pojasni ono što je istina, jer većini ljudi, naročito onima koji slijepo slijede druge, zbog tog njihovog slijepog slijeđenja i strasti, istina je

skrivena, nepoznata. Zbog toga kažem: "Reci istinu i pojasni je!" Nema sumnje da fitra, urođena vjera, neće primiti istinu, jer to je Allahova vjera i Šerijat. I mora neminovno ova istina ostaviti traga na onog koji se poziva. Ne kažem da će odmah, momentalno promijeniti njegovo stanje. To je možda, ponekad rano i očekivati, ali će sigurno, nakon nekog vremena početi djelovati na njega. Počeće razmišljati o onome čemu je pozivan, sve dok mu istina ne postane jasna. Zbog toga, neophodno je da svaki da'ija dobro poznaje koga poziva od ljudi i na koji način. Ova stvar, doista, mnogo utiče na prihvatanje ili odbijanje poziva. Nije nam stran metod pozivanja Allahovog poslanika,

sallallahu 'alejhi ve sellem. Poznat nam je slučaj čovjeka pustinjača koji je došao i u jednom od uglova mesdžida počeo da vrši malu nuždu. Prisutni u mesdžidu su počeli da ga kore zbog njegovog postupka, dok, Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Pustite ga neka završi, ne prekidajte ga!" (Buharija, 6205; Muslim, 284) Nakon što je ovaj čovjek obavio svoju potrebu, Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je naredio da se nečistoća otkloni i sapere vodom, a zatim je pozvao čovjeka. Rekao mu je: "Doista, ovi mesdžidi nisu sagrađeni, i ne dolikuje da se u njima čini nešto poput male nužde ili da se unose druge nečistoće! Oni su sagrađeni radi spominjanja Uzvišenog Allaha, obavljanja namaza i učenja Kur'ana!" (Muslim, 285) Razmisli o ovom postupku. Šta misliš kakav će prijem imati poziv Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u čuvanje svetosti mesdžida, na ovako blag i lahak način, kod ovog čovjeka pustinjača? Doći ćeš do zaključka da će ovaj čovjek prihvatiti poziv, smiriće se i uvidjeti veliku razliku između postupka

ashaba, od ukora i grdnje, i Vjerovjesnikovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, postupka uz blago podučavanje, usljed čega se prsa šire i srce smiruje. Zatim, strogo je obavezno da se pravi da'ija okiti onim u što poziva, jer ako bude pozivao u istinu, od najveće gluposti je da se on prvi razilazi s tom istinom. Ako pak, bude pozivao u neistinu, onda je to teže i gore. Dakle, ukoliko se praksa da'ije bude razlikovala od onoga čemu poziva, to će neminovno uticati na neprihvatanje njegovog poziva. Ljudi, doista, posmatraju i prate da'ije na poseban način, ne kao i ostale ljude. Ako vide

Nastavak na sl. strani --->

da'iju da poziva u nešto, a sam on to ne praktikuje, bit će dovedeni u sumnju: je li istina ili ne ono u što on poziva?! Zapitaće sam sebe: "Ako je istina ono čemu ovaj poziva, zašto to onda on ne praktikuje?!" Na taj način, prihvatanje, onoga čemu da'ija poziva, od strane ljudi slabi. Da ne govorimo o velikom grijehu koji ga prati zbog njegovog poziva u što i sam on ne čini: **"Zar da od drugih tražite da dobra djela čine, a da pri tome sebe zaboravljate, vi koji Knjigu učite? Zar se opametiti nećete?"** (Prijevod značenja El-B e k a r a , 44) Takođe, strogo je obavezno da da'ija dobro poznaje ono čemu poziva. Da ne govori osim ono za što sigurno zna da je istina ili što preovladava kod njega da je istina. Ukoliko bude pozivao bez znanja, doista, više će uništiti i pokvariti nego što će popraviti. Da ne govorimo o velikom grijehu koji ga zbog toga snalazi: **"Ne povodi se za onim što ne znaš! I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati."** (Prijevod značenja El-Isra, 36) Zato, ne govori ništa o čemu nemaš znanja. Uzvišeni Allah, takođe, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: **"Reci: 'Gospodar moj zabranjuje razvrat, i javni i potajni, i grijehe, i neopravdanu primjenu sile, i da Allahu smatrate ravnim one za koje On nikakav dokaz objavio nije, i da o Allahu govorite ono što ne znate.'"** (El-E'araf, 33) Čujemo kako neke da'ije pozivaju u određenu stvar suprotstavljajući se pri tome istini. Znamo, ili preovladava mišljenje kod nas, da takvi ne pozivaju u dotičnu stvar po znanju, već iz neznanja, čime se čine dvije velike štete: Prva je prihvatanje i odazivanje ovoj neistini kojoj poziva dotični da'ija, a druga je odbijanje istine sagrađene na istinskom znanju. Vidimo i čujemo kako neke da'ije pozivaju u zabranjenost određenih stvari, bez da imaju jasan dokaz za to. Ili pozivaju u dozvoljenost određenih stvari, takođe, bez dokaza. Tako da običan narod koji ima lijepo mišljenje o njima, prihvata ove neistine, istovremeno odbacujući istinu koja je kod drugih. Dakle, da'ija treba da bude dobro upoznat o Allahovoj vjeri. Da ne poziva u nešto što je zabranjeno, a da to i ne primjeti, ne znajući da je ista stvar zabranjena. Ili upozorava na nešto

neznaajući da je to ispravno i istina. Hvala Allahu, bolje je da stvar koju ne poznaješ odgođiš za sutra, dok se ne vratiš na tekstove i dokaze, nego da požuriš i govoriš o njoj bez znanja.

Takođe, neophodno je da da'ija bude strpljiv na iskušenjima koja ga zadese na njegovom putu, od riječi ili djela. Čovjek koji poziva dobru, mora imati neprijatelje koji preziru ono čemu on poziva: **"Isto tako smo Mi dali da svakom vjerovjesniku nevaljalci neprijatelji budu. A tebi je Gospodar tvoj dovoljan kao vodič i kao pomagač!"** (Prijevod značenja El-Furkan, 31) Svaki vjerovjesnik je imao neprijatelje. Ne zbog njega samog, već zbog svog poslanstva. Zbog toga, Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je prije poslanstva bio kod Kurejšija istinit i povjerljiv. Međutim, kada mu je objavljen Allahov Šerijat, postao je lažac, sihirbaz, pjesnik, gatar, ludak i šta sve još od pogrdnih nadimaka. Zbog čega to? Zbog njegove ličnosti ili zbog poslanstva? Zbog poslanstva. I svako onaj koji krene putem Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, neminovno će imati neprijatelje od nevaljalaca. Moraće se čuvati njihovog uznemiravanja koliko može, a ukoliko ga i zadesi nešto od toga, moraće da se strpi, očekuje nagradu od Allaha, subhanehu ve te'ala, i nada se Allahovoj pomoći, a završnica je lijepa.

Zatim, ne priliči da'iji da poziva sebi, svojoj ličnosti, već, neophodno je da poziva Allahu. Tj. ne treba da ga interesuje hoće li biti potpomognut ili ne, hoće li se ljudi odazvati njegovom pozivu za njegova života ili poslije njegove smrti. Bitno je da se onome čemu on poziva ljudi odazovu kad-tad. Svakako da čovjeka raduje i da ga podstiče na veću požrtvovanost kada mu se ljudi odazovu još za njegova života, međutim, ukoliko ga Allah iskuša brzim neodazivanjem ljudi njegovom pozivu, da bi ispitao njegovo strpljenje, na da'iji je da se strpi i da nagradu za to očekuje od Njega Svevišnjeg. Ne smije biti kao pojedine da'ije koje kada čuju vrijeđanje drugih, bilo riječima ili djelima, odmah posumnjaju u ono na čemu su, a Allah Uzvišeni već je rekao: **"Ako sumnjaš u ono što ti objavljujemo, upitaj one koji čitaju Knjigu, prije tebe objavljenu. Tebi Istina od Gospodara tvoga dolazi, i nikako ne budi od onih koji su u sumnji."** (Prijevod

značenja Junus, 94) Allah, subhanehu ve te'ala, pojasnio je istinu i učinio je svjetionikom. Zato, kada spoznaš istinu, ustraj na njoj ma šta čuo ili vidio, a što ti nije drago i što prezireš. Strpi se, doista, završnica pripada bogobojažnim. Od lijepog ponašanja da'ija, kojim se obavezno moraju okтити, jeste potpomaganje u da'wetu. Briga nijednog od njih ne smije biti da se samo njegove riječi prihvate ili da svojim nastupom dokaže sposobnost nad drugima. Ne, već briga svih njih mora biti da se da'wa, ono čemu pozivaju prihvati, svejedno od koga se prihvatilo, od njega ili nekoga drugog. Sve dok budeš nastojao da uzvisuješ Allahovu vjeru, ne treba da te brine hoće li se ona, doista, uzvisiti putem tebe ili nekoga drugog. Svakako da čovjek voli da svojim rukama doprinosi popravku i dobru, međutim, ne smije prezirati da to isto dolazi od strane drugih. Naprotiv, obaveza mu je da priželjkuje uzvisivanje Allahove vjere ma čijim rukama se to desilo i od čije strane to došlo. Ako svoje razumijevanje bude izgradio na ovome, sigurno će potpomagati i drugog svog brata u da'wetu, u pozivu u Allahovu vjeru, makar ljudi prihvatili i od drugog, a ne od njega. Obaveza svih da'ija jeste da budu jedna ruka. Da se potpomažu, međusobno dogovaraju o problemima, zajednički nastupaju, po dvojica, trojica ili četvorica: **"Reci: 'Ja vam savjetujem samo jedno: ustanite iskreno prema Allahu, dvojica po dvojica, ili jedan po jedan ...'"** (Prijevod značenja Sebe, 46) Dobro vidimo kako se pozivači u zabludu okupljaju, ujedinjavaju i planiraju, pa zašto to isto ne čine i pozivači u Allahovu vjeru, savjetujući jedan drugoga u onome što pogriješe. Neko od njih ima više znanja, neko poznaje bolje da'wetske metode i slično. Ako pogledamo u kur'anske i hadiske tekstove, vidjećemo da Uzvišeni Allah opisuje vjernike kao da su jedno, one koji se potpomažu: **"A vjernici i vjernice su prijatelji jedni drugima: traže da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvrćaju, i molitvu obavljaju i zekat daju, i Allahu i Poslaniku Njegovu se pokoravaju. To su oni kojima će se Allah sigurno smilovati. - Allah je doista silan i mudar."** (Prijevod značenja Et-Tevba, 71)

Takođe, Uzvišeni je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja: "I neka među vama bude onih koji će na dobro pozivati i tražiti da se čini dobro, a od zla odvraćati, - oni će šta žele postići. I ne budite kao oni koji su se razjedinili i u mišljenju podvojili kada su im već jasni dokazi došli, - njih čeka patnja velika." (Alu-Imran, 104-105) Doista, šejtan ponekad ubacuje u srce da'ije da prezire drugog da'iju ukoliko taj isti drugi uspijeva u svome pozivu, ostvaruje uspijeh, jer ovaj, ponekad, ne voli da iko pored njega uspije u da'wetu, da ga iko pretekne i ljudi prihvate drugog pored njega. Zbog toga, šejhul-islam Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi te'ala 'alejh, definišući zavist, kaže da je zavist preziranje Allahove blagodati kod drugoga, iako je kod većine islamskih učenjaka prisutna definicija da je zavist priželjkivanje nestanka neke blagodati kod drugoga. Mi kažemo da je zavist preziranje Allahove blagodati kod drugoga, svejedno priželjkivao njen prestanak ili ne. Zato, dragi moj brate, obaveza ti je da pomogneš svoga brata da'iju u njegovom pozivu u Allahovu vjeru, makar se on pokazao i sposobnijim od tebe i njegova da'wa uspjela, ako želiš uzdizanje Allahove, subhanehu ve te'ala, vjere. . Dobro znaj i toga budi svjestan, da pozivači u zabludu i zlo vole da mi, pozivači u dobro, budemo razjedinjeni i raštrkani, jer znaju da je naše ujedinjenje razlog uspjeha, a razjedinjenost i raštrkanost razlog klonulosti i posustajanja: "... i ne prepirite se da ne biste klonuli i bez

borbenog duha ostali; i budite izdržljivi, jer Allah je, zaista, na strani izdržljivih." (Prijevod značenja El-Enfal, 46) Nema sumnje, da je svaki od nas podložan grešci. Zato kada vidimo nekoga od nas da griješi, potpomognimo ga u otklanjanju te greške. Porazgovarajmo s tim kod koga smo primjetili grešku. Ponekad nam se čini da je dotično djelo greška, ali u stvarnosti nije tako. Pa, ukoliko se i ispostavi da je greška, tu njegovu grešku ne smijemo uzeti za razlog njegovog napadanja, omalovažavanja, upozoravanja na njega, odvraćanja drugih od njega. Doista, ovo nije osobina običnih vjernika, pa kako da se

to isto nađe pri onima koji pozivaju u Allahovu vjeru?! Niko od nas ne sumnja u ispravnost da'weta kojem je, Allahu hvala, omladina pristupila zadnjih godina. Međutim, postoji nekoliko stvari koje su neispravne. Danas, neki pojedinci zadovoljavaju se samo svojim mišljenjem. Drugo, tuđe mišljenje ih uopće ne interesuje. Čak, ponekad bivaju zadržani sobom i onim što imaju od znanja i inteligencije, iako su, kada je u pitanju znanje, dobrim djelom nezalice. Naći ćeš jednog od njih kako prezire druge. Ne priznaje istinu koja je kod njih. Čak, otišao je dotle, da kada bi se neko od velikih učenjaka poznatih po znanju, vjeri,

kod njega samog. Ispravnost koju priziva sebi, takođe, treba da priziva i drugom, tako da istina može da bude kod drugog, a kod njega samog greška. Ne postupajući na ovaj način, danas, pojedina omladina pripisuje se određenoj skupini ili određenom učenjaku. Uzimaju njegov govor, svejedno bio on ispravan ili ne. I ovo je ono što dovodi do cijepanja ummeta, ono što slabi volju i čime se ismijavaju pozivači u zabludu i zlo. Zbog toga, obaveza na svima nama je da budemo kao što nam je naredio Uzvišeni Allah, onakvim kakvim nas je opisao Allah, subhanehu ve te'ala: "Doista je ovaj ummet jedan ummet!" (Prijevod značenja El-Mu'minin,

23) Naša riječ mora da bude jedna. Ne kažem da moramo biti istog mišljenja kada je u pitanju dozvoljeno razilaženje, jer to je nemoguće, ali kažem da, ukoliko se razidemo tamo gdje nam je dozvoljeno, naša srca ne smiju da se razidu, moraju biti kao jedno srce. Prijateljstvo i ljubav mora da vlada njima. Primjeri tog dozvoljenog razilaženja su brojni ... Ono čemu se nadam od svoje braće da'ija jeste da ove stvari u kojima je dozvoljeno razilaženje ne učine razlogom cijepanja i poodvajanja, optuživanja jedni drugih za zabludu. Doista, takvi postupci umanjuju njihovu vrijednost i njihov položaj kod običnih ljudi. Vama je dobro poznato, da od Allahovih neprijatelja ima i onih koji neprestano prate braću da'ije, ali oni s kojima bude Allah, njima pripada završnica. Samo takvi će biti potpomognuti i na dunjaluku i na

ahiretu, kao što Svevišnji i kaže: "Mi ćemo, doista, pomoći poslanike Naše i vjernike u životu na ovom svijetu, a i na Dan kad se dignu svjedoci!" (Prijevod značenja El-Mu'min, 51) Allaha Svevišnjeg molim da mene i vas učini od pomogača Njegove vjere, onih koji će pozivati Njemu sa jasnim znanjem. Molim Ga, subhanehu ve te'ala, da nam podari Svoju milost, On je Onaj Koji mnogo daruje. Molim Ga Svevišnjeg da nagradi našu braću koja su priredila ovo predavanje najboljom nagradom i da ih učini da uvijek budu upućivači na dobro.

**Abdullah ibn 'Amr ibn 'As
prenosi da je Allahov
Poslanik, sallallahu alejhi ve
sellem, rekao: Pravi
musliman jeste onaj od čijih
ruku i jezika su mirni drugi
muslimani, a (pravi) je
muhadžir onaj koji napusti
sve ono što je Allah zabranio.**

Muttefekun alejhi

pojerenju, spomenuo pred njim, rekao bi: "Ko je on?! Zar nije čovjek kao i ja?!" Naći ćeš ga kako se na isti način ophodi sa svojom braćom da'ijama. Ukoliko se neko od njih ne slaže s njim, taj isti sigurno griješi, dok je ovaj uvijek na istini kao da mu silazi objava. Nema sumnje da je ovakav pristup pogrešan. Čovjeku nije dozvoljeno da bude ubijeđen u grešku drugog, a da je on na istini, u stvarima koje su od prirode idžtihada. Ako bude ubijeđen u grešku drugog, to je kao da sam sebi pripisuje poslanstvo, vjerovjesništvo i nepogriješivost. Ispravno je da je greška kod drugog moguća kao što je moguća i

Fetve o djeci

Zauzimanje djeteta za svoje roditelje

Pitanje: Da li će se malo dijete od godinu dana zauzimati za svoje roditelje i roditelje svojih roditelja?

Odgovor: Uzvišeni Allah će takvom djetetu dati da se zauzima za svoje roditelje. Što se tiče roditelja njegovih roditelja, znanje o tome pripada jedino Allahu.

(Stalna komisija za fetve, 3/343)

Kome se pišu djela koja počini dijete

Pitanje: Da li se djela poput namaza, hadždža i učenja Kur'ana, koja počini dijete koje nije punoljetno pišu njegovim roditeljima ili se ta djela računaju njemu?

Odgovor: Nagrada za dobra djela koja počini dijete koje nije punoljetno ide njemu, a ne njegovim roditeljima niti nekome drugom. Međutim, njegov roditelj će biti nagrađen zbog toga što ga je poučio dobrim djelima, uputio na njih i potpomogao ga u njima. U Muslimovom Sahihu se spominje od Ibn-Abbasa, radijallahu te'ala 'anhuma, da je neka žena podigla svoje dijete ka Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, na Oprosnom hadždžu i upitala: "Allahov poslanice! Ima li ovo dijete hadždž?" Odgovorio je: "Da, a tebi pripada nagrada." Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je pojasnio da djetetu pripada hadždž, kao i da će njegova majka biti nagrađena zbog svog hadždža sa svojim djetetom. Sličan slučaj je i s drugim ljudima, ne samo roditeljem. Tako nagrada pripada svakom onome ko učini bilo kakvo dobro djelo, kao da npr. čovjek poduči dobru siroču koje je pod njegovim skrbištvom ili nekoga od rodbine ili posluge ili bilo koga drugog od ljudi zbog riječi Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: "Ko ukaže na dobro, pripada mu nagrada kao i onome ko to dobro učini." (Muslim) Kao i zbog toga što je u tome potpomaganje u dobru i bogobožnosti, a Uzvišeni Allah za to nagrađuje.

(Bin-Baz, Fetava islamijje, 4/526)

Slike dječice koja uče Kur'an

Pitanje: Neki učenjaci iz Britanije preporučuju širenje slika klanjača u džematu ili dječice koja uče Kur'an, jer širenje ovakvih slika po časopisima i novinama može uticati na nemuslimane i podstaknuti ih na upoznavanje sa islamom i muslimanima.

Odgovor: Neka je sva hvala Allahu Jedinom i neka je salavat i selam na Allahovog poslanika, njegovu porodicu i ashabe, a zatim...Slikanje onoga što ima dušu je strogo zabranjeno, svejedno radilo se o slici čovjeka ili životinje, i svejedno radilo se o klanjaču ili učaču Kur'ana ili nekog trećeg, zbog vjerodostojnih hadisa kojima se isto strogo zabranjuje. Tako da nije dozvoljeno širenje slika sa klanjačima ili učačima Kur'ana po novinama, časopisima i pismima makar se i smatralo da se time može doprinijeti širenju islama, podsticanju na upoznavanje s njim, pristupanju u njega, jer nije dozvoljeno koristiti se zabranjenim stvarima kako bi se nešto propisano dostavilo, tj. kako bi se islam širio. Propisana sredstva za dostavljanje islama su mnogobrojna i ne smiju se zapostavljati i okretati drugima koje je Uzvišeni Allah zabranio. To što je slikanje u nekim islamskim zemljama prošireno nije nikakav dokaz njegove dozvoljenosti. Naprotiv, to je zlo, zbog vjerodostojnih dokaza koji govore o tome i potrebno je da se na slikanje upozorava radeći po dokazima.

Neka je Allahov salavat i selam na našeg vjerovjesnika, Muhammeda, njegovu porodicu i njegove ashabe.

(Stalna komisija za fetve, 1/484)

Adabi vjernice van kuće

U pagansko doba, žene kada bi izlazile van kuće, na svoje noge bi stavljale nakit, kako bi on, dok bi hodale, zveketao i privlačio poglede drugih. Ne misli da je to bilo samo u paganskom dobu i da nije prisutno u našem vremenu. Šta je sa visokim potpeticama?! Svrha tog paganskog nakita i današnjih visokih potpetica je ista, bez ikakve razlike

Piše: Ummu Muhammed

Neka je sva hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova, Koji nas uputi na Pravi put i poduči nas onome što nismo znali, a On je Sveznajući, Stvoritelj nebesa i Zemlje, Najmilostiviji. Neka je salavat i selam na Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, koji je poslan kao milost svim svjetovima, na njegovu porodicu i sve ashabe.

Cijenjena sestro, sretna sam što mi je Uzvišeni Allah omogućio da se ponovo čujem s tobom i da ponovo uputimo jedna drugoj nekoliko riječi, pokoravajući se Njemu Uzvišenom. Ovom prilikom htjela sam da porazgovaram s tobom o mom i tvom ponašanju van naše kuće, kako bismo uljepšale naše ponašanje, pokorile se našem Uzvišenom Gospodaru i postigle bogatstvo naših duša.

Allaha Uzvišenog molim da primi od nas ovo djelo, da nas nagradi za njega ukoliko pogodimo, a oprostí ukoliko u njemu nešto pogriješimo, doista je On najbolji zaštitnik i pomagač! Rekoh, cijienjena sestro, neophodno je da porazgovaramo o našem ponašanju van kuće, kako bismo se izgradile za takve, eventualne situacije i kako bi drugi prepoznali u našem ponašanju ljepotu i čistotu islamskog odgoja, shvatili brigu i

pažnju koju islam nudi ženi, podučava je kako da bude pokorna svome Gospodaru u svakoj situaciji, a ne da bude na svakom koraku, dostupna nemoralnim ljudima i njihovim prezrenim idejama.

Prvi adab vjernice van kuće jeste obaranje pogleda. Uzvišeni Allah je rekao, kao što

je kod njega došao Ibn Ummi Mektum. To je bilo poslije propisivanja hidžaba. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, im je rekao: *"Pokrijte se pred njim."* Ummu-Seleme je rekla: "Allahov poslaniče! Zar on nije slijep?! Ne vidi nas, niti nas poznaje!" Odgovorio je: *"A jeste li vi slijepe?! Zar ga vi ne vidite?!"*

(Tirmizi) Jesi li vidjela, plemenita sestro, dokle dopire naredba i ljubomora Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem?! A pogledajte današnje muslimane kako puštaju svoje žene na ulice, ne odgojivši ih prethodno. Kako se miješa s drugim ljudima, gledajući u njih i oni u nju! Zar nemaju nimalo ljubomore i stida?! Zato, kao što je obaveza muškarcu muslimanu da obori svoj pogled, isto tako ništa manje je i obaveza ženi muslimanki da obori svoj pogled.

stoji u prijevodu značenja: *"A reci vjericama neka obore poglede svoje ..."* (En-Nur, 31) Od Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala 'anh, se prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *"Doista je Allah propisao čovjeku određeni dio bluda kojeg će neminovno učiniti. Tako je blud očiju, pogled ..."* Od Ummu-Seleme, radijallahu te'ala 'anha, se prenosi da je bila zajedno sa Mejmunom kod Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada

Drugi adab našeg ponašanja van kuće, plemenita sestro, jeste da vodimo računa o našoj odjeći i našim ukrasima. Uzvišeni Allah je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja: *"... i neka ne dozvole da se od ukrasa njihovih vidi išta osim onoga što je ionako spoljašnje ..."* (En-Nur, 31) Neophodno je da ti ukažem

Nastavak na sl. strani -->

na neke uslove naše odjeće u kojoj izlazimo među ljude strance.

Neophodno je da naša odjeća prekriva cijelo naše tijelo, jer naše tijelo svo je avret - stidno mjesto i to je značenje prethodno spomenutih Allahovih, subhanehu ve te'ala, riječi. Neophodno je da naša odjeća bude deblja i šira kako ne bi naše tijelo, koje je Uzvišeni Allah dozvolio samo našim supruzima, ocrtavala i oslikavala i privlačila poglede drugih. Izlazak žene muslimanke u kratkoj, tijesnoj, s prijeda ili odozada otvorenoj odjeći, pri čemu bivaju otkriveni dijelovi njenog tijela, strogo je zabranjeno. Subhanallah! Gdje je ljubomora njenog muža i gdje je njen stid!?

Naša odjeća ne smije biti ukrašena i izazovna kako ne bi privlačila poglede drugih. Naša odjeća ne smije biti namirisana. Zar nisi čula riječi Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala 'anh, kada je jedne prilike osjetio miris žene dok je prolazila pored njega. Upitao ju je: "Robinjo Silnoga! Je li se to vraćaš iz mesdžida?!" Odgovorila je: "Da." Ponovo ju je upitao: "Namirisala si se?!" Odgovorila je: "Da." Na te riječi Ebu-Hurejre joj reče: "Doista sam čuo svog miljenika, Ebul-Kasima, sallallahu 'alejhi ve sellem, kako kaže: 'Allah neće primiti namaz žene koja se namiriše pri dolasku u ovaj mesdžid, sve dok se ne vrati i okupa, a njeno kupanje je poput kupanja od dženabeta!'" (Ibnu-Madže) Jesi li čula riječi Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, koje prenosi Ebu-Musa, radijallahu te'ala 'anh?! Allahov poslanik je rekao: "Svako oko je bludnik! I svaka žena koja se namiriše i prođe pored iskupljenih ljudi je takva i takva, tj. bludnica." (Tirmizi, Ebu-Davud i Nesai)

Svojom odjećom ne smijemo se, plemenita

sestro, poistovjećivati sa muškarcima, kao i sa nevjernicama.

Boj se Allaha, ti koja izlaziš otkrivena, koja se uljepšavaš pred stranim ti ljudima i miješaš se s njima. U hidžabu je Allahovo zadovoljstvo. Njegova, subhanehu ve te'ala, ljubav prema tebi, kao i, ukoliko ga ostaviš, Njegova srdžba prema tebi! Dobro znaj da nema pokornosti stvorenju u nepokornosti Stvoritelju!

Treći adab mog i tvog ponašanja na ulici, van kuće, jeste da vodimo računa o našem

muškarcima. Od Ebu-Usejda el-Ensarija, radijallahu te'ala 'anh, se prenosi da je čuo Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kako izlazeći iz mesdžida govori ženama: "Sačekajte, doista vama ne pripada sredina puta! Idite krajem puta" Ebu-Usejd kaže: "Žena bi se poslije toliko prislonula uz zid, da bi joj se odjeća zakvačala za njega." (Ebu-Davud, 5272) Od Ummu-Seleme, radijallahu te'ala 'anha, se prenosi da bi Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nakon što bi predao selam, ostao nakratko na svome mjestu, kako bi žene mogle da izađu prije ljudi.

Ibnul-Kajjim, rahimehullahu te'ala, kaže: "Nema sumnje da je miješanje žena sa muškarcima izvor svakog zla i od najvećih razloga spuštanja kazni ..." (Et-turuk el-hukumije, str. 407)

Šesti adab ponašanja vjernice na ulici jeste šutnja. Ukoliko se ukaže potreba za govorom, vjernica tada govori. Ona u hodu i razgovoru sa svojom sestrom vjernicom ne diže

glas, ne smije se, niti se raspravlja kako ne bi podizala svoj glas.

Sedmi adab našeg ponašanja na ulici jeste nazivanje i širenje selama ženama, čime tragamo za dobrim vjernicama, upoznajemo se s njima i zbližavamo. Nakon toga pružamo im toplinu našeg vjerničkog srca kako bi i one osjetile ljepotu vjerničkog druženja koju osjećamo ja i ti sada dok razgovaramo i savjetujemo se u ime našeg Svevišnjeg Gospodara. Molim Ga, subhanehu ve te'ala, da nas ostavi i poživi u ovakvom stanju sve do našeg ponovnog susreta. Do tada pozdravljam te najljepšim pozdravom, pozdravom stanovnika dženneta: Es-Selamu 'alejkum we rahmetullahi we berekatuhu.

hodu. Uzvišeni Allah je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja: "... i neka ne udaraju nogama svojim da bi se čuo zveket nakita njihova koji pokrivaju ..." (En-Nur, 31) U pagansko doba, žene kada bi izlazile van kuće na svoje noge bi stavljale nakit, kako bi on, dok bi hodale, zveketao i privlačio poglede drugih. Ne misli da je to bilo samo u paganskom dobu i da nije prisutno u našem vremenu. Šta je sa visokim potpeticama?! Svrha tog paganskog nakita i današnjih visokih potpetica je ista, bez ikakve razlike!

Četvrti adab našeg ponašanja na ulici jeste smiren hod, pun odgoja i čestitosti, pri čemu nećemo otkrivati izazovne dijelove svoga tijela.

Peti adab našeg ponašanja na ulici jeste izbjegavanje gužve i miješanja sa

Greške pojedinih muževa

Piše Ummu Mu'az Smajlović - Univerzitet „Umu-Qura“ Mekka

U ovom našem članku ćemo pokušati da se usredsredimo na neke važnije greške u koje zapadaju pojedini muževi u svojoj bračnoj zajednici, sa pojašnjenjem Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, prakse u svom ophođenju prema njegovim ženama, majkama pravovjernih, Allah sa njima bio zadovoljan.

Nepodučavanje supruge vjeri

Prva i možda od najfatalnijih grešaka je ne podučavanje supruge vjeri islamu i šerijatskim propisima. Zaista, među ženama ima onih koje ne znaju kako da ispravno klanjaju ili ne znaju opšte propise menstruacije i nifasa, a o propisima istihaze da i ne govorimo. Pojedine žene ne znaju kako da se šerijatski ophode prema njihovim muževima ili kako da odgajaju svoju djecu islamskim odgojem. Pojedine zapadaju u širk Allahu, subhanehu ve te 'ala, da nas Allah sačuva od toga, a da uopšte i ne znaju to, kao što je naprimjer zakletva mimo Allaha, subhanehu ve te 'ala, ili odlazak sihibazu i vjerovanja u ono što on kaže itd. Nasuprot tome nalazimo kod žene brigu i upornost u tome da nauči kako se priprema određeno jelo, a to sve zbog toga jer će je njen muž pitati o tome, dok stvari kao što su; kako će se abdestiti za namaz ili kako da ga obavi, zapostavlja u potpunosti, jer zna da njen

muž ne pridaje važnost tome, niti će je pitati o tome. Ovo je nema sumnje gubljenje osnovnog načela u međusobnom potpomaganju u bogobojznosti i dobrim djelima, na koje nas je upozorio Uzvišeni: "Jedni drugima pomažite u dobročinstvu i bogobojznosti ...". (Prijevod značenja El-Maida 2.) To je kršenje odgovornosti za koju je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Svi ste vi pastiri i svi će te biti pitani za svoje stado, i čovjek je pastir nad njegovom porodicom." (Buharija, 2409.) Dovoljno je za spoznaju, koliko je važno vjersko

islamsku kasetu, te zatraži od nje da ti prepriča ono što je rekao predavač u toku njegovog predavanja.

3) Uzmi svoju suprugu te zajedno sa njom

posjeti predavanja i vjerske skupove koje održavaju 'alimi.

4) Međusobno podučavanje iz određene knjige, naprimjer „Vrtovi pobožnih“ (Rijadu Es-Salihin).

5) Svakog petka obavijesti je o tome šta je bila tema hutbe i pokušaj da sa njom pričaš o istoj temi.

6) Pokušaj da je upoznaš i povežeš sa dobrim društvom, muminkama, koje će joj pomoći u vjeri i pomozu je u održavanju tih veza.

7) Napravi u tvojoj kući jednu manju islamsku biblioteku, te podstiči tvoju suprugu na čitanje.

8) Daruj joj neki poseban poklon svaki put kada nauči suru ili nekoliko ajeta iz Allahove knjige, itd.

Nastavak na sl. strani --->

Pažljivost pri popravljanju pogreški

Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Prema ženama lijepo postupajte, zaista je žena stvorena od rebra, a najkrivlje u rebu je njegov vrh i ukoliko bi ga želio ispraviti ono bi se slomilo, a ukoliko ga ostaviš, pa ono je i dalje iskrivljeno." (Buharija, 3331.) U ovom hadisu se nalazi dosta pouka, a spomenut ćemo samo neke od njih:

Zaista ispravljanje nečeg iskrivljenog biva sa nježnošću i velikom oprežnošću, kako ne bi isto puklo. - Ne ostavlja se u potpunosti kako ne bi zauvijek ostalo iskrivljeno, naročito ukoliko ta iskrivljenost, koja je od ženine prirode, pređe u nepokornost činjenjem harama ili ostavljanjem vadžiba. Imam ibn Hadžer, Allah mu se smilovao, je rekao: "Politika sa ženom je primanje oprosta od nje i strpljivost na njenoj iskrivljenosti, pa onaj ko želi njeno potpuno ispravljanje neće se njome okoristiti, ..." (Fethul Bari) Kao da hoće da kaže: "Naslađivanje njome neće se upotpuniti osim sa saburom".

Stroge kazne

Kad je u pitanju kažnjavanje, tu se takođe prave krupne greške. Primjer toga je: Upotreba udarca kao prvog sredstva za popravljanje. Uzvišeni Allah kao što stoji u prijevodu značenja, kaže: "A one čijih se neposlušnosti pribojavate, vi ih posavjetujte, a onda se od njih u postelji rastavite, pa ih i udarite, a kad vam postanu poslušne onda im zulum ne činite." (En-Nisa, 34) Ovo je šerijatski redosljed; savjetovanje, izbjegavanje u postelji, pa zatim slijedi udarac, s tim da ne bude jak i koji neće ostaviti tragove na njenom tijelu. Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Prema ženama lijepo postupajte, zaista su one kod vas zarobljenice i ne posjedujete od njih ništa više od toga, osim ako očito sramno djelo ne učine, pa ukoliko to urade, izbjegavajte ih u postelji i udarite ih udarcem koji neće tragove ostaviti. (Tirmizija i Ibn-Madž, Sahihul-džami'a, 7880) Takođe, od nepravde prema ženi je njeno kažnjavanje protjerivanje iz kuće bez šerijatski

opravdanog razloga. Uzvišeni Allah kaže: "... Ne tjerajte ih iz stanova njihovih, a ni one neka ne izlaze, osim ako očito sramno djelo učine. To su Allahovi propisi, onaj koji Allahove propise krši, sam sebi nepravdu čini..." (Prijevod značenja Et-Talak, 1) Udarac po licu, vrijeđanje i međusobno psovanje su takođe zabranjene stvari. Jedan čovjek je došao kod Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i upitao ga: "Šta je ženino pravo kod njenog muža?" Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, mu odgovori: „Da je nahrani kada i sebe, da je odjene kada i sebe, da je ne udara po licu, da je ne smatra ružnom i da je ne izbjegava osim u kući." (Taberani, Bejheki Sahihul-džamia, 3149)

Škrtarenje u izdržavanju

Zaista je muž obavezan da izdržava svoju suprugu. Ta obaveza je potvrđena Kur'anom, Sunnetom i koncezom islamskih učenjaka. Uzvišeni Allah, kao što stoji u prijevodu značenja, kaže: "Otac djeteta je dužan da ih prema svojoj mogućnosti hrani i odijeva." (El-Bekara, 223), a mogućnost je ono što se podrazumijeva u tradiciji ljudi, bez pretjerivanja ili umanivanja. Žena je stekla pravo na izdržavanje zbog omogućavanja njenom mužu da se naslađuje njome, te zbog njene poslušnosti njemu, boravka u njegovoj kući, odgajanja i vaspitavanja njegove djece. Ukoliko bi žena bila iskušana mužem koji je škrt, koji joj zabranjuje njeno pravo u izdržavanju bez šerijatskog razloga, njoj je u tom slučaju dozvoljeno da uzme iz njegovog imetka, pa čak i bez njegovog znanja. Hind b. Utbe je rekla: "Allahov Poslaniče, zaista je Ebu-Sufjan škrt čovjek i ne daje mi ono što je meni i mojoj djeci dovoljno, osim ako uzmem od njega bez njegovog znanja?", pa je rekao: "Uzmi onoliko koliko je tebi i tvojoj djeci dovoljno sa dobroćinstvom." (Buharija, 2211) O plemeniti muže, zaista je izdržavanje tvoje žene i djece sadaka, kao što Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: "Ukoliko čovjek izdržava svoju porodicu i nada se nagradi, pa to mu je sadaka." (Buharija, 55) Isto tako je rekao 'alejhisselam: "Najbolji dinar je

dinar koji čovjek utroši na njegovu porodicu." (Muslim, 994)

Okrutnost, nestrpljivost, nedostatak blagosti prema supruzi

Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Najpotpunijeg imana su oni vjernici koji su najljepšeg ahlaka, a najboljeg ahlaka od vas su oni koji su najbolji prema svojim ženama." (Tirmizija, Sahihul-džamia, 1232) Koliko je muževa koji postupaju shodno ovom prelijepom hadisu u kojem se naglašava da je najbolji onaj koji je najbolji prema svojoj ženi. Sa koliko ćemo se slučajeva susresti, gdje je muž van kuće veseo i spreman na šalu, dok prilikom ulaska u kuću prema svojoj supruzi ili čak i djeci, njegovo ponašanje je grubo i ne prihvata pogreške niti izvinjenja. Međutim, trebalo bi biti obrnuto, jer je od uljudnosti i blagosti da čovjek unese sa sobom sreću i veselje prilikom ulaska u kuću ili da pokaže nježnost prema ženi sa dozvoljenim zabavama. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Sve što nije od spominjanja Allaha, dželle šanuhu, je zabava i zaborav, osim četiri stvari: međusobno igranje čovjeka sa njegovom ženom ..." (Nesai, Sahihul-džamia, 4534) Također je rekao Aiši, radijallahu 'anha: "Dođi da se s tobom natječem?", rekla je: 'Pa se sa mnom natjecao, i ja sam ga pretekla.' Međutim Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, to ne zaboravlja, pa kada se Aiša, radijallahu 'anha, udebljala, poziva je da se natječu ponovo, te se nakon pobjede smije i udara je po njenom ramenu govoreći: "Ovo je za ono prethodno." (Ahmed, Nesai, Silseletu-sahiha, 131) Od nježnosti prema supruzi je i to da je nahraniš svojom rukom: "Doista ti nećeš podijeliti sadaku želeći njome Allahovu nagradu, a da nećeš biti za nju nagrađen, pa čak i za zaloga koji staviš u usta svoje supuge." (Buharija, 5568) Jedan od načina iskazivanja nježnosti prema supruzi jeste i njeno dozivanje imenima koja će kod nje izazvati sreću i razmaženost, te osjećaj da je voljena, kao i da joj se ponekad obratiš umekšanim i

blagim glasom, kako bi se ljubav i bliskost između vas dvoje što više povećala. To je bila praksa Poslanika, 'alejhisselam, pa se Aiši, radijallahu 'anha, obraća sa: "O Humejra (Humejra znači: crvenkastobijela žena), da li bi voljela da ih pogledaš - igranje i ples Habešija." (Nesai, Silseletu-sahiha, 3277) A ponekad ju je zvao: "O Aiš, ovo je Džibril koji te poselamljuje." (Buharija, 3768)

Širenje tajni

Takođe od pogreški pojedinih muževa je širenje tajni i nedostatka supruge. U hadisu je došlo da će najgoreg položaja na Sudnjem danu biti čovjek koji povjeri ženi, a i ona njemu, potom otkrije njenu tajnu. (Muslim, 1437) U drugoj predaji Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: "Najvećeg emaneta kod Allaha na Sudnjem danu je čovjek koji povjeri ženi, a i ona njemu, pa potom otkrije njenu tajnu. Čovjeku je zabranjeno da širi ono što se dešava između njega i supruge u njihovoj intimi i ne smije nikome opisivati detalje o tome." (Šerhu Muslim kod hadisa 1437) Takođe bi trebao da čuva tajne svoje bračne zajednice i da ne širi probleme ukoliko se nađu od strane žene, postupajući po hadisu: "Neće prekriti čovjek čovjeka na dunjaluku, a da ga Allah neće prekriti na Sudnjem danu." (Muslim, 2590/72) Pa, zar supruge nije najpreča tome?

Brzopletost i nemarnost prilikom rastave braka

Veza između muža i žene je jedna od najčvršćih veza, toliko da je Uzvišeni Allah bračni ugovor između njih nazvao čvrstom obavezom. Uzvišeni, kao što stoji u prijevodu značenja, je rekao: "... I kad su one od vas čvrstu obavezu uzele." (En-Nisa, 21) Zbog toga je raskidanje bračne zajednice i završavanje bračne veze nešto što je najmrže u Islamu, jer dovodi do rasipa porodice i razilaženja njenih članova. Muslimanu ne priliči da pristupi razvodu braka osim sa valjanim šerijatskim razlogom. Doista, razvod braka u islamu nije propisan kako bi bio uzdignuta sablja nad ženinim vratom, u što su neki ubjeđeni da je tako, i nije propisan da bi bio zakletva

kojom se potvrđuju vijesti, kako misle neki supruzi kada kažu: 'Ako ja to ne uradim, ti si rastavljena ili obrnuto ako to uradim ti si rastavljena.' Poštovani brate, islam i njegovi propisi ne zanemaruju stvarnost, moguće je da se desi istinski razvod braka, ali i pored toga nije dozvoljeno da tvoj prvi korak u rješavanju razilaženja sa suprugom bude rastava braka, naprotiv treba da iskoristiš sva moguća dozvoljena sredstva prije rastave, kako bi izliječio i iskorjenio međusobne nesuglasice. Nemoj da požuruješ sa rastavom kako se ne bi kajao kada sve već bude gotovo.

Podsjećanja radi: Šerijatski je zabranjeno čovjeku da rastavi svoju suprugu, a ona je u svom mjesečnom ciklusu (menstruaciji), ili da je rastavi a ona je čista, međutim on je imao sa njom polni odnos u toj čistoći i to se kod učenjaka naziva "Novotarska rastava braka". Takođe mu nije dozvoljeno da je rastavi tri puta u isto vrijeme. Da joj kaže u isto vrijeme i na istom mjestu tri puta: ti si rastavljena, ti si rastavljena, ti si rastavljena.

Nedostatak ljubomore

Brojni su primjeri za nedostatak ljubomore. Koliko muževa ne pokazuje svoju ljubomoru prema svojim suprugama. Jedan od najzapaženijih i najraširenijih oblika nedostatka ljubomore je dozvoljavanje supruzi da ne praktikuje islamske propise. Razgolićava se pred strancima pružajući im priliku da se naslađuju njenim tijelom. Gdje je ljubomora Sa'da b. Ubade, radijallahu 'anhuma, kada je rekao: "Kada bi vidio čovjeka sa mojom suprugom udario bih ga oštricom sablje". Međutim poslušajte Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, odgovor koji ne odobrava Sa'dov postupak: "Zar se čudite Sa'dovoj ljubomori? Tako mi Allaha ja sam ljubomorniji od njega, a Allah je ljubomorniji od mene." (Buharija, 6846; Muslim, 1499) Zbog svoje ljubomore Uzvišeni Allah je zabranio činjenje javnih ili tajnih grijeha. Zar postupak Esme kćerke Ebu-Bekra i žene Zubejra, radijallahu 'anhum, nije dopro do ušiju muslimana. Prevaljuje daleki put od kuće do vrta, noseći košpice od hurmi na glavi, tako kada joj Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, - u

grupi Ensarija nudi jahalicu, odbija to zbog, kako reče: "Postidila sam se da idem sa ljudima i sjetila sam se Zubejra i njegove ljubomore, jer je bio najljubomorniji čovjek." (Buharija, 5224; Muslim, 2182) Zar da se pojavi sumnja oko Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, Esme i Ensarija? Ne, međutim to je bračna vjernost. Dok sa druge strane nalazimo ljude kako dozvoljavaju suprugama da se rukuju sa strancima ili da njima sijele i tome slično, opravdavajući to vremenom i prostorom, i težinom prakticiranja istog propisa. Pa, ko je rekao da prakticiranje islama ne zahtjeva odricanje i trud: "One koji se budu zbog Nas borili, Mi ćemo, sigurno, putevima koji Nama vode uputiti; a Allah je zaista, na strani onih koji dobra djela čine". (Prijevod značenja Al-Ankebut, 69) Poštovani brate budi Zubejr, a ti sestro budi Esma, pa će naše društvo, ako Bog da, biti kao društvo Ensarija.

Višeženstvo

Nema sumnje da je višeženstvo čovjekovo pravo, dozvoljeno Ku'ranom: "... onda se ženite sa onim ženama koje su vam dopuštene, sa po dvije, sa po tri i sa po četiri." (Prijevod značenja En-Nisa, 3), te Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve sellem, životnom praksom. Naš Ummet treba danas one koji će prakticirati taj šerijatski propis sa svim svojim značenjem i ciljevima. Nažalost, danas je višeženstvo postalo tema muških sijela u kojima se prekoračuju šerijatske granice i norme; od gubljenja vremena, pa do opisivanja žena. Podučiti svoju suprugu po pitanju ovoga sunneta, učini je spremnom za to, zatim se oženi bivajući primjer pravednosti, ne zaboravljajući ovaj hadis: "Ko bude oženjen sa dvije, naginjući jednoj, doći će na Sudnjem danu vukući jednu stranu nagetu ili palu." (Ahmed, Ebu-Davud, Ibn-Madže, Sahihul-džamia, 6515) Komentator Ebu-Davuda tumači "nagetu", tj. sa paralizom u jednu stranu. (Avnul-Ma'bud) Ovo je moje viđenje, ono što je tačno od Allaha je, a ono što je greška od moje je skromne duše. Allahu moj, ukaži nam istinu i opskrbi nas slijeđenjem Kur'ana i sunneta; ukaži nam neistinu i pomoz nam da je odbacimo. AMIN!

Iz štampe: Nasilje nad evropskom ženom

Prenosimo dio pisanja Teri Dejvisa, generalnog sekretara Vijeća Evrope, u kome on govori o borbi protiv nasilja nad ženama Evrope, a koje je krajem novembra 2006. objavljeno u dnevnoj štampi mnogih evropskih zemalja.

Svakog dana, svake minute, u svim evropskim zemljama, žena je žrtva nasilja svog supruga ili partnera. Četvrtina svih žena pretrpjela je nasilje u nekom periodu svoga života. Jedna od njih deset doživjela je seksualno zlostavljanje. Neke ne prežive. Nasilje u porodici ostaje najveći ubica žena u dobi između 16 do 44 godine.

Da, govorimo o Evropi u 21. stoljeću! Evropi koja, navodno štiti ljudska prava i građane od zla. Ali ova potresna statistika govori drugačije. Polovina naše populacije tj. žena u opasnosti je od najstrašnijeg kršenja ljudskih prava – prijetnje nasiljem i smrću na mjestu gdje bi trebala da se osjeća najsigurnije, u svojoj kući.

Podaci iz studije Vijeća Evrope koju je sastavila njemačka naučnica dr. Karol Hageman Vajt, vrh su ledenoga brijega. Na svaku ženu koja prijavi zlostavljanje dolazi mnogo više onih koje trpe u tišini, koje "nalete na vrata" ili "padnu niz stepenice"! Studije koje je uradio Amnesty International u Velikoj Britaniji pokazuju kako 30 posto ljudi vjeruje da je u redu udariti svoju ženu, a 50 posto vjeruje da je pogrešno miješati se u momentu žučne rasprave između partnera. Iz te činjenice Amnesty International je izvukao zaključak kako je vjerovatnije da će ljudi prijaviti zlostavljanje životinje nego zlostavljanje žene. Slično je i u ostalim evropskim zemljama.

Mnogim ljudima je teško povjerovati da takvo zlostavljanje zaista postoji. Drugi ga odbacuju kao nešto što se dešava nekome drugom. Činjenice pokazuju suprotno i vrijeme je da se to pokaže. Nasilje u porodici nije privatni problem. Dešava se u svim društvenim krugovima i u svim zemljama. Nevjerovanto je da, u stoljeću u kome su razvijeni zakoni o ljudskim pravima i u kojem su se desile temeljne promjene na bolje u načinu tretiranja ljudi, polovina stanovništva sistematski biva ugrožena.

Nasilje u porodici nad evropskim ženama previše je dugo tolerirano. Počinje vrištanjem. Ne smije se završiti u tišini. Ono mora prestati odmah.

Gluhonijemi Mervan - najrječitiji dječak

Te večeri bio sam zajedno sa svojim sinom Mervanom u kući. Razmišljao sam i kovao plan gdje da idem sa svojim prijateljima. Bilo je to poslije akšam namaza. Odjednom, moj sin Mervan, počeo mi je govoriti svojim pokretima: "Oče! Zašto ti ne klanjaš?" Zatim je podigao svoju ruku prema nebesima govoreći mi da me Allah vidi. Predamnom je počeo da plače. Stavio sam ga pored sebe, međutim, ustao je i pobjegao.

Preuzeto sa predavanja „Odabrali smo za vas“ od uvaženog šejha Halida Rašida

Ovo je priča jednog stanovnika Medine Munevvere. "Imam trideset i sedam godina. Oženjen sam i imam djecu. Sve što je Uzvišeni Allah zabranio, ja sam činio. Što se tiče namaza nisam ga obavljao u džematu s drugima, osim u nekim posebnim prilikama, a i tada sam to činio kako bih se prikazao i dodvorio drugima. Družio sam se sa lošim društvom. Uglavnom, onaj koji se najviše družio sa mnom i najviše provodio vremena uz mene, bio je šejtan. Pored ostale djece imao sam sina Mervana, sina od sedam godina. Bio je gluhonijem. Međutim, majka vjernica, zadojila ga je mlijekom imana i spoznaje. Te večeri bio sam zajedno sa svojim sinom Mervanom u kući. Razmišljao sam i kovao plan gdje da idem sa svojim prijateljima. Bilo je to poslije akšam namaza. Odjednom, moj sin Mervan, počeo mi je govoriti svojim pokretima: "Oče! Zašto ti ne klanjaš?" Zatim je podigao svoju ruku prema nebesima govoreći mi da me Allah vidi. Predamnom je počeo da plače. Stavio sam ga pored sebe, međutim, ustao je i pobjegao. Nakon kratkog vremena, otišao je do kupatila i abdestio se. Taj abdest je naučio gledajući svoju majku dok bi se ona pripremala za namaz. Moja supruga, koja je bila hafiza Kur'ana, mnogo me je savetovala, ali bez koristi. Moj sin Mervan, gluhonijemi Mervan, došao je pred mene i svojim pokretima mi rekao da malo sačekam. Stao je ispred mene i klanjao. Nakon što je obavio namaz, izašao je iz sobe i brzo se vratio s Mushafom u ruci.

Stavio je Mushaf pred mene i odjedanput, bez ikakvog prevrtanja stranica, otvorio ga je i stavio prst na jedan ajet. To je bio 45. ajet sure Merjem: "O oče moj, bojim se da te od Milostivog ne stigne kazna, pa da budeš šejtanu drug". (Prijevod značenja) Zatim je prsnuo u plač. I ja nisam više mogao da izdržim. Plakao sam sa svojim sinom Mervanom. Nakon kraćeg vremena ustao je i počeo mi brisati suze. Poljubio me je u glavu, a zatim rekao svojim pokretima: "Oče moj! Klanjaj prije nego li te spuste u zemlju!" Tako mi Svevišnjeg Allaha, samo On Uzvišeni zna koliko sam se tada prepao. Skočio sam i počeo paliti svjetla po kući. Mervan me je pratio iz sobe u sobu. Gledao me je začuđeno i svojim pokretima govorio: "Pusti sada svjetla. Hajdemo u veliki, Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, mesdžid." Rekao sam mu da ćemo ići u mesdžid koji je pored naše kuće, u komšiluku. Odbio je, osim da ide u Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, mesdžid. Otišli smo na jaciju namaz. Bio sam mnogo uplašen, a Mervan nije skidao pogleda s mene. U Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve sellem, mesdžidu bilo je mnogo ljudi. Progurali smo se nekako do Revde. Uspostavljena je jacija. Prvi rekat! Kad!!! Imam je počeo da uči riječi Uzvišenog, kao što stoji u prijevodu značenja: "O vjernici, ne idite šejtanovim stopama! Onoga ko bude išao šejtanovim stopama on će na razvrat i odvratna djela navoditi. A da nije Allahove dobrote prema vama i milosti

Njegove, nijedan se od vas ne bi nikad od grijeha očistio; ali Allah čisti onoga koga On hoće. Allah sve čuje i sve zna." (Prijevod značenja En-Nur, 21) Nisam mogao da se suzdržim od plača. Mervan pored mene, vidjevši me da plačem, počeo je plakati. U toku namaza, izvadio je iz moga džepa maramicu i počeo mi brisati suze. Nakon namaza nastavio sam da plačem, a on da briše moje suze. Tako smo proveli cijeli sahat, nakon čega mi je Mervan rekao: "Dobro je oče. Ne boj se!" Vratili smo se kući. Vidjevši nas uplakane, supruga i ostala dječica su počeli plakati. Mervan ih je razveselio svojim pokretima govoreći: "Naš babo je klanjao jaciju namaz u Haremu!" Ispričao sam svojoj supruzi šta mi se desilo i u ime Allaha Svevišnjeg je upitao: "Jesi li mu ti zabilježila mjesto u Mushafu, pa mi ga je otvorio pokazujući onaj ajet?" Tri puta se zaklela Allahom da to nije učinila, a zatim mi je rekla: "Zahvaljuj Allahu na ovoj uputi!" To je bila moja najljepša noć! Sada, hvala Allahu, ne propuštam namaz u džematu. Napustio sam loše društvo. Osjetio sam slast vjere. Kada bi me vidio to bi primjetio na mom licu. Nastavio sam da u sreći, slozi i razumijevanju živim sa svojom suprugom i dječicom, posebno sinom Mervanom, kojeg sam mnogo zavolio. Kako i ne bih, kada me je Allah uputio na njegovim rukama?!"

Kako da bolesnik klanja nakon operacije

Istaknuti učenjak Muhammed b. Ibrahim, rahmetullahi te'ala 'alejh, je upitan o čovjeku koji je imao operaciju i nakon nje tri dana nije klanjao. Da li je takav čovjek, nakon što ozdravi, dužan naklanjati propuštene namaze? Muhammed b. Ibrahim je odgovorio: "Obaveza mu je da ne odgađa namaz iz njegovog vremena, već da ga klanja kako je u mogućnosti: ako može stojeći, klanjat će stojeći, ako ne onda ležeći, ako ne ni tako, onda ležeći pokazujući glavom. Ako je u mogućnosti da uzme abdest, koji mu neće naškoditi zdravlju ili izliječenju, abdestiće se, u protivnom uzeće tejemum i takav namaz sa tejemumom neće ponavljati. Sve dok je pri sebi ne smije odgađati obavljanje namaza iz njegovog vremena. I tada, ukoliko nije naklanjao propuštene namaze, obaveza mu je da ih što prije naklanja po redoslijedu kako ih je i propustio.

Muhammed b. Ibrahim Alu-Šejh, rahmetullahi te'ala 'alejh

Ako imam oduži sa sedždom što pričinjava poteškoće bolesnom

Ako mi duža sedžda predstavlja poteškoće i nisam u stanju da se na njoj smirim osim koliko da jednom izgovorim "Subhane Rabbijel-'Azim", u suprotnom dolazi mi nesvijest, da li da čekam imama sa sedždom ili da učinim sedždu pa, kada mi bude loše da se podignem s nje?

Čovjek, ukoliko nije u stanju da bude na sedždi od trenutka kada imam donese tekbir pa sve dok se ne digne s nje, učiniće sedždu sa imamom, pa, ukoliko u toku sedžde osjeti zlo ili poteškoću neka se pridigne toliko da ta tegoba ode od njega, i u ovom slučaju neće se smatrati da se razišao sa imamom i odstupio od njegovog namaza. Ako nije u mogućnosti da potpuno učini sedždu na zemlji, učinit će onoliko koliko može.

Muhammed b. Ibrahim Alu-Šejh, rahmetullahi te'ala 'alejh

Važnost i veličina namaza

Prvo čime se dočekuje novorođenče je da mu se uči ezan u uho, a posljednje čime se ispraća musliman sa ovoga svijeta je dženaza namaz. Istinu je rekao onaj koji kaže: „Učenje ezana kod rođenja djeteta, a odgađanje do smrti mu namaza, dokaz je kratkoće ljudskog života, kao što je između ezana i namaza.“

Sastavio: šejh Ebu Abdullah Musned ibni Muhsin El-Kahtani. Preveo: hfz. mr. Muhammed Fadil Porča

Hvala Allahu i salavat i selam na Njegovog Poslanika, časnu mu porodicu i ashabe. Ovo je kratki osvrt na važnost i veličinu namaza sa objašnjenjem nekih njegovih karakteristika i odlika po kojima je jedinstven i iznad drugih ibadeta, što pomaže muslimanu, sa Allahovom pomoći, da drži do njega. To je najveća vanjska oznaka islama oko čega se saglasila ulema - islamski učenjaci, a Uzvišeni Allah kaže prijevodu značenja: „**A onaj koji veliča Allahove propise, pa to je od pobožnosti srca.**“ (Sura El-Hadždž, ajet 32.)

Od posebnosti i odlika koje je Uzvišeni Allah podario namazu jesu:

1. Prvo i najveće što je Uzvišeni Allah naredio nakon vjerovanja u Njega i tewhida (ispovjedanja Njegove jednoće) je namaz. Naredio ga je Uzvišeni prije posta i zekata i hadža i pokrivanja žena i drugoga od propisa islama.

2. To je najveći temelj islama nakon kelimei šehadeta. Veći je od posta i zekata i hadža i drugih propisa islama.

3. Najveća vanjska oznaka islama. To je nešto najveće čime se musliman razlikuje od drugih ljudi i nešto najveće što ukazuje na prisutnost islama i muslimana.

4. To je najbolje djelo muslimana, kao što je rečeno u hadisu: „**I znajte da je vaše najbolje djelo namaz.**“ (Ahmed, a Albani ga ubraja u sahih hadise u Sahihul Džamii, br. 952.)

5. Naređen je na nebu prilikom događaja Israa i Miradža, za razliku od ostalih temelja islama koji su naređeni na Zemlji posredstvom meleka Džibrila.

6. Naređen je svim poslanicima i vjerovjesnicima i njime Allahu ibadet čine stanovnici nebesa, plemeniti meleki i stanovnici Zemlje, ljudi i džini. Kaže Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „**Ja čujem zvuk (kao kada je natovarena životinja teretom) neba, a nema prijekora zbog toga. Nema na njemu mjesta koliko pedalj, a da na njemu nije melek na sedži ili kijamu.**“ (Sahih kod Albanija u Es-Silsiletus-Sahiha, br. 1060.)

7. Prvo što se naređuje muslimanu dok je mali, kao što je spomenuto u hadisu: „**Naređujte svojoj djeci namaz u sedmoj godini...**“ (Ahmed i Ebu Davud, a Albani ga ubraja u hasen hadise - Sahihul Džami, br. 5868.)

8. Posljednje što je oporučio Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, na smrti, kao što je prenešeno u hadisu: „**Namaz, namaz i oni koji su u vašem posjedu.**“ (Ahmed i Nesai, a Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 3873.)

9. Ne spada sa muslimana obaveza klanjanja sve dok je zadužen, osim žene u mjesečnom i čišćenju poslije poroda, tako da musliman klanja na putu i u strahu i bolesti, kako je u mogućnosti, za razliku od posta i zekata i hadža koji spadaju uz

postojanje opravdanja.

10. Nije navedeno od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da je ostavljanje bilo čega od djela islama kufr, osim namaza, kao što je u hadisu: „**Zaista je između čovjeka i kufra i širka ostavljanje namaza.**“ (Muslim), a u drugom hadisu: „**Razlika između nas i njih jeste namaz, ko ga ostavi taj je uznevjerovao.**“ (Sunen)

11. Posljednje što gubimo od svoje vjere, kao što je spomenuto u hadisu: „**a posljednje što ostaje od njihove vjere je namaz...**“ (Albani ga ubraja u hasen hadise - Sahihul Džami, br. 2575).

12. Allah ga je nazvao imanom i spomenuo iman umjesto njega, kao što je u riječima Uzvišenog: „**Neće Allah dati da propadne vaše vjerovanje.**“ (Prijevod značenja, sura El-Bekara, ajet 143.)

13. Najbliže je rob svome Gospodaru u namazu kada je na sedži, kao što je to pouzdano preneseno od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, u Sahihu Muslima.

14. Najveći uzrok koji omogućava druženje sa Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, u Džennetu, jer je rekao, sallallahu alejhi ve sellem, onome koji mu je tražio društvo u Džennetu: „**Pomozi me u pogledu sebe mnoštvom sedži.**“ (Muslim)

Nastavak na sl. strani --->

15. Razlikuju se njime mu'mini od munafika na Kijametskom danu po sedždi, kao što je u riječima Uzvišenog: „**Na Dan kada se otkrije Noga i budu pozvani sedždu da učine, pa ne mognu.**“ (Prijevod značenja, sura El-Kalem, ajet 42.)

16. Najveći i najistaknutiji znak po kojem će Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, poznati svoj ummet na Sudnjem danu, kao što je u hadisu: „**Moj ummet će biti prozivan na Sudnjem danu po bijelim oznakama od tragova abdesta ...**“ (Buhari i Muslim)

17. Čuva klanjača na Sudnjem danu makar ušao u Vatru, kao što je obavijestio Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu: „Zabranio je Allah, azze ve dželle, Vatri da jede tragove sedžde.“ (Buhari i Muslim) A to je iz počasti prema namazu.

18. Najveće što štiti muslimana od razvrata, nevaljalština i zala, kao što je u riječima Uzvišenog: „**Zaista namaz sprječava od razvrata i nevaljalštine.**“ (Prijevod značenja, sura El-Ankebut, ajet 45.) Sve dok musliman čuva svoj namaz on je u zaštiti i sigurnosti od upadanja i tonjenja u nemoral i nevaljalštine.

19. Najveće što štiti krv nakon imana - vjerovanja u Uzvišenog Allaha. Kaže Uzvišeni: „**Pa ako se pokaju i uspostave namaz i daju zekat oslobodite njihov put.**“ (Prijevod značenja, sura Et-Tewbe, ajet 5.) U hadisu stoji: „**Meni je zabranjeno ubijati klanjače.**“ (Ebu Dawud i Ahmed, a Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 2506.)

20. Naredio je Allah da se potpomognemo namazom. Kaže Uzvišeni: „**Potpomozite se stpljivošću i namazom, a zaista je to teško osim bogobojaznima.**“ (Prijevod značenja, sura El-Bekare, ajet 45.) I kaže Uzvišeni: „**O vjernici! Potpomozite se stpljivošću i namazom.**“ (Prijevod značenja, sura El-Bekare, ajet 153.)

21. „**Kada bi Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, nešto pogodilo ili ga rastužilo odmah bi se namazu predao.**“ (Ahmed i Ebu Dawud, a Albani ga ubraja u hasen hadise - Sahihul Džami, br. 4703.) Namaz najviše koristi muslimanu u prevazilaženju briga i potištenosti u njegovom svakodnevnom životu.

22. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, bi dozivao: „**O Bilalu, ikameti za namaz, odmori nas njime.**“ (Ahmed i Ebu Dawud, a Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 2986.) Namaz je imanska stanica na kojoj se odmara mu'min od teškoća svakodnevnog života i njegovih briga.

23. Radost Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, kao što je u hadisu: „**Učinjena mi**

kod sebe.“

26. Sve radnje u njemu su tewhidullah - ispoljavanje jednoće Uzvišenog Allaha, kao što je Njegovo veličanje, slavljenje, hvaljenje, izgovaranje šehadeta, poniznost, pokornost i skrušenost pred Uzvišenim, tako da se u njemu sastaju najveći ibadeti (Allahu ugodna djela).

27. Direktna razgovor između roba i njegovog Gospodara, pa kada klanjač uči Fatihu izgovarajući: „Elhamdu lillahi Rabbil alemin“, kaže Allah: „Hvali Me moj rob.“, a kada prouči: „erRahmani rRahim“, kaže Allah: „Pohvalio Me moj rob.“, a kada prouči: „Maliki jeumi ddin“, kaže Allah: „Veliča Me moj rob.“... (Muslim.) Kaže sallallahu alejhi ve sellem: „**Kada je neko od vas u svom namazu on razgovara sa svojim Gospodarom.**“ (Buhari i Muslim).

28. Prvo za što će polagati račun rob na Sudnjem danu, kao što je u hadisu kojeg prenosi imam Ahmed i Ebu Davud i Nesai, a u jednom rivajetu: „**Pa ako je (namaz) dobar, dobra su mu i ostala djela, a ako je neispravan, neispravna su mu i ostala djela.**“ (Albani ih ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 2571., 2573.).

29. Najveći uzrok oprosta grijeha. Kaže sallallahu alejhi ve sellem: „**Koji god musliman kada nastupi obavezni namaz lijepo uzme**

abdest i bude skrušen i ruku obavi kako treba, bude mu otkupom za prošle grijeha, ako ne učini veliki, i tako cijelo vrijeme.“ (Muslim). Kaže sallallahu alejhi ve sellem: „**Šta mislite da je rijeka pred vratima nekog od vas u kojoj se kupu svaki dan pet puta, hoće li mu ostati išta od nečistoće?**“ „**Neće ostati nikakve prljavštine.**“ - rekoše. **To je primjer pet namaza kojima Allah briše grijeha.**“ (Buhari i Muslim)

30. Najveći uzrok uspjeha na dunjaluku i Ahiretu nakon vjerovanja u Uzvišenog Allaha. Kaže Uzvišeni: „**Uspjeli su vjernici koji su u svom namazu skrušeni.**“ (Prijevod značenja, sura El-Muminun, ajeti 1. i 2.)

je radost u namazu.“ (Ahmed, a Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 3098.), on je takođe radost svakog muslimana koji je svjestan njegove veličanstvenosti i veličine stajanja pred Uzvišenim Allahom, tako da je u namazu krajnja radost i rahatluk.

24. Mjerilo ostalih djela, kao što je rekao Omer ibnul Hattab, radijallahu anhu: „Onaj koji ga čuva taj drugo još više pazi, a onaj koji ga zapostavi, taj drugo još više zapostavlja.“

25. Mjerilo za poznavanje našeg mjesta kod Uzvišenog Allaha. Kaže imam Ahmed, rahimehullah: „Onaj koji želi da zna svoj položaj kod Allaha neka vidi položaj namaza

31. Najveći uzrok čišćenja duše i njenog oslobođanja od malodušnosti, straha, škrtosti i lošeg ponašanja. Kaže Uzvišeni: „Zaista je čovjek stvoren malodušan, kada ga nevolja snađe brižan je, a kada mu je dobro nepristupačan je, osim klanjača.“ (Prijevod značenja, sura El-Mearidž, ajeti 19.- 22.)

32. Najveći uzrok povećanja opskrbe. Kaže Uzvišeni: „Naredi svojoj porodici da klanjaju namaz i ustraj u tome! Mi ne tražimo opskrbu od tebe. Mi tebe opskrbljujemo, a samo bogobojaznima pripada lijep svršetak.“ (Prijevod značenja, sura Ta-Ha, ajet 132.) Ko uspostavi namaz na način kako je naređeno i bude ustrajan u tome, Allah će ga opskrbiti odakle se i ne nada.

33. Ko bude čuvao namaz ima obećanje kod Allaha da će ga uvesti u Džennet. Kaže sallallahu alejhi ve sellem: „Pet namaza koje je naredio Uzvišeni Allah, onaj koji lijepo uzme abdest za njih i klanja ih na vrijeme i upotpuni njihov ruku i skrušenost, takav ima kod Allaha ugovor da mu oprost, a u drugoj predaji, da ga uvede u Džennet, a onaj koji tako ne učini, takav nema ugovora kod Allaha, ako hoće oprostiti mu, a ako hoće kazniće ga.“ (Ahmed i Ebu Davud. Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 3242.).

34. U njemu klanjač nije zabavljen ničim drugim. Kaže sallallahu alejhi ve sellem: „Zaista u namazu ima posla.“ (Buhari i Muslim)

35. To je stub vjere, kao što kaže sallallahu alejhi ve sellem: „Glava je islam, stub je namaz., a njegov vrh je borba na Allahovom putu.“ (Ahmed i Tirmizi. Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 5136.). Namaz je najveće na čemu stoji vjera.

36. Uslovio je Uzvišeni Allah za njega najpotpunije stanje čistoće, lijepe odjeće i okretanja prema Kibli, što nije uslovio u

drugima.

37. Čekanje namaza je stražarenje na Allahovom putu, kao što je u hadisu Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Hoćete li da vam ukažem na ono čime Allah briše grijehe i podiže stepene? Hoćemo Allahov Poslaniče. Rekoše, „Upotpuniti abdest u teškoćama i mnoštvo

da mu se uči ezan u uho, a posljednje čime se ispraća musliman sa ovoga svijeta je dženaza namaz. Istinu je rekao onaj koji kaže: „Učenje ezana kod rođenja djeteta, a odgađanje do smrti mu namaza, dokaz je kratkoće ljudskog života, kao što je između ezana i namaza.“

40. Prvo za čijim ostavljanjem će žaliti stanovnici Vatre na Sudnjem danu i zbog čega će biti koreni. Kaže Uzvišeni: „Šta vas je u Sekar dovelo?“ „Nismo“ - reći će - „bili od onih koji su klanjali.“ (Prijevod značenja, sura El-Muddesir, ajeti 42. i 43.)

41. Onaj koji čuva namaz biće mu svijetlom i dokazom i spasom na Sudnjem danu. Kaže sallallahu alejhi ve sellem: „Ko ga čuva biće mu svijetlom i dokazom i spasom na Sudnjem danu. A onaj ko ga ne čuva neće mu biti svijetlom niti dokazom niti spasom, a na Sudnjem danu biće sa Karunom i Faraonom i Hamanom i Ubejj ibni Halefom.“ (Ahmed i Ibni Hibban), a to je sahih hadis.

42. I na kraju, ovo su samo neke posebnosti namaza

kojima se pokazuje veličina njegovog položaja kod Uzvišenog Allaha. Molimo Allaha da nas učini od onih koji veličaju Njegove propise, koji čuvaju namaz, koji ga uspostavljaju kako treba, koji su skrušeni u njemu i sretni sa njim i na dunjaluku i na Ahiretu.

43. Hvala Allahu Koji nas je uputio ovome, a mi ne bismo bili upućeni da nas Allah nije uputio i salavat i selam na našeg vjerovjesnika Muhammeda i na njegovu porodicu i drugove.

*Džabir radijAllahu anhu prenosi
da je čuo od Poslanika, sallallahu
alejhi ve sellem, kad kaže:
“Između čovjeka i širka, čovjeka i
kufra je napuštanje namaza”.*

Bilježi Muslim

koraka ka džamijama i isčekivanje jednog namaza nakon drugog, to je stražarenje, to je stražarenje.“ (Muslim).

38. Naredio je Allah Svom Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, da ustraje u njemu, kao što je u riječima Uzvišenog: „Naredi svojoj porodici da klanjaju namaz i ustraj u tome.“ (Prijevod značenja, sura Ta-Ha, ajet 132.) iako je naredba da se ustraje u svim ibadetima kao što je u riječima Uzvišenog: „Ibadet Mu čini i ustraj u ibadetu Njemu.“ (Prijevod značenja, sura Merjem, ajet 65.) To je zbog veličine važnosti namaza, a uz strpljivost potrebna je ustrajnost.

39. Prvo čime se dočekuje novorođenče je

Pouke i poruke iz sure Jusuf

(ŠESTI DIO)

Upitan je Imam Šafija, rahmetullahi te'ala 'alejh: "Šta je bolje za čovjeka: da bude iskušan i da se strpi na tom iskušenju ili da zaposjedne postojano, hvale dostojno mjesto šireći Allahovu vjeru?" Imam Šafija, rahimehullahu te'ala, je odgovorio: "Neće postići postojano mjesto sve dok ne bude iskušan!" Zbog čega to? To zbog toga što dobro, postojano mjesto i položaj ne dolaze tek tako, iz have, već dolaze nakon strpljenja na iskušenjima

Pripremio: Hajruddin Tahir Ahmetović

Nastavljamo sa dozvolom Uzvišenog Allaha, da ukratko spominjemo pouke i poruke iz sure Jusuf, moleći Uzvišenog da nas učini od onih koji slušaju i slijede ono što je najbolje i najljepše. Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prijevodu značenja:

(50) I vladar reče: "Dovedite mi ga!" I kad Jusufu izaslanik dode, on reče: "Vrati se gospodaru svome i upitaj ga: 'Šta je s onim ženama koje su svoje ruke porezale - Vlasnik moj dobro zna spletke njihove!'" (51) "Šta se dogodilo kad ste Jusufa na grijeh navraćale?" - upita vladar. - "Bože sačuvaj!" - rekoše one - "mi o njemu ništa ružno ne znamo!" - "Sad će isitina na vidjelo izaći" - reče upravnikova žena -, "ja sam njega na grijeh navraćala, on je istinu rekao." (52) Isto tako on neka zna da ga ja nisam, dok je bio odsutan, iznevjerila jer Allah ne da da se ostvare lukavstva podmuklih. (53) Ja ne pravdam sebe, ta duša je sklona zlu, osim one kojoj se Gospodar tvoj smiluje. Gospodar moj zaista prašta i samilostan je." (54) I vladar reče: "Dovedite mi ga, uzeću ga u svoju svitu" - i pošto porazgovara s njim, reče mu: "Ti ćeš od danas kod nas uticajan i pouzdan biti." (55) "Postavi me: - reče - "da vodim brigu o stovarištima u zemlji, ja sam zaista čuvaran i znan." (56) I tako Mi Jusufu dadosmo vlast na zemlji, boravio je

ondje gdje je htio: milost svoju Mi dajemo onome kome hoćemo i ne dopuštamo da propadne nagrada onima koji dobra djela čine. (57) A nagrada na onom svijetu je bolja za one koji vjeruju i koji se grijeha čuvaju.

50-54. Da'ija ukoliko bude potvoren, ne izlazi pred ljude sve dok se ne dokaže njegova čistoća. Jusufa, 'alejhi-s-selam, su potvorili da je navraćao upravnikovu ženu na zlo. Slagali su na njega. Zato, sada prvo treba da se dokaže njegova čistoća pred ljudima, da se prethodne potvore izbrišu i priznaju neistinitim. Jusuf, 'alejhi-s-selam, je gledao na daleko. Nije bitno hoće li izaći iz zatvora sada ili ne?! Bitno je da se prethodne potvore dokažu neistinitim, da se greške isprave, da se pred svim ljudima dokaže njegova nevinost i nasilje koje mu je učinjeno svih tih godina koje je proveo u zatvoru. Vratio je upravnikova izaslanika i zatražio da pita upravnika šta je sa ženama koje su mu spletke pravile. Čuvši to, upravnikova žena priznala je svoju grešku rekavši: "... ja sam njega na grijeh navraćala, on je istinu rekao". Nakon čega se pred svim ljudima dokazala njegova nevinost i poštenje. I Jusuf, 'alejhi-s-selam, zadobija posebno mjesto kod upravnika Misra: "Ti ćeš od danas kod nas uticajan i pouzdan biti".

Hadis od Ibn-Abbasa, radijallahu te'ala 'anh, u kojem kaže Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: "Iznenaden sam Jusufovim strpljenjem i plemenitošću! Allah mu oprostio grijehe! Kada mu je poslan čovjek da pita o značenju sna, on je protumačio san, a da sam ja bio na njegovom mjestu, ne bih to učinio sve dok me ne puste! Zatim, iznenaden sam njegovim strpljenjem i plemenitošću, Allah mu oprostio grijehe, kada je traženo od njega da izađe iz tamnice, pa je odbio da izađe sve dok ga ne obavijeste o razlogu zbog čega je bačen u nju. Da sam ja bio na njegovom mjestu, požurio bih ka vratima ..." je slab. Zabilježio ga je Imam Taberani u Mu'džemul-kebiru, 11/199. U lancu hadisa se nalazi Ibrahim b. Jezid za kojeg kaže Ibnu-Me'in da je slab i da se od njega ništa ne piše, dok Imam Darekutni kaže za njegove hadise da su munker. Oni koji su pokušavali da dokažu vjerodostojnost ovog hadisa, pojačavali su ga sa drugim predanjima, međutim, nijedno od tih predanja nije čisto od slabosti. Tako da se s pravom može reći da je hadis slab. Ko želi više o ovome može pogledati u knjizi "El-menaru el-menif fis-sahihi ved-da'ifi" vrijednom djelu istaknutog učenjaka Ibnul-Kajjima, rahimehullahu te'ala.

55. Dozvoljenost traženja položaja, ukoliko je čovjek u stanju da sam izvršava dotične poslove bez da nanese štetu samom sebi: "Postavi me da vodim brigu o stovarištima u zemlji", pojašnjavajući svoju sposobnost: "ja sam zaista čuvaran i znan". Dakle, dozvoljeno je čovjeku da spomene svoje sposobnosti kako bi zadobio određeno mjesto i položaj koji je od društvenog značaja i koristi, a ne od značaja i koristi samog tog pojedinca. Tako i Jusuf, 'alejhi-s-selam, je li tražio ovaj položaj radi svoje lične koristi?! Nikako! Već radi opće koristi, koristi zajednice. Zatim, radi koristi da'weta.

Dakle, priželjkivanje i traženje određenog položaja je ograničeno i nije ga dozvoljeno tražiti ukoliko se nije sposobno za dotični posao i ukoliko se radi o ličnoj koristi, a ne općoj koristi po društvo. Ko želi više može pogledati u knjizi "Fethul-Bari", 13/156-158, vrijednom djelu istaknutog islamskog autoriteta Ibnul-Hadžera el-Askalanija, rahimehullahu te'ala.

56. Allah Svevišnji će potpomoći Svoje iskrene robove i podariti im postojano i dostojanstveno mjesto na dunjaluku: "I tako Mi Jusufu dadosmo vlast u zemlji, boravio je ondje gdje je htio: milost svoju Mi dajemo onome kome hoćemo i ne dopuštamo da propadne nagrada onima koji dobra djela čine. A nagrada na onom svijetu je bolja ..." Upitan je Imam Šafija, rahmetullahi te'ala 'alejhi: "Šta je bolje za čovjeka: da bude iskušan i da se strpi na tom iskušenju ili da zaposjedne postojano, hvale dostojno mjesto šireći Allahovu vjeru?" Imam Šafija, rahimehullahu te'ala, je odgovorio: "Neće postići postojano mjesto sve dok ne bude iskušan!" Zbog čega to? To zbog toga što dobro, postojano mjesto i položaj ne dolaze tek tako, iz have, već dolaze nakon strpljenja na iskušenjima. Kada je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, zadobio jaku islamsku državu u Medini? Nakon što se strpio na iskušenjima u Mekki. Tako i Jusuf, 'alejhi-s-selam. Kada je izašao iz zatvora i zadobio počasno mjesto kod upravnika Misra? Nakon što se strpio na potvorama, mračnoj tamnici, poniženju.

Nakon što se strpio na ustrajnosti u obožavanju samo Allaha, Jednog, Jedinog. Nakon što se, prije svega ovog, strpio na učinjenom mu nasilju od njemu najbližih ljudi, njegove braće kada su ga izložili smrtnoj opasnosti. Zatim, kada je prodavan kao običan rob. Nakon strpljenja na svemu ovom, Jusuf, 'alejhi-s-selam, zadobio je počasno mjesto. Doista, riječi Imama Šafije, rahimehullahu te'ala, Allahov su sunnet u pozivu Njemu, subhanehu ve te'ala. Kao sa Jusufom, 'alejhi-s-selam, isto se dešavalo i sa svim Allahovim poslanicima i vjerovjesnicima. Kada je Musa, 'alejhi-s-selam, nadvladao faraona? Nakon mnogobrojnih iskušenja: "Zlostavljani smo" - rekoše oni - "prije nego što si nam došao, a i nakon što si nam došao!" A Musa reče: "Gospodar vaš će neprijatelja vašeg

uništiti, a vas nasljednicima na Zemlji učiniti, da bi vidio kako ćete postupati." (Prijevod značenja El-E'araf, 129) Šta se desilo poslije? "A potlačenom narodu dadosmo u nasljeđe istočne i zapadne krajeve zemlje koju smo blagoslovili, i lijepo obećanje Gospodara tvoga sinovima Israilovim bilo je ispunjeno - zato što su trpjeli, a sa zemljom savrismo ono što su faraon i narod njegov sagradili i ono što su podigli." (Prijevod značenja El-E'araf, 137) Ali, da ne zaboravimo, to je bilo poslije iskušenja.

Allahov poslanik, Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegovi ashabi toliko su bili iskušavani opsadom, glađu i ostalim, toliko da se nisu mogli uspraviti sjedeći od

prevelikih bolova, toliko da su višebošci od nekih tražili da potvrde da je tele koje bi prolazilo pored njih njihov bog, a oni bi to zbog prevelikih bolova potvrdili, čvrsto ostajući na Allahovoj vjeri. Strpili su se na tome sve dok im Allah Svevišnji nije poslao Svoju pomoć i nakon toga njihov položaj na dunjaluku učvrstio, podario im ono što niko prije njih, niti poslije njih nije imao.

57. Jusuf, 'alejhi-s-selam, pri sebi je sakupio sve tri vrste strpljenja:

- 1- strpljenje na pokornosti Allahu, subhanehu ve te'ala.
- 2- strpljenje na ustezanju od grijeha.
- 3- strpljenje na gorkoj Allahovoj odredbi.

Između ovih vrsta strpljenja postoji razlika. Svakako strpljenje na pokornosti Allahu i na ustezanju od grijeha je veće od strpljenja na gorkoj Allahovoj odredbi. Jer, kada te zadesi Allahova odredba koja je teška po tebe, šta ti preostaje osim da se strpiš?! Ono što ti je bilo određeno, desilo se i prošlo je, i ništa drugo ti ne preostaje osim da se strpiš! Međutim, kada su u pitanju dobra i loša djela, tada si na izboru. Možeš da učiniš ili ne učiniš dobro djelo. Učiniš ili ne učiniš loše djelo. Tako, kada bismo upitali koja je vrsta Jusufovog, 'alejhi-s-selam, strpljenja veća: da li strpljenje na onome što ga je snašlo od njegove rođene braće i onoga što ga je snašlo u tamnici ili strpljenje na bludu na kojeg ga je pozivala i podsticala upravnikova žena? Na osnovu prethodno rečenog, zaključićemo da je njegovo strpljenje na bludu veće strpljenje i nagrada za takvo strpljenje je svakako veća. Dakle, Jusuf, 'alejhi-s-selam, prikupio je pri sebi sve tri vrste strpljenja.

A Allah, subhanehu ve te'ala, je Uzvišen i Onaj Koji najbolje poznaje sve stvari!

Nastavit će se, inšaAllah ...

Mekka prije Objave

Katade, rahmetullahi te'ala alejhi, je rekao: „Stanovnici Mekke su bili sigurni, odlazili bi gdje bi htjeli. Kada bi neko od njih izašao van Mekke, ne bi doživljavao nikakve neugodnosti samim tim što bi samo rekao da je iz Mekke, dok su drugi, mimo mekkelija, doživljavali neugodnosti, pa čak i ubistva.“ Da bi se nastavile ove dvije blagodati, Allah, dželle ša`nuhu im je postavio uvjet da prihvate Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i da mu se pokore

Piše: Bilal Bosnić

Hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova, Koji počasti ovaj ummet, tako što mu posla posljednjeg Allahovog Poslanika, Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Zadatak upućenog je bio da izvede ljude iz mraka na svjetlo, iz dunjalučkih tmina i kufra na svjetlo imana i dobročinstva. Stanje mekkelija, prije slanja Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ogleda se u nekoliko stvari: jaki se izivljavaju na slabijima, kćerke su žrtve paganskih običaja po kojima se ženska djeca ubijaju, a muška ostavljaju u životu, te rasprostranjenost obožavanja kipova i kamenja, što je najveći vid širka. U svemu tome Uzvišeni Allah šalje posljednjeg Poslanika, Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, da Kur'anom preporodi ovaj ummet. Allah, subhanehu ve te'ala, u suri El-Kasas, najljepše opisuje mekkansko stanje gdje kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "Oni govore: 'Ako s tobom budemo pravi put slijedili, bićemo brzo iz rodnog kraja protjerani!?' Zar im Mi ne pružamo priliku da borave u svetom i bezbjednom mjestu, gdje se, kao Naš dar, slijevaju plodovi svakovrsni, međutim, većina njih ne zna!" (El-Kasas, 57) "A koliko smo Mi sêla i gradova uništili, čiji su stanovnici u životu objesni bili. Eno domova njihovih, malo ko, poslije njih,

navrati u njih, Nama su ostali." (El-Kasas, 58) "A Gospodar tvoj nikad nije naselja uništavao dok u njihov glavni grad Poslanika ne bi poslao, koji im je dokaze Naše kazivao. I Mi smo naselja uništavali samo onda kada su stanovnici njihovi nasilnici bili." (El-Kasas, 59)

Sigurnost i opskrba spadaju među najveće blagodati

Allah, dželle ša`nuhu, je počastio stanovnike Mekke ovim dvjema blagodatima (sigurnost i opskrba), "Oni govore: 'Ako s tobom budemo pravi put slijedili, bićemo brzo iz rodnog kraja protjerani!?' Zar im Mi ne pružamo priliku da borave u svetom i bezbjednom mjestu, gdje se, kao Naš dar, slijevaju plodovi svakovrsni, međutim, većina njih ne zna!" (El-Kasas, 57)

Ibn-Abbas, radijallahu anhumu, rekao je tefsireći ovaj ajet: „Neki stanovnici Mekke kažu: 'Mi znamo da si ti Allahov Poslanik, nego se bojimo da ćemo biti zlostavljani na zemlji.'“ Rekao je Ebu-Džafer, rahmetullahi te'ala alejhi, za kurejšije: „Nevjernici od kurejšija su rekli: 'Ako budemo slijedili

istinu s kojom si nam došao, bićemo otpisani od naših glavešina i kipova kojima se molimo. Protjerat će nas ljudi iz naše zemlje, ujedit će se oko onog što je suprotno sa čime si ti došao i borit će se protiv nas.' Pa je objavio Allah, dželle ša`nuhu, Svome Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, kao što stoji u prijevodu značenja: '...zar im Mi ne pružamo priliku da borave u svetom i bezbjednom mjestu ...' Ebu-Džafer, rahmetullahi te'ala alejhi, nastavlja: „Iz ovog ajeta razumijemo da im je Uzvišeni Allah podario sigurno mjesto, gdje je zabranjeno prolijevanje krvi ili bilo koji drugi vid nanošenja neugodnosti.“ Mudžahid, rahmetullahi te'ala alejhi, rekao je za riječi Uzvišenog: "... slijevaju plodovi svakovrsni ..." (prijevod): „To su plodovi koji izlaze iz zemlje.“ Katade, rahmetullahi te'ala alejhi, je rekao: „Stanovnici Mekke su bili sigurni, odlazili bi gdje bi htjeli. Kada bi neko od njih izašao van Mekke, ne bi doživljavao nikakve neugodnosti samim tim što bi samo rekao da je iz Mekke, dok su drugi, mimo mekkelija doživljavali neugodnosti, pa čak i ubistva.“

Da bi se nastavile ove dvije blagodati, Allah, dželle ša`nuhu, im je postavio uvjet da prihvate Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem i da mu se pokore. Oni, koji su bili najpreči da ga prihvate i povjeruju, odbiše to i pođoše mu spletkariti i ugoniti u laž. *Abdullah b. Muhsin, radijallahu anhu, prenosi u hadisu s dobrim lancem*

prenosilaca da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko osvane od vas siguran u svom mjestu i dobrim zdravljem, imajući hrane za taj dan, kao da mu je dato cijelokupno bogatstvo ovoga svijeta." (Tirmizija i Ibn-Hiban)

Loza i porijeklo posljednjeg Vjerovjesnika

Allah, dželle ša`nuhu, je odabrao Svoga Poslanika, Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, iz srednje arapske loze. Potiče iz jako ugledne loze o kojoj se ima visoko mišljenje među arapskim plemenima, što je naravno imalo veliku ulogu u misiji našeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Imam Buharija je rekao u knjizi "Menakibul Ensar" o Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: „On je Ebu-Kasim, Muhammed b. Abdullah b. Abdulmuttalib b. Hašim b.

Abdumena b. Kussaj b. Kilab b. Merra b. Ka'b b. Lu'a b. Galib b. Fahr b. Malik b. Nadar b. Kenana b. Huzejma b. Mudrika b. Iljas b. Mudar b. Nazzar b. Me'ad b. Adnan.“ Ibnul-Kajjim je rekao: „Nema razmimoilaženja u ovom porijeklu (lozi), jer je Adnan od sinova Ismaila, alejhisselam.“ (Zadul-me'ad) Zehebi kaže u svojoj knjizi "Es-Siretul-nebevije": „... a Adnan je sin Ismailov b. Ibrahima, neka je salavat na sve njih.“ Ebu-Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Poslan sam iz najboljeg plemena Ademovih sinova.“ (Sahihul-Buhari)

Poslanikovi djedovi

Kussaj je bio čovjek koji je ujedinio pleme Kurejš i koji se smatra zaslužnim za ponovno dobijanje nadzora i vlasti u Haremu. Imao je velik ugled i čast u plemenu Kurejš. Koliko je bio cijenjen kod kurejšija, govori i slučaj koji se desio na početku Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem misije, kada su kurejšije zatražili: „Dovedi nam Kusajja, on je iskren i istinoljubljiv, pa ako on potvrdi tvoje poslanstvo, mi ćemo povjerovati u ono u što pozivaš.“ (El-Bidaje ven-nihaje 3/51)

medinskog plemena Benu-Adij b. Nedždžar. Ona mu je rodila Abdulmuttaliba, Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, djeda. (Es-Siretun-nebevije 1/137)

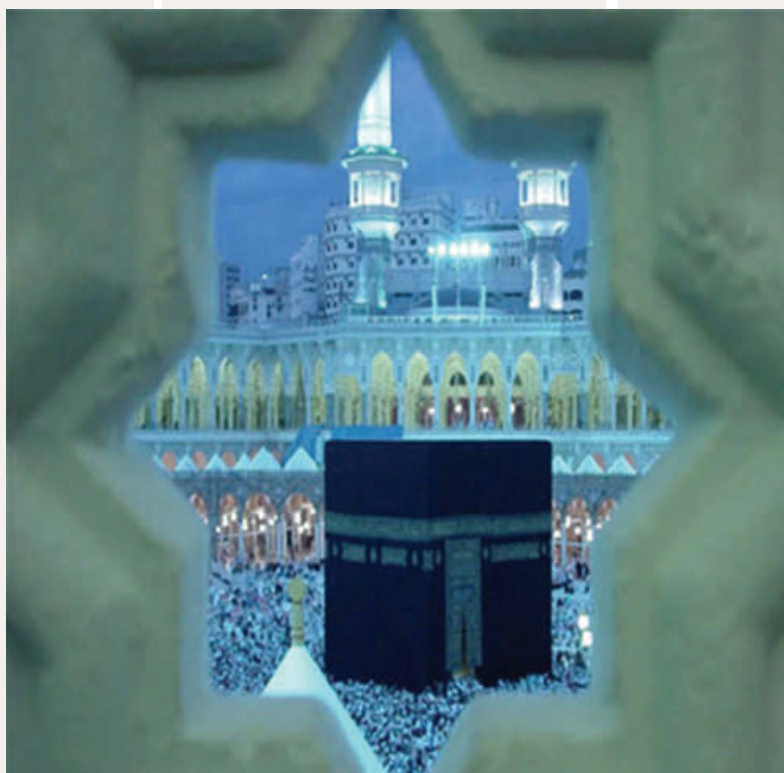
Abdulmuttalib se rodio od majke Selme b. Amr u Medini, gdje je i odrastao. Nadimak po kojem je bio poznat, bio je Šejba, zbog sijedog čuperka s kojim se rodio. Poznat je po tome što mu je u snu naređeno da iskopa bunar Zem-zem, kao i njegov zavjet, ako mu Allah podari deset sinova da će jednog od njih žrtvovati. (Es-Siretun-nebevije 1/164)

Vidimo da su Resulullahovi, sallallahu alejhi

ve sellem, djedovi uživali veliki ugled kod Arapa, posebno kod kurejšija. U vezi svoga časnog porijekla Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: "Allah je od Ismailovih potomaka izabrao Kenanu, od Kenane Kurejš, između Kurejša Benu-Hašim, a između Benu-Hašima izabrao je mene." (Muslim u Sahihu 4/1782) Iz gore navedenog se vidi da je Uzvišeni Allah, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, počastio časnim i čistim porijeklom, što nije mogao poreći ni Ebu-Sufjan (dok je još bio

nevjernik) pred vizantijskim kraljem, Heraklom, kada ga je ovaj upitao: "Šta vas veže?", na šta je Ebu-Sufjan, odgovorio: "Bliska rodbinska veza." (Buhari u Sahihu 1/5)

U našoj dovi molimo riječima: „Gospodaru naš, spoji nas sa poslanicima, iskrenima, šehidima i dobrim ljudima, a to je najbolje društvo. Hvala Allahu na početku i na kraju.

Abdumena b. Kussaj je umro i iza sebe ostavio četiri sina, a najpoznatiji među njima bio je Abdumena b. Kussaj, koji je bio zadužen za napajanje i ishranu hodočasnika. (Es-Siretun-nebevije 1/144)

Hišam b. Abdumena b. Kussaj je bio poznat po tome što je prvi praktikovao zimska i ljetna putovanja radi trgovine. Njegovo pravo ime bilo je Amr, Hišam mu je nadimak kojeg je dobio zbog drobljenja hljeba za poparu hodočasnima, jer je od oca naslijedio napajanje i ishranu hodočasnika. (Es-Siretun-nebevije 1/147) Na jednom od trgovačkih poduhvata oženio je Selmu iz

Uzvišeni se nad Aršom uzvisio

Njegovo je biće na nebesima iznad Arša, a Njegovo je znanje sveobuhvatno. Abdullah b. Nafi'a je rekao: "Allah je na nebu, a Njegovo znanje je na svakom mjestu". Na Zemlji mu nije ništa skriveno, a ni na nebesima

Piše: Ishak Ahmetović

Kur'an Časni nam na više mjesta spominje i ukazuje na to, da je Allah, dželle šeh'nuhu, visoko uzdignut iznad svih nebesa i svih nebeskih prostranstava, te da je nepojmljivo shvatiti, da je Allah, dželle šeh'nuhu, na svakom mjestu, sa svim Svojim bićem, kako smatraju neke zabludjele skupine muslimana.

Šejhu-l-Islam Ibn-Tejmije, Allah mu se smilovao, je rekao: "Allah, subhanehu ve te'ala, je opisao Sebe u Svojoj Knjizi, kao i riječima Svoga poslanika, Muhammeda sallallahu 'alejhi ve sellem, da se On, uzvisio i uzdigao iznad Arša-Prijestolja, a to Njegovo, subhanehu ve te'ala, uzdignuće se može dokazati mnogobrojnim kura'anskim ajetima, tako da se prenosi od velikih i poznatih sljedbenika imama Šafije, da su rekli: "U Kur'anu postoji preko 1000 dokaza da je Allah, dželle šeh'nuhu, visoko iznad svih stvorenja i da je on iznad svih Svojih robova", a drugi su rekli: "U Kur'anu postoji oko 300 dokaza koji ukazuju na Allahovo, subhanehu ve te'ala, uzdignuće". (Medžmu'u-l-Fetava, 5/226)

Tako je Kur'an Časni, od početka pa sve do kraja, pun dokaza, kako direktnih tako i indirektnih, izričitih ili kroz pojašnjenje priznate uleme shvatljivih ajeta, koji nam kazuju o Allahovom, subhanehu ve te'ala, uzdignuću, iznad Njegovih stvorenja i svih Njegovih robova.

Ovdje ćemo spomenuti neke od tih ajeta koji nam ukazuju na to. Kao prvo, navest ćemo onih sedam ajeta, koji izravno govore o Allahovom uzdignuću iznad svih nebeskih

sfera i prostranstava.

Prvi ajet: U značenju prijevoda iz tefsira Ibn-Kesira, (grupa prevodilaca) u suri El-Ea'raf - Vrhovi Bedema, se kaže: "**Gospodar vaš je Allah, koji je nebesa i Zemlju u šest dana stvorio, a zatim se nad Aršom uzvisio; On tamom noći prekriva dan, koji ga u stopu prati, a Sunce i Mjesec i zvijezde pokoravaju se Njegovoj volji. Samo On stvara i upravlja! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova!**" (Prijevod značenja El-Ea'raf, 54)

Vidimo da se na početku ovog ajeta spominje Allahovo uzdignuće iznad Arša i da se na kraju ajet završava, spominjanjem Allahove časne osobine - "**Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova**"

Mufessir, imam Hafiz Ibn-Kesir, Allah mu se smilovao, u tumačenju ovoga ajeta je rekao: "Što se tiče riječi Uzvišenog **"Summe isteve 'alel'-Arš - a zatim se uzvisio nad Aršom ..."** - o njemu postoji veoma mnogo stavova, a mi u tom pogledu prihvatamo stav naših dobrih prethodnika i ostalih islamskih učenjaka, bilo ranijih ili kasnijih, koji su ih slijedili u tom stavu. Taj stav podrazumijeva prihvatanje tih riječi onakve kakve jesu, bez pitanja o načinu, bez poistovjećivanja i bez lišavanja tog božanskog atributa. Ono što zamišljaju oni koji poistovjećuju Allahova svojstva sa ljudskim, ne dolazi u obzir, kad se govori o Allahu, subhanehu ve te'ala, jer, Uzvišenom Allahu, subhanehu ve te'ala, ništa od Njegovih stvorenja ne liči - "**Niko nije kao On! On sve čuje i sve vidi**" (Prijevod

značenja Eš-Šura, 11) Ispravno je ono što su rekli naši alimi, među njima je i Buharijin učitelj, Nu'ajm, rahmetullahi 'alejhi. Tako on kaže: "Ko poistovjeti Allaha s nekim od Njegovih stvorenja, postaje kjaafir, a ko zaniječe ono čime je Allah, sam Sebe opisao, takođe postaje kjaafir." Ni u Allahovim, niti u riječima Njegovog Poslanika, kojima Ga on (Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem) opisuje, nema poistovjećivanja. Zato je na pravom putu onaj, ko priznaje Uzvišenom Allahu ono što se o Njemu otvoreno govori u ajetima i vjerodostojnim hadisima - na način koji dolikuje Njegovoj veličini - i ko ne pripisuje Uzvišenom Allahu manjkavost." (Tefsir Ibn-Kesir, str. 466)

Drugi ajet: "**Svemilosni, Koji se nad Aršom uzvisio.**" (Prijevod značenja Ta-Ha, 5)

Nakon što je Allah, subhanehu ve te'ala, u prva tri ajeta ove sure spomenuo, da On ne spušta-objavljuje Kur'an Poslaniku kako bi se mučio, već da to bude pouka onome ko se bude Allaha bojao i da zna da ga (Kur'an) spušta-objavljuje Stvoritelj Zemlje i nebesa visokih, naveo je Svoju časnu osobinu, da je On, Svemilosni i da se (onako kako to Njemu, subhanehu ve te'ala, dolikuje) nad Aršom - Prijestoljem uzvisio.

Treći ajet: "**Gospodar vaš je Allah, Koji je nebesa i Zemlju za šest dana stvorio, a onda, se nad Aršom uzvisio i Koji određuje. Niko se neće moći zauzimati ni za koga bez dopuštenja Njegovog.**"

Eto, to vam je Allah, Gospodara vaš, pa Njemu ibadet činite! Zašto ne razmislite?" (Prijevod značenja Junus, 3) Uzvišeni ističe da je On Gospodar svih svjetova i da je On stvorio nebesa i Zemlju za šest dana. Rečeno je da su ti dani kao ovi dani, a rečeno je da je svaki dan kao hiljadu godina koje vi brojite, zatim se uzvisio nad Aršom, a Arš je najveće od svega stvorenog i krov svega što postoji. Četvrti ajet: "Allah je nebesa, vidite ih, bez stubova podigao, i onda se nad Aršom uzvisio, i Sunce i Mjesec potčinio, svako se kreće do roka određenog ..." (Prijevod značenja Er-Ra'd, 2)

U ovom ajetu Allah, subhanehu ve te'ala, nam kaže da je nebesa bez stubova podigao, (na arapskom jeziku *refe'a*) a onda kaže, da se On, iznad Arša uzvisio, kako se i spominje u vjerodostojnom hadisu kojeg je zabilježio imam Tirmizi u svom Sunnenu, 5/28, poglavlje: Tefsir sure Hud, od Ebu-Ruzejne El-'Akilija, radijallahu 'anhu, da je upitao Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: "O Allahov poslaniče, gdje je bio naš Gospodar prije nego što je stvorio nebesa i Zemlju?" Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je odgovorio: "Bio je u bijelim oblacima, a iznad i ispod tih oblaka je bio samo vazduh, nakon toga je Stvorio Arš - Prijestol, a nakon toga se Uzvisio nad Aršom." (Hadis hasen - Tirmizi, 3109)

Peti ajet: "Onaj Koji je za šest dana nebesa i Zemlju i ono što je među njima stvorio, a onda se nad Aršom uzvisio. On je Svemilosni i upitaj o Njemu onoga koji zna." (Prijevod značenja El-Furkan, 59)

U tefsiru Ibn-Kesira, Allah mu se smilovao, u tumačenju ovoga ajeta se kaže: "i nad njima se nadnio, uzvisio (arab. 'Ala 'alejhi), On upravlja i raspoređuje svim stvarima, određuje Istinu i On je Onaj Koji najbolje presuđuje, pa Uzvišeni kaže: " i upitaj o Njemu onoga koji dobro zna", tj. raspitaj se o Njemu kod onoga koji je upoznat o Njemu, ko Ga poznaje, pa ga slijedi i ugledaj se na njega." (Tefsir Ibn-Kesir, str. 946)

Šesti ajet: "Allah je nebesa i Zemlju i ono što je između njih u šest dana stvorio, a zatim se nad Aršom uzvisio; vi, osim Njega, ni zaštitinika ni posrednika nemate, pa zašto se ne urazumite?" (Prijevod značenja Es-Sedžda, 4)

U ovom ajetu Uzvišeni obavještava, da je On stvorio sve stvari - nebesa, Zemlju i ono što je među njima - u šest dana, a zatim se nad Aršom uzvisio, onako kako to odgovara Njegovoj uzvišenosti, bez ikakvog prilagođavanja, poređenja, kakvoće, tumačenja i lišavanja Njega i Njegovih, subhanehu ve te'ala, atributa. Kao što je to i došlo u poznatoj izreci imama Malika, rahmetullahi 'alejhi, kada su ga upitali, kako se Allah, subhanehu ve te'ala, uzdigao iznad sedam nebesa, on je rekao: "Uzdizanje je opšte poznato, dok je njegova kakvoća opšte nepoznata, vjerovanje u to je vadžib - stroga obaveza, a raspitivati se o tome je novotarija." Zatim je naredio da se onaj koji je postavio ovo pitanje u njegovom prisustvu, dok je on držao predavanje ostalima, odstrani sa tog skupa, jer ga je smatrao novotarom, što je kasnije bilo i

učinjeno.

Sedmi ajet: "On je Onaj Koji je nebesa i Zemlju za šest dana stvorio, a zatim se nad Aršom uzvisio; On zna šta u zemlju ulazi i šta iz nje izlazi i šta s neba silazi i šta se prema njemu diže, On je s vama gdje god bili, i sve što radite Allah vidi." (Prijevod značenja El-Hadid, 4.)

U tefsiru Ibn-Kesira, Allah mu se smilovao, tumačeći ovaj ajet se kaže: "Uzvišeni Allah govori kako je On Taj Koji je stvorio nebesa i Zemlju i ono što je između njih, za šest dana. Zatim govori o uzvisivanju nad Prijestoljem tj. Aršom nakon tog stvaranja. U ovom ajetu se dalje kaže da Allah, dželle še'nuhu, "zna šta u zemlju ulazi i šta iz nje izlazi i šta s neba silazi i šta se prema njemu diže." Kada Allah, dželle še'nuhu, govori o Svome Uzvišenom Biću, kako se

uzvisio iznad Arša i to uzvisivanje priliči samo Njegovoj Uzvišenosti, kako to razumijevaju prve generacije, u isto vrijeme Allah, subhanehu ve te'ala, govori kako Mu je poznato sve ono što ulazi u Zemlju, tj. Njegovo je biće na nebesima iznad Arša, a Njegovo je znanje sveobuhvatno. (Abdullah b. Nafi'a je rekao: "Allah je na nebu, a Njegovo znanje je na svakom mjestu" - pogledaj članak iz prošlog broja) Na Zemlji mu nije ništa skriveno, a ni na nebesima. Na osnovu ovoga proizilazi da je Allah, dželle še 'nuhu, uz njih sa Svojim znanjem i ostalim Svojim svojstvima, te nema potrebe da s njima bude Svojim Bićem, jer bi to bila zabluda i nevjerovanje i proizvelo bi sjedinjenje. Ali, Allah, dželle še 'nuhu, je uz njih Svojim svojstvima, Njemu ništa nije slično - On sve čuje i sve vidi. (Tefsir Ibn-Kesir, str. 1339)

Pitali su Sufjana Es-Sevrija, rahmetullahi 'alejhi, o značenju ovog dijela ajeta; "...On je s vama gdje god bili, i sve što radite Allah vidi", pa je on rekao: "On je s vama Svojim znanjem, ma gdje god vi bili." (Abdullah b. Ahmed "Es-Sunneh", str. 72.)

Dok Ibn-Kesir, rahmetullahi 'alejhi, tumači ovaj ajet na sljedeći način: Allah bdije nad vama i vidi vaša djela - Svojim sifatima - kako god bili i gdje god da bili, na kopnu ili vodi, u noći ili danu, u kući ili pustinji - Sve Mu je jednako poznato; On sve vidi i čuje; čuje vaš govor i vidi vaše mjesto; zna vaše tajne i sašaptavanja, kao što i kaže Uzvišeni: "Eto, oni grudi svoje okreću sa željom da se od Njega sakriju. A i kad se u ruho svoje umotavaju, On zna ono što skrivaju i ono što pokazuju, - On, uistinu, zna misli svačije." (Prijevod značenja Hud, 5)

A u poznatom hadisu kojeg bilježe i Buharija i Muslim, rahimehullah, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao Džibrilu nakon što ga je upitao, šta je to ihsan; "Ihsan je da robuješ Allahu, kao da Ga vidiš, jer iako ti Njega ne vidiš, On tebe uistinu vidi"

Ovo su bili sedam ajeta, uz kraći njihov komentar, koji direktno ukazuju na to da se Allah, subhanehu ve te'ala, uzvisio iznad svih nebesa i nebeskih sfera, da je nad Aršom - Prijestolom.

Islamska država za vrijeme Muavije

(III. DIO)

Svi dokumenti, bilo da se radi o pismima, naređenjima, kretanjima vojske, sudskim odlukama ili financijskim proračunima, na svaki takav službeni dokument bio bi udaren pečat, tako da bi se uvijek mogla provjeriti identičnost dokumenata ili greška pri nekim financijskim izvještajima (npr. izvještaj o zekatu). Ukratko rečeno, to je bio jedan vid arhive. Stvarni pisani sadržaj svakog dokumenta, znao je samo halifa, njegov pisar, te službenik koji je bio zadužen da opečati svako halifino pismo. Ovo je također uvedeno radi onesposobljavanja rada špijuna, falsifikatora te izdajica

Piše: Cokoja Saudin

Muavija, radijallahu 'anhu, je za vrijeme svoje vladavine uložio mnogo truda na društvenom uređenju islamske države, kao i na teritorijalnom širenju granica islamskog hilafeta. Slijedeći stope svojih dobrih prethodnika, Muavija, radijallahu 'anhu, je prvenstveno težio da svjetlo islama obasja sve narode koji su do tada živjeli u neznanju i zabludi. Kao vladar pravovjernih, htio je da osigura što bolji i lakši život muslimanskoj zajednici. Društveni projekti i djelatnosti koji su obilježili period vladavine Muavije, radijallahu 'anhu, su mnogobrojni, ovdje ćemo spomenuti samo neke od njih.

Registriranje, bilježenje i zavođenje pisama

To je ustvari bila strukturna komisija, koja je imala za zadatak nadgledanje i kontrolu pisama upućenih od strane halife. Pored toga što je ovaj ogranak službene vlasti bio zadužen za pisanje pomenutih pisama, on je bio također zadužen za nadgledanje poslanih pisama, odnosno dokumenata službenog sadržaja, iz bojazni da pismo ne bi naknadno pretrpjelo određene izmjene od strane špijuna ili

izdajica. Pisma su uglavnom sadržavala halifine naredbe, zabrane, ugovore i dogovore, oporuke, državne tajne i druge sadržaje. Kasnije bi ta ista pisma bila upućena vezirima, savjetnicima, vojskovođama, kadijama i ostalim službenicima. U ovakvoj službi, radili su ljudi od povjerenja i iskrenosti. Među

najpoznatije zapisničare i nadglednike, koji su pored Muavije, radijallahu 'anhu, imali uvid u svaki pisani dokument, bili su: Abdullah b. Evvs el-Gasani i Zeml b. Amru el-Uzri. Ovakav sistem nadgledanja pisama, bio je prisutan i za vrijeme Muavijinog sina, Jezida.

Ured za ovjeru dokumentacije i pisama (pečat, žig)

Radi sigurnosti halifinih službenih pisama i dokumenata koja je slao svojim namjesnicima i vojskovođama, Muavija je dao narediti da se osnuje poseban ured, koji je imao zadatak da nakon što primi pismo od halife, da ga ovjeri, odnosno opečati službenim halifinim pečatom. Svi dokumenti, bilo da se radi o pismima, naređenjima, kretanjima vojske, sudskim odlukama ili financijskim proračunima, na svaki takav službeni dokument bio bi udaren pečat, tako da bi se uvijek mogla provjeriti identičnost dokumenta ili greška pri nekim financijskim izvještajima (npr. izvještaj o zekatu). Ukratko rečeno, to je bio jedan vid arhive. Stvarni pisani sadržaj svakog dokumenta, znao je samo halifa, njegov pisar, te službenik koji je bio zadužen da opečati svako halifino pismo. Ovo je također uvedeno radi onesposobljavanja rada špijuna, falsifikatora te izdajica.

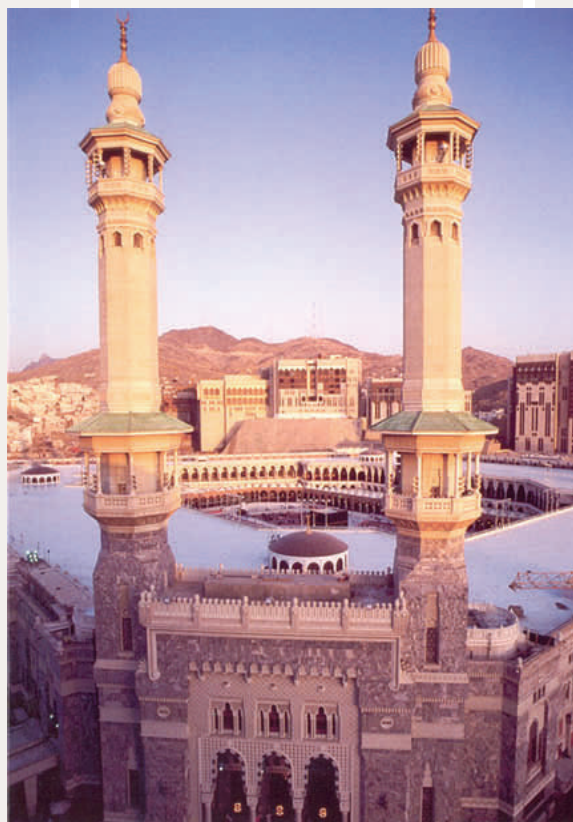
Pečat Muavije, radijallahu 'anhu, razlikovao se od Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, pečata, kao i od pečata pravednih halifa. Njegov pečat bio je drugačiji izgledom i korišten je u druge svrhe. Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, pečat je značio ustvari njegov lični potpis na neki dokument, jer Resulullah, sallallahu 'alejhi ve sellem, nije znao čitati niti pisati. Dok, Muavijin pečat je značio provjeru i utvrđivanje navedenog sadržaja u pismu ili nekom drugom dokumentu. Kad bi se utvrdila istinitost navedenog sadržaja, na takvo pismo bi bio udaren halifin službeni pečat. Povod za osnivanje ovakvog

ureda bio je, kada je Muavija, radijallahu 'anhu, u pismenoj formi naredio da se sav dug Amra b. ez-Zubejra u iznosu od 100. 000 dirhema izmiri u što bržem roku. Muavija, radijallahu 'anhu, pismo je lično uručio Amru b. ez-Zubejru, te mu rekao da ga preda njegovom namjesniku u Iraku Zijadu b. Ebihu. Međutim, Amr b. ez-Zubejr, je u putu prema Iraku, pismo otvorio, te navedeni iznos od 100. 000, prepravio u 200. 000 dirhema. Kada je Zijad predao redovni financijski izvještaj Muaviji, državna blagajna bila je u manjku za 100. 000 dirhema. Amr b. ez-Zubejr brzo je bio uhapšen, a manjak novca nadoknadio je njegov brat Abdullah b. ez-Zubejr. Nakon tog događaja, svako halifino pismo bilo bi zatvorenog tipa, a na mjestu zatvaranja bio bi udaren halifin službeni pečat (žig). U svakom slučaju, ako bi neko pokušao da

otvori pismo, morao bi da u potpunosti ošteti udareni pečat. Također, jedan od razloga osnivanja ovakve vrste službe, jeste i proširenje granica islamske države, tako da je Muavija, radijallahu anhu, htio da ima siguran i zaštićen sistem komunikacije između njega, njegovih namjesnika i vojskovođa. Osoba koja je bila zadužena za halifin službeni pečat, bio je Abdullah b. Muhsin el-Humejri. Pečat je nosio obješen oko vrata.

Osnivanje poštanskih stanica (postaja)

Historičari spominju, da je Muavija, radijallahu 'anhu, prvi koji je osnovao poštanske stanice u islamskoj državi. Muavija, radijallahu 'anhu, dao je narediti da se na svaki 20 km izgrade poštanske postaje i centri veze. Svaka postaja imala je spremne službenike (poštare) i odmorne konje, za brzo raznošenje pošte. Navedeni centri bili su postavljeni na glavnim putevima, te koridorima preko kojih su prolazile trgovačke karavane. Da bi poštanskim službenicima olakšali raznošenje pošte, Muavija, radijallahu 'anhu, a i halife poslije njega, izvršili su

popravak svih glavnih puteva, pogotovo onih koji su vodili prema gradovima. Posao tadašnjih poštara, nije bio samo ograničen na raznošenje obične pošte, nego su po potrebi bili i vojni kuriri, tako da je često zadatak poštara bio da vojne zapovjedi od halife upućene vojskovođi, preda na samom bojnem polju. Isto tako, ako bi halifa trebao da stupi u kontakt sa vladarima susjednih zemalja, poštari bi tada postajali halifini izaslanici. Takođe, važno je napomenuti prednost i razliku između izaslanika za vrijeme Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i poštarskih službenika za vrijeme vladavine Muavije b. Ebi-Sufjana,

radijallahu 'anhuma. Poslanikovi, sallallahu 'alejhi ve sellem, izaslanici prilikom nošenja pisma, znali bi prevaliti velike daljine, dok bi stigli do određenog cilja, što bi im, također, trebalo veoma dosta vremena, čak i po nekoliko sedmica. Dok, novo oformljeni poštari, nisu trebali sami prelaziti velike daljine, nego bi oni potrebnu daljinu dijelili međusobno. Poštarski službenik imao bi zadatak da pređe određenu daljinu (20-25 km), kad bi došao do prve poštanske stanice, pismo bi preuzeo novi poštari koji bi sa odmernim konjem krenuo prema sljedećoj postaji i sve tako dok pismo ne bi stiglo do određenog cilja. Poštarski službenici su bili među najvažnijim halifinim činovnicima. Historičari spominju dvojicu najpoznatijih poštarskih službenika, koji su bili zaduženi za raznošenje poštanskog materijala između Šama i Hidžaza, za vrijeme Muavije, radijallahu 'anhu, a to su: Nasr b. Zebjan i El-Kumejti.

Policijske snage

Oni su (kao i policija danas), bili zaduženi za sigurnost društvene zajednice. Njihove aktivnosti bile su hvatanje lopova (kriminalaca), mufside (onih koji nered čine na Zemlji), te zaštita halife i ostalih muslimanskih predvodnika. Zona odgovornosti tadašnje policije, bila je samo unutrašnjost islamske države, dok za njenu graničnu sigurnost, bila je zadužena vojska. Policija za vrijeme vladavine Muavije, radijallahu 'anhu, je bila dobro organizovana i opremljena. Svaki grad je imao policijske stanice, kao i okolna sela. Tu su bili komandanti policije, njihovi zamjenici, te ostali službenici. Historičari spominju četvoricu najpoznatijih komandanata policijskih snaga za vrijeme Muavije, radijallahu 'anhu, i to: Kajs b. Hamza el-Hamzani, Zemil b. Amru el-Uzri, Dahak b. Kajs el-Fehri i Jezid b. el-Hur el-Unsi.

Nastavak na sl. strani --->

Allahov Poslanik

Salih, 'alejhisselam

Jedan od naroda koji su nekada davno živili bio je i narod zvani Semud. Kao i mnogima prije njih, šejtan je lagao i nagovorio ih na zlo, te su sami sebi od kamenja i drveća pravili razne kipove, a zatim ih smatrali bogovima. Onda su od tih kamenih i drvenih kipova tražili da im pomognu u raznim problemima i da ih izliječe kada su bolesni i mnoge druge stvari. Drugim riječima oni su, umjesto

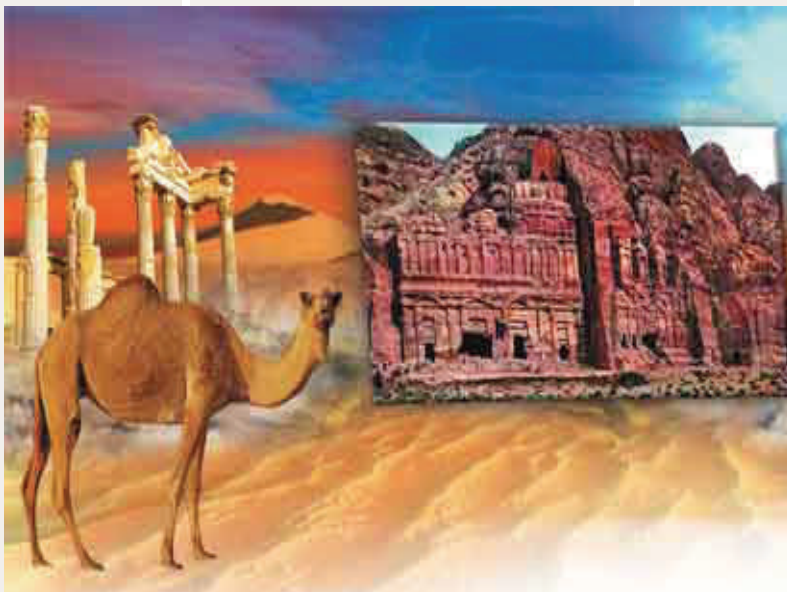
Allaha, obožavali i vjerovali u lažne bogove, a to je nešto strašno, jer će svi oni koji vjeruju u lažne bogove, a ne u Allaha, zauvijek biti bačeni u vatru. Šejtan je to vrlo dobro znao i zbog svoje podlosti želio je da što više ljudi ide sa njim u džehennem.

Zato je njima Uzvišeni Allah poslao poslanika da ih opomene kako bi se spasili i ne bi završili u vatri. Taj poslanik se zvao Salih. Salih, 'alejhisselam, im je govorio: "Narode moj, obožavajte samo Allaha. Nema drugog boga osim Allaha." Oni se na to naljutiše i rekoše mu: "Mi ne poznajemo tvoga boga. Ti si samo opčaran. A ako hoćeš da ti povjerujemo, učini da se dogodi neko čudo. Dokaži tako da te zaista Allah poslao."

Tada kod Saliha, 'alejhisselam, dođe melek Džibril i obavijesti ga da će im Allah dati čudo, kako bi povjerovali. Istoga trenutka jedna stijena u njihovoj

blizini se raspukla, a iz nje se pojavila prelijepa kamila. Ljudi su gledali iznenađeno, jer se čudo koje su tražili zaista dogodilo i to pred njihovim očima. Nisu više mogli reći da Salih laže i da mu Allah nije ništa objavio. Ali šejtan nije prestajao sa svojim lažima, pa ih je počeo ubjeđivati i govoriti im da je Salih, 'alejhisselam, čarobnjak i da mu opet ne trebaju vjerovati.

Međutim, oni su na to sve skovali grozan plan i ubili kamilu koju im je Allah poslao. Još rekoše nakon toga Salihi, 'alejhisselam: "Kamila je mrtva, pa zašto nas ne stigne kazna od tvog boga, ako uopšte postoji." Na to im Salih, 'alejhisselam, ljut na njih, prenese ono što ga je Allah obavijestio i reče: "Zabavljajte se u svojim kućama još tri dana, a nakon tri dana doći će vam Allahova kazna."

Nisu se pokajali, niti zatražili od Allaha da im oprost, nego su u nevjerici iščekivali šta će se dogoditi. Nakon tri dana začuli su smrtonosnu lomljavu i zaleđeni od straha slušali kako se u komadiće mrve njihovi lažni bogovi. Izgledalo je kao da ništa na površini zemlje neće ostati na

svome mjestu, a sa neba su padale stijene i kamenje. Salih, 'alejhisselam, im reče: "Ostavite kamilu na miru i pustite je da jede i pije gdje hoće, jer ona je ispit za vas?" Morali su kamilu pustiti da jede i pije gdje hoće, jer bi tako dokazali da žele da budu pokorni. Nažalost, opet nisu povjerovali Salihi, 'alejhisselam, i govorili su kako se brinu za svoje rezerve vode i žalili se na kamilu govoreći da pije puno vode. Ali koliko god je vode kamila pila, količina vode se nije nimalo smanjivala. Čak im je zauzvrat davala toliko mlijeka da su se svi, ama baš svi, mogli napiti.

svome mjestu, a sa neba su padale stijene i kamenje.

Salih, 'alejhisselam, je još prije po Allahovom naređenju sa nekolicinom onih koji su mu bili vjerovali, izašao iz grada i spasio se. A od onih koji su ostali, niko nije ostao živ. SubhanAllah. Tako je završio narod Semud; narod koji je tražio pomoć od lažnih bogova, koji ni sami sebi nisu mogli pomoći niti od Allahove kazne se sačuvati.

EL-ASR

Savjeti za kupovinu računara

I dio

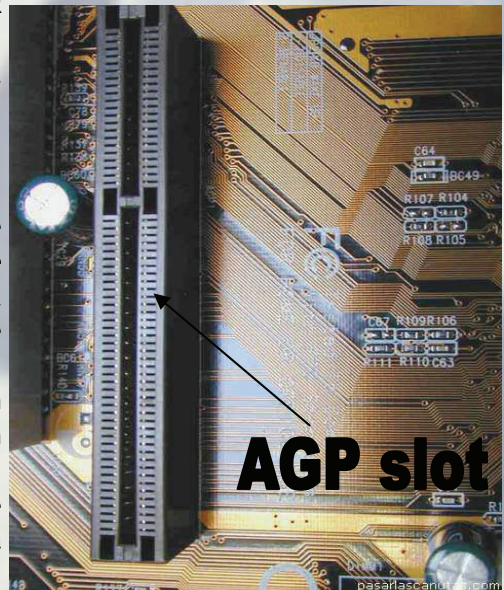
Bio računar dobar ili loš, možete ga nabaviti na dva načina, kupiti gotovu konfiguraciju (tj. računar), ili ga sastaviti iz dijelova koje vi odaberete. Pošto je kupovina računara odgovoran posao pokušat ćemo da vam u naredna dva broja damo inšaAllah nekoliko savijeta koji vam mogu olakšati kupovinu. Prijmera radi, za nekog koji namjerava da se bavi pisanjem teksta, vođenjem knjiga ili korišćenjem manje zahtijevnih aplikacija bespotrebna je kupovina računara sa jakom grafičkom kartom i velikom količinom RAM memorije, ili kupovinom računara sa integrisanom grafičkom karticom ne možete očekivati igranje 3D zahtijevnijih igrica. U daljem tekstu opisaćemo vam osnovne komponente koje se standardno ugrađuju u računar.

Procesor

Najosnovnija stvar kod jenog računa je procesor. Od karakteristika procesora veoma mnogo zavisi rad kompletnog sistema, jer on u većini slučajeva upravlja radom ostalih komponenti. Najpoznatiji procesori u ovom momentu su procesori dva proizvođača, a to su "INTEL" (Pentium, Celeron) i "AMD" (Athlon, Sempron...). Kupovinom procesora bilo kog od ova dva navedena proizvođača nećete inšaAllah pogriješiti, s tim da ćete odabirom "INTEL" Pentium procesora dobiti veću stabilnost, a odabirom "AMD" procesora brži rad, mada nova vrsta "AMD" procesora (Athlon, Sempron itd...) donose veliku dozu stabilnosti za razliku od starijih vrsta (K-6, Duron i drugi). Za brži rad računara zavisi brzina samog procesora, mada je veoma bitna i sama arhitektura procesora. Oznake na "Intel" procesorima predstavljaju njegovu brzinu u megahercima (npr. 2,8 znači da radi na 2800 megaherca), dok na "AMD" procesorima (PR oznake) predstavljaju brzinu rada u poređenju sa pentium procesorima, npr. AMD 2400 Athlon radi brzo kao i P4 na 2400MHz, stim da mu je stvarna brzina 2000MHz.

Matična ploča

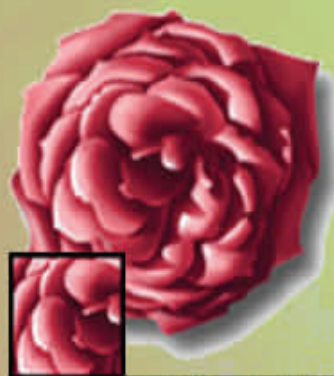
U zavisnosti koji ste procesor odabrali, morate odabrati i tip matične ploče, jer se "INTEL" i "AMD" procesori razlikuju fizički u podnožju. Razlike između renomiranih proizvođača (MSI, ASUS...) nisu velike, koliko je velika razlika u modelima ploča. U zavisnosti koju ploču odaberete imaćete onoliko tkz. PCI slotova potrebnih za ugradnju dodatnih komponentni (modema, 3D kartica, tv kartica i sl.), zato je veoma bitno da prilikom kupovine uzmete i to u obzir. U slučaju da uzimate ploču sa integrisanom grafičkom karticom, obavezno zahtevajte ploču koja ima i AGP-slot u koji kasnije možete ugraditi jaču grafičku karticu i samim tim pojačati grafičke mogućnosti vašeg računara. Treba napomenuti da je ploča glavna komponenta poslije procesora, jer u slučaju da uzmete slabiji (jeftiniji) procesor jedino što ćete možda osetiti je sporiji rad računara, a odabirom jeftine i loše ploče možete dobiti veliku dozu nestabilnosti i loš rad računara. To ne znači da je potrebno kupiti najskuplju ploču, nego ploču srednje cijene. Najskuplje ploče nisu skupe zbog nekog posebnog kvaliteta nego zbog količine dodatne opreme, portova.. koji idu uz nju, a mogućnosti tih dodatnih stvari možda nikada nećete imati potrebe koristiti.

Monitor

Odabir dobrog monitora je isto tako vrlo bitna stvar pri kupovini računara. Standardna veličina današnjih monitora je 17" (inch-a) sa flat (ravnim) ekranom, mada iz dana u dan cijene LCD monitora konstantno padaju, tako da su dostigle nivo koštanja prigodan za kućne korisnike. Prednost LCD monitora nad flat monitorima: drastično smanjenje potrošnje električne energije, ne postoji nivo radijacije, manje zamaranje očiju, zauzima mnogo manje prostora na radnom stolu. Prednosti CRT monitora u odnosu na LCD monitore: kvalitetniji prikaz boja, veća vidljivost pod uglom gledanja, brže osvježavanje slike.

Nastavit će se inšaAllah ...

ISLAMSKA ODJEĆA

Nudimo vam kvalitetnu islamsku odjeću
za žene i muškarce po povoljnim cijenama!

Kontakt:

Mob.: 0031-6-4908-6668

E-mail: info@an-nisa.net

Država: Holandija

- Ženski mantili
- Haljine
- Kompleti (bluza + suknja)
- Kompleti (bluza + hlače)
- Kompleti (tunika + suknja)
- Hidžabi
- Hidžabi za djecu
- Razna muška islamska odjeća
- Kape, mirisi, misvaci itd.

www.an-nisa.net

35,00 euro

40,00 euro

35,00 euro

- *Mantili*
- *Hidžabi*
- *Haljine*
- *i ostalo*

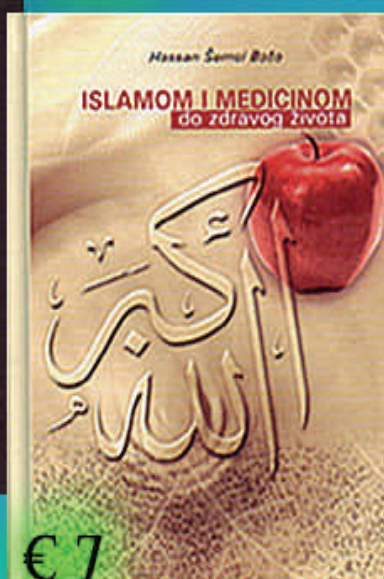
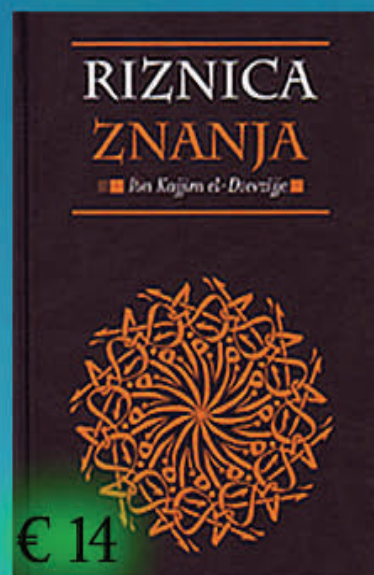
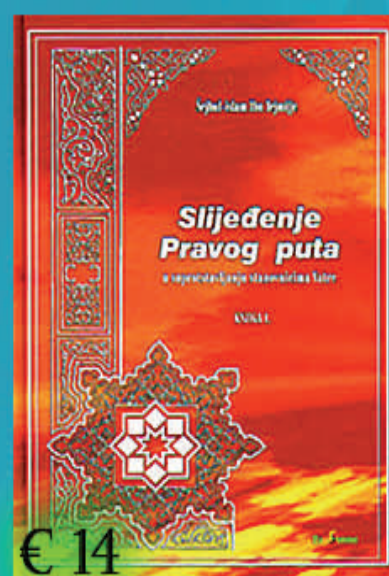
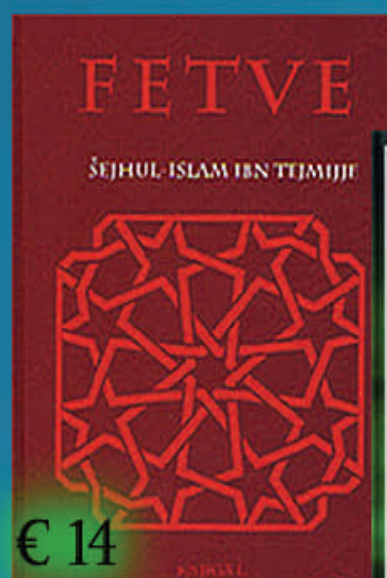
65,00 euro

Ne propustite priliku, a da nas ne posjetite!

Džemat Hidžra vam nudi
po povoljnim cijenama
bogat izbor knjiga

Stichting
Hidžra

kao i audio-video materijala

Info: hidzra-nl@hotmail.com
0031643440822